

МАТЕРІАЛИ
IV МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

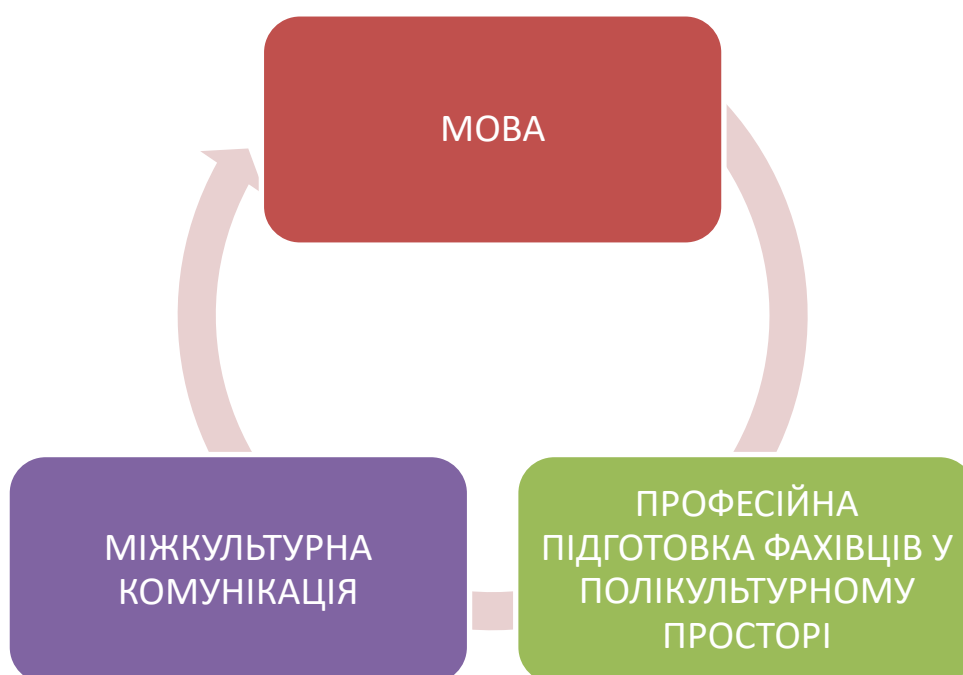

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ
І ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
У ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ

ОДЕСА - 2018

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ І
ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
У ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ**

ХАРБІН – 2018

ОДЕСА – 2018

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Державний заклад

«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського»

Кафедра перекладу і теоретичної та прикладної лінгвістики

Харбінський інженерний університет

Секція теоретичної та прикладної лінгвістики

Південного наукового центру НАН України і МОН України

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ
І ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
У ПОЛКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ**

Харбін – 2018

Одеса – 2018

УДК 80+371.134+374.32+008-021.3

*Рекомендовано до друку рішенням ученої ради
Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
(протокол № 9 від 26 квітня 2018 року)*

Актуальні проблеми філології і професійної підготовки фахівців у полікультурному просторі : Міжнародний журнал. – Харбін : Харбінський інженерний університет, 2018. – 154 с.

© Харбінський інженерний університет (м. Харбін, КНР), 2018

© Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса, Україна), 2018

ISBN 978-966-937-227-7

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

- А. М. Бозуш* доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України, завідувач кафедри теорії і методики дошкільної освіти Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
- Т. І. Койчева* доктор педагогічних наук, професор проректор з наукової роботи ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
- Т. М. Корольова* доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри перекладу і теоретичної та прикладної лінгвістики ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
- Р. Ю. Мартинова* доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, завідувач кафедри західних і східних мов та методики їх навчання Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
- С. М. Наумкіна* доктор політичних наук, професор, академік Української академії політичних наук, завідувач кафедри політичних наук і права Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
- О. В. Попова* доктор педагогічних наук, доцент, декан факультету іноземних мов, директор Освітньо-культурного центру «Інститут Конфуція» Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» від українського боку

Дін Сінь

кандидат психологічних наук, доцент гуманітарного інституту Харбінського інженерного університету, директор Освітньо-культурного центру «Інститут Конфуція» Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського» від китайського боку

Пак Антоніна

доктор філософії (PhD in Linguodidactics), координатор Освітньо-інформаційного й культурного центру Республіки Корея Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Хоу Мінь

професор гуманітарного інституту Харбінського інженерного університету

ЗМІСТ

ВСТУП	10
<i>Койчева Тетяна Іванівна.</i> Наукові вектори розвитку освіти.....	10
СЕКЦІЯ I. НАГАЛЬНІ ПИТАННЯ ВІТЧИЗНЯНОГО ТА ЗАРУБІЖНОГО ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА	
<i>Базік Ірина.</i> Модель семантики тексту у машинному перекладі.....	12
<i>Бундуки Валерія.</i> Методи визначення рольових структур висловлювань у машинному перекладі.....	15
<i>Грушко Світлана.</i> Переклад як інформаційно-комунікативний трансфер міжкультурного діалогу в науковій сфері.....	19
<i>Дербеньова Лідія.</i> Полісемія термінології науково-технічного тексту як проблема перекладу	21
<i>Derik Пона.</i> On The Issue Of Translating Infomercials.....	24
<i>Дін Сінь, Терзі Вікторія.</i> Варіативність методів дослідження перекладу ділового дискурсу.....	25
<i>Дружина Тетяна.</i> Реалії як проблема перекладу.....	28
<i>Зосімова Олена.</i> Завдання семантичного аналізу текстів автоматизованого перекладу.....	31
<i>Куцак Вікторія.</i> Методи вдосконалення машинного перекладу.....	34
СЕКЦІЯ II. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗАГАЛЬНОГО І ЗІСТАВНОГО МОВОЗНАВСТВА	
<i>Аккурт Владислава.</i> Проблеми дослідження судового дискурсу в сучасній лінгвістиці.....	38
<i>Драченко Марія.</i> Українсько-німецькі пареміологічні паралелі.....	40
<i>Іграк Карина.</i> Емоції у мові та мовній картині світу.....	42
<i>刘姣.</i> 汉语词汇教学的方法和技巧.....	44

<i>Моргун Олександра, Моргун Інна.</i> Синтаксичні особливості відтворення англомовних художніх творів українською мовою.....	46
<i>Скакун Марина.</i> Інформаційно-комунікаційні технології як сучасний та якісний метод вивчення німецької мови	48
<i>Стоянова Тетяна, Мяо Юйфень.</i> Особливості відтворення семантики англомовних питальних конструкцій українською мовою.....	51
<i>Стоянова Тетяна.</i> Жанрово-стилістична характеристика документів ЮНЕСКО з захисту прав на освіту.....	53
<i>Явуз Мустафа, Камишенцева Тетяна.</i> Osmanlı imperatluğu sonrası yeni Türkiye Cumhuriyeti dönemi edebiyatı ve okuma.....	55
么爽. 浅谈对外汉语汉字教学.....	58
 СЕКЦІЯ ІІІ. МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ В СУЧАСНОМУ ГЕОПОЛІТИЧНОМУ ПРОСТОРІ.....	
<i>Гаврилюк Наталя, У Лі</i> 识记汉字的方式与方法.....	61
<i>Корольова Тетяна, Сумцова Ганна, Гохман Христина.</i> Лексичні особливості перекладу китайськомовного політичного дискурсу українською та англійською мовами.....	64
<i>Наумкіна Світлана.</i> Политкультура как основа развития современного общества.....	67
李璋. 浅谈对外汉语教学中文化教学方法及原则.....	70
孙晓静. 《汉语乐园》中的文化知识介绍与思考.....	72
金璐璐. 孔子学院文化活动的的设计原则.....	77
<i>Яблонська Тетяна.</i> Міжкультурна комунікація в сучасному житті людини..	80
 СЕКЦІЯ ІV. ЛІНГВОДИДАКТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ І ПЕРЕКЛАДУ У ВИЩІЙ ШКОЛІ.....	
王娜. 对外汉语课堂上游戏的作用以及需要注意的问题.....	83
卢建荣. 乌克兰对外汉语口语速成教学初探.....	85

<i>刘艺阁</i> . 浅析中文新词语与对外汉语教学.....	87
<i>Пшетюк Вікторія</i> . Навчання діалогічного мовлення учнів старшого ступеня навчання на уроках англійської мови.....	89
<i>Скормна Маріанна, Пак Антоніна</i> . Формирование межкультурной коммуникативной компетенции при обучении корейскому языку студентов педагогических вузов в Украине.....	93
<i>徐博伦</i> . 初级阶段汉语语音教学容错度的探讨.....	96
<i>徐倩</i> . 初级阶段综合课的语法教学.....	98
<i>杨昭</i> . 论西方学习理论对汉语教学的启示和思考.....	102

СЕКЦІЯ V. ПРОБЛЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ СУЧАСНОГО ПОЛІКУЛЬТУРНОГО ПРОСТОРУ..... 104

<i>Богущ Алла</i> . Формування полімовної особистості у полікультурному просторі вищого закладу освіти.....	104
<i>Буднік Анжела</i> . Формування мовної особистості в умовах професійної підготовки майбутніх філологів.....	109
<i>王文静</i> . 对外汉语词汇教学的常用方法.....	112
<i>Масур Ганна</i> . Дискурсивна компетенція як невід’ємна складова комунікативної компетенції	115
<i>Негрівода Олена</i> . Інтерактивні прийоми роботи з іншомовним лексичним матеріалом у процесі спеціальної підготовки майбутніх учителів-філологів.....	118
<i>Оськіна Наталія</i> . Культурологічний підхід як засіб гуманізації професійної підготовка бакалаврів у галузі сходознавства в педагогічному університеті	122
<i>Popova Oleksandra</i> . Modern vectors of education in the framework of the academic cooperation between China and Ukraine.....	124
<i>谈存玉</i> . 对外汉语离合词偏误类型.....	126

<i>陈琪</i> . 课堂氛围对生词教学的影响.....	128
<i>庄博</i> . 直观说明对词汇教学的影响.....	131
<i>张思琦</i> . 初级阶段留学生 “把”字句偏误个案分析.....	133
<i>张亚冰</i> . 《强化汉字意识, 提高汉字在汉语教学中的应用》	136
<i>赵凤鸣</i> . 儿歌在低年级小学对外汉语课堂中的应用.....	139
<i>蔡小雨</i> . 游戏教学在对外汉语儿童教学中的作用.....	142
<i>于恩浩</i> . 对外汉语语音教学对初学者的影响.....	144
ІНФОРМАЦІЯ ПРО УЧАСНИКІВ КОНФЕРЕНЦІЇ.....	147

ВСТУП

*Пізнання без роздумів безцільне,
але й роздуми без пізнання несуть небезпеку.*

Конфуцій

Міжнародні науково-практичні конференції серії «Актуальні проблеми філології і професійної підготовки фахівців у полікультурному просторі», що проводяться щорічно Південноукраїнським національним педагогічним університетом імені К. Д. Ушинського з 2014 року, забезпечують конструктивний обмін досвідом провідних фахівців різних галузей науки й освіти та сприяють налагодженню академічної співпраці між представниками європейський і східних країн.

Практика проведення вищезазначених конференцій має ґрунтовні підстави констатувати динамічність входження України в Європейський і східний науково-освітній простір, фундаментом якої є здобутки вітчизняних і зарубіжних науковців у галузях саме мовознавства і професійної освіти відповідно до викликів часу, економіко-правових і суспільно-політичних стратегічних векторів співпраці України з державами Заходу і Сходу.

Останнім часом увагу фахівців привертають лінгводидактичні проблеми викладання іноземних мов в середній і вищій школі; нагальні питання загального і зіставного мовознавства; сучасні розвідки в галузях перекладознавства і синології; проблеми професійної підготовки майбутніх фахівців в умовах сучасного полікультурного простору; історико-філософські детермінанти формування мовної особистості в багаторівневій системі освіти тощо.

Завдяки проведенню Міжнародних науково-практичних конференцій серії «Актуальні проблеми філології і професійної підготовки фахівців у полікультурному просторі» надає змогу започаткувати новий рівень

міжнародної освітньої співпраці, окреслити перспективні напрями подальшої багатополлярної співпраці України з країнами світу, визначити оптимальні моделі взаємин між учасниками глобального науково-освітнього простору.

Відзначимо, що Міжнародний проект «Інститут Конфуція» Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського та конструктивна робота представників секції теоретичної та прикладної лінгвістики Південного наукового центру НАН України та МОН України дозволяють реалізувати пріоритетні напрями вищої освіти у сфері гуманітарного розвитку суспільства, взаємодії в системах, як-от: вища освіта – ринок праці; модернізація структури та змісту освіти на засадах культурологічного, контекстного та компетентнісного підходів у світовому полікультурному просторі; міжнародна співпраця та інтеграція у сфері науки та освіти; перспективи реалізації наукової та інноваційної діяльності в освіті; удосконалення інформаційно-ресурсного забезпечення освіти і науки тощо.

Маємо підстави сподіватися, що ініційовані дискусії з актуальних проблем філології і професійної підготовки фахівців у полікультурному просторі буде сприяти формуванню єдиного наукового простору через інтеграцію провідного досвіду учених західних і східних країн.

Тетяна Іванівна Койчева

доктор педагогічних наук, професор,

проректор з наукової роботи

Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

СЕКЦІЯ І
НАГАЛЬНІ ПИТАННЯ ВІТЧИЗНЯНОГО ТА ЗАРУБІЖНОГО
ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА

Ірина Базік

**Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет ім. К. Д. Ушинського»**

Науковий керівник: д. філол.н., проф. Корольова Т. М.

МОДЕЛЬ СЕМАНТИКИ ТЕКСТУ У МАШИННОМУ ПЕРЕКЛАДІ

Процес людського мислення та вираження думок через мовлення є дуже складним та мало вивченим питанням у теорії перекладу. Тому семантичний аналіз за правом вважається найскладнішим етапом автоматичної обробки текстів. Незважаючи на більш піввікову історію досліджень у цій сфері проблема моделювання семантики тексту досі є відкритою.

Метою дослідження є огляд моделі семантики тексту, що заснована на рольовій структурі речення та визначенні рольових структур висловлювання.

Актуальність роботи зумовлена зростаючим інтересом до машинного перекладу у світі, адже розвиток семантичного аналізу відкриває нові можливості та дозволяє істотно полегшити вирішення багатьох завдань у комп'ютерній лінгвістиці.

У роботі було застосовано методи аналізу, дедукції, індукції та критичного огляду літератури.

Модель семантики тексту, що заснована на рольовій структурі речення є однією з найстаріших та найпоширеніших у практиці машинного перекладу. У лінгвістиці використовуються різні позначення семантичної ролі – «семантичні актанти», «семантичні відмінки або глибинні відмінки». Термін «Глибинні відмінки» з'явився у 1960-ті роки у роботі американського лінгвіста Чарльза Філмора» [4]. Під глибинним відмінком автор розумів універсальні (тематичні) ролі, які можуть виконувати учасники ситуації, що була визначена

у тексті дієсловом. Глибинні відмінки було запропоновано розглядати як «універсальні поняття, через які людина оцінює навколишні події, створюючи судження про речі, такі як-от: «хто щось зробив», «щось трапилося з кимось», «що піддалося зміні» тощо.

Ч. Філмор виділяв 6 функціональних відносин, які можуть бути між предикатом і аргументом, що вказують на 6 глибинних (семантичних) відмінків: агенс (Agentive), інструментатив (Instrumental), датів (Dative), локатив (Locative), фактитив (Factitive), об'єктив (Objective) [1].

На основі перерахованих вище глибинних відмінків виділяють основні семантичні ролі. На сьогоднішній день серед дослідників немає згоди, за якими принципами необхідно виділяти і розрізняти семантичні ролі в реченні. Проте, існує низка ролей, які досить часто використовуються у літературі:

Агенс – ініціатор дії, що контролює її.

Пацієнс – учасник, більш за інших залучений у дію та зазнає найбільш істотних змін.

Стимул – джерело інформації про чуттєві сприйняття або переживання.

Інструмент – неживий об'єкт, за допомогою якого здійснюється дія, проте сам він не зазнає змін.

Адресат – одержувач повідомлення.

Джерело – місце, з якого здійснюється рух.

Мета – місце, в яке здійснюється рух.

Ч. Філмор зробив важливе спостереження, яке полягає в тому, що одні й ті ж ролі (глибинні відмінки) можуть бути по-різному виражені у поверхневих граматичних структурах. Таким чином, модель семантики тексту, заснована на рольовій структурі речення, дозволяє абстрагуватися від синтаксичної та морфологічної структури речення [4]. Наприклад:

1. Марія (агент) з'їла кашу (пацієнс).
2. Кашу (пацієнс) було з'їдено Марією (агент).
3. Марія (агент) з'їла кашу (пацієнс) ложкою (інструмент).
4. Кашу(пацієнс) було з'їдено ложкою (інструмент).

5. Кашу (пацієнс) було з'їдено.

Усі ці речення описують одну й ту ж ситуацію. Кожне з них, однак, повідомляє про неї різну інформацію, іноді втрачаючи деякі ролі. Проте, незмінним залишається лише дієслово «з'їла».

Іншим критерієм, відповідно до якого всі предикатні актанти можна розділити на два класи, є ознака живий / неживий об'єкт. Ця ознака є надзвичайно важливою, оскільки вона визначає здатність / нездатність об'єкта ініціювати дію, відчувати стан, чинити опір впливу, бути причиною стану тощо [2].

Серед головних складників моделі рольових структур виділяють:

- 1) Предикатне слово (ПС) – лексема або синтаксична конструкція, що володіє набором семантичних валентностей.
- 2) Семантичні аргументи – мовні вирази в тексті, якими заповнюються семантичні валентності предикатних слів. Семантичні аргументи позначають у тексті учасників ситуацій.
- 3) Семантична роль – частина семантики предиката, що відображає загальні властивості аргументу предиката [3].

Предикатне слово та його аргументи формують предикатно-аргументну (ПА) структуру. Між предикатним словом і його семантичним аргументом встановлюється предикатно-аргументний зв'язок. Однією з найважливіших властивостей моделі семантики тексту, заснованої на рольовій структурі речення, є те, що в одного предикатного слова не може бути двох аргументів з однаковою семантичною роллю, і аргументи можуть мати тільки одну роль при заданому предикатом слові.

У сучасних системах обробки текстів для багатьох мов найчастіше застосовується моделі семантики ресурсів PropBank та FrameNet.

Моделі ресурсу PropBank передбачає, що кожне значення предикатного слова має набір специфічних для нього ролей. Ролі в PropBank не мають імені, а лише нумеруються: Arg0, Arg1, ..., Arg5.

На відміну від PropBank, ресурс FrameNet задає семантичні ролі не для

окремих дієслів, а для фреймів, які об'єднують у собі кілька близьких за змістом предикатних слів [4].

Якщо розглядати FrameNet у межах російської мови, то ресурс складається з 2200 частотних дієслів та конструкцій, що з ними асоціюються. Наприклад, дієслово «різати» має 30 шаблонів: різати слух, різати хліб, різати у боці тощо.

Модель семантики тексту, заснована на рольовій структурі речення, знайшла застосування в широкому спектрі систем обробки текстів: системах питально-відповідального пошуку, пошуку інформації, автоматичного реферування, машинного перекладу тощо. Розвиток бази даних для ресурсів PropBank, FrameNet та інших ресурсних джерел дозволить отримувати більш якісний машинний переклад на різних мовах, що значне полегшить працю перекладачів.

Література

1. Белоногов Г. Г., Гиляровский Р. С., др. Проблемы автоматической смысловой обработки текстовой информации / Г. Г. Белоногов, Р. С. Гиляровский // Научно-техническая информация. Сер. 2. Информационные процессы и системы. – 2012. – № 11. – С. 24–28.
2. Белоногов Г. Г., Калинин Ю. П., Хорошилов А. А. Компьютерная лингвистика и перспективные информационные технологии. – М. : Русский мир – 2004.
3. Смирнов И. В., Шелманов А. О. Семантико-синтаксический анализ естественных языков. Часть I. Обзор методов синтаксического и семантического анализа текстов // Искусственный интеллект и принятие решений. – 2013. – № 1. – С. 41–54.
4. Шелманов А. О. Исследование методов автоматического анализа текстов и разработка интегрированной системы семантико-синтаксического анализа/А. О. Шелманов // Москва–2015. – С. 36–40.

Валерія Бундукі

**Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет ім. К. Д. Ушинського»**

Науковий керівник: д. філол.н., проф. Корольова Т. М.

МЕТОДИ ВИЗНАЧЕННЯ РОЛЬОВИХ СТРУКТУР ВИСЛОВЛЮВАНЬ У МАШИННОМУ ПЕРЕКЛАДІ

У ХХІ столітті роль перекладу в житті людини неухильно зростає. Перекладні тексти дуже різноманітні за тематикою, мовою, жанровою

спрямованістю. Перекладачам висувають неоднакові вимоги щодо точності та повноти перекладу тощо. Сьогодні існує достатньо широкий вибір програм, що полегшують працю перекладача, серед яких особливе місце посідають системи машинного перекладу. Програми-перекладачі здатні будувати осмислені фрази, і за останні кілька років якість перекладу покращилася. Однак комп'ютер ще погано ідентифікує семантичні нюанси, тому у наш час проблема моделювання семантики тексту цікавить багатьох дослідників.

У якості теоретичної основи для подання семантики тексту в семантико-синтаксичному аналізі вчені пропонують модель на основі рольової структури висловлювань. Ця модель, незважаючи на свою простоту, знайшла застосування в багатьох прикладних завданнях обробки текстів природною мовою.

Метою дослідження є огляд одного із способів вирішення завдання визначення рольових структур висловлювань, а саме методів на основі машинного навчання з учителем.

Актуальність роботи зумовлена зростаючим інтересом до машинного перекладу в світі та необхідністю вдосконалення визначення семантики тексту машиною, що значно вплине на якість автоматизованого перекладу.

Семантичний (смісловий) аналіз тексту – одна з ключових проблем як теорії створення систем штучного інтелекту, що відноситься до обробки природної мови, так і комп'ютерної лінгвістики.

У роботі було застосовано такі методи, як-от: аналіз, дедукція, індукція та критичний огляд літератури.

Одним з основних підходів до вирішення завдання визначення рольових структур висловлювань є метод машинного навчання з учителем на семантично розмічених корпусах. Навчання з вчителем – один з розділів машинного навчання, в ході якого випробувана система примусово навчається з допомогою прикладів «стимул-реакція». Існує безліч об'єктів (ситуацій) і безліч можливих відповідей (відгуків, реакцій). Ідентифікована деяка залежність між відповідями та об'єктами, але вона невідома. Відома тільки

кінцева сукупність прецедентів – пар «об’єкт, відповідь», звана навчальною вибіркою. На основі цих даних потрібно відновити залежність, тобто побудувати алгоритм, здатний для будь-якого об’єкта видати досить точну відповідь. Під учителем розуміється або сама навчальна вибірка, або той, хто вказав на заданих об’єктах правильні відповіді [3].

Створення великих семантично розмічених корпусів для ряду мов дозволило застосувати до розв’язання завдання щодо визначення рольових структур висловлювань методи машинного навчання з учителем. Основоположною в цій області вважається робота Даніеля Журавські та Даніеля Галдіа. У ній на корпусі ресурсу FrameNet навчався статистичний аналізатор для призначення семантичних ролей синтаксичним складовим. Надалі методи визначення рольових структур на основі машинного навчання з учителем були розвинені в багатьох роботах [3].

У ході досліджень в області визначення рольових структур висловлювань був сформований загальний підхід до вирішення цієї задачі. Найчастіше розв’язання розбивають на декілька етапів:

1. Пошук предикатних слів у реченні.
2. Пошук семантичних аргументів предикатних слів у реченні.
3. Призначення ролей кожному аргументу незалежно від інших аргументів.
4. Загальна оцінка та вибір найкращої семантичної структури для всіх аргументів заданого предиката або всіх пропозицій [2].

Пошук предикатних слів у реченні зазвичай реалізується з використанням словників лем або за морфологічними ознаками (наприклад, предикатними словами вважаються всі дієслова). На цьому етапі іноді застосовуються бінарні класифікатори для визначення того, чи є дієслово або іменник предикативним словом, а також набір n -арних класифікаторів для вирішення семантичної омонімії предикатних слів для заданої лемі.

При розв’язанні задачі виявлення аргументів широко застосовують бінарні класифікатори. Для кожного відібраного слова в реченні та для

заданого предикатного слова класифікатор передбачає наявність між ними предикатно-аргументного зв'язку [2]. С. Кацнельсон зазначає, що у змістовному плані предикат – це щось більше, ніж просто лексичне значення. Виражаючи певне значення, він в той же час містить макет майбутнього речення. Предикат містить при собі «порожні місця» для об'єктів, аргументів, які об'єднуються предикатом і доповнюють його до рівня пропозиції [1].

Призначення семантичної ролі аргументу здійснюється з допомогою n -арного класифікатора, де n – кількість ролей. Розробка нових інформативних ознак для задачі визначення рольових структур висловлювань в текстах на різних мовах є предметом глибоких досліджень. Хоча деякі ознаки (наприклад, лема предикатного слова) використовуються майже повсюдно, відмітні особливості природних мов, як правило, вимагають створення специфічних ознак для кожної мови. Наприклад, у мовах з розвиненою морфологією, таких як слов'янські, додатково необхідно враховувати ознаки, що відповідають за узгодження слів, в той же час ознаки, пов'язані з порядком слів, можуть бути неінформативними [2].

Після всіх попередніх етапів для кожної ролі кожного аргументу окремо визначені оцінки (локальні) незалежно від інших ролей і аргументів. На етапі глобальної оцінки вирішується неоднозначність розподілу ролей за семантичними аргументами. Кожен семантичний аргумент може мати тільки одну роль, та одна і та ж роль не може бути призначена двом аргументам.

Методи машинного навчання з учителем показали ефективність в завданнях встановлення семантичних ролей для багатьох мов, для яких були створені розмічені семантичні ролі корпусу, включаючи англійську, іспанську, китайську, німецьку, чеську та інші [2]. Досліджень, присвячених задачі автоматичного визначення рольових структур у текстах українською мовою, досить мало, що в значній мірі пов'язано з нестачою розмічених корпусів, що могли б грати роль навчальної вибірки і золотого стандарту при тестуванні.

Література

1. Кацнельсон С. Д. Типология языка и речевое мышление. – Л. : Наука. – 1972. – 213 с.

2. Шелманов А. О. Исследование методов автоматического анализа текстов и разработка интегрированной системы семантико-синтаксического анализа / А. О. Шелманов // Москва, 2015. – С. 36 – 40.
3. Уоссермен Ф. Нейрокомпьютерная техника: Теория и практика. – М.: Мир, 1992. – 240 с.

Світлана Грушко

Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»

Україна

ПЕРЕКЛАД ЯК ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНИЙ ТРАНСФЕР МІЖКУЛЬТУРНОГО ДІАЛОГУ В НАУКОВІЙ СФЕРІ

Актуальність дослідження. Взаємозв'язок міжкультурної комунікації та перекладу є фактом незаперечним. Проте процеси, які відбуваються під час передавання інформації через міжмовний бар'єр до кінці не прояснені й потребують подальшого уточнення. Переклад наукових та технічних текстів значно ускладнюється через невизначеність термінології, стилістичну специфіку мови оригіналу і національної мови тощо. Без достатньо сформованих професійних інформаційно-комунікативних умінь, перекладач не зможе забезпечити адекватний міжкультурний діалог у такій важливій сфері як наука. Особливою перекладацькою проблемою є переклад полісемічних термінів, від правильності здійснення якого значною мірою залежить доля всього перекладеного тексту в іншомовній культурі. Перекладацька діяльність вимагає знань про певну науково-технічну галузь, структуру науково-технічного тексту, розуміння співвідношень між усіма його елементами й уміння застосовувати адекватні перекладацькі стратегії.

Отже, формування окремого виду професійних інформаційно-комунікативних умінь перекладача науково-технічної літератури вимагає вміння здійснювати повноцінний інформаційно-комунікативний трансфер для перекладу наукових текстів. Цим обумовлена **актуальність** розглянутої проблеми.

Мета дослідження – розглянути переклад як інформаційно-комунікативний трансфер діалогу у сфері науки.

Об’єкт дослідження – науково-технічний переклад.

Проблеми викладання іноземних мов у вітчизняній освітній системі завжди були складними. Багато років ці проблеми мали ідеологічний характер. Немотивоване вивчення іноземних мов призвело до падіння інтересу їх вивчення, і як результат – до серйозних проблем у галузі перекладознавства, що, у свою чергу, привело до певної ізоляції вітчизняної науки.

Сучасні умови існування держави, питання співпраці та інтеграції актуалізували вивчення мов і проблеми перекладу, у першу чергу, науково-технічного перекладу як основи економічного розвитку країни.

У практичному вимірі труднощі перекладу науково-технічних текстів значною мірою зумовлені особливостями наукового стилю, недостатнім рівнем розуміння термінології та структури науково-технічного тексту, що й ускладнює трансфер передачі наукової та науково-технічної інформації, а також вибір адекватних перекладацьких рішень.

Опанування цих труднощів і дотримання вимог сприяє якісному перекладу. Лінгвісти-перекладачі [1, 2] виділяють чотири основних вимоги: 1) переклад має бути адекватним, чітким, зрозумілим для користувача, логічним, послідовним, повним; 2) інформацію необхідно передавати грамотно з точки зору лексико-граматичних особливостей літературного варіанту рідної мови, текст перекладу має відповідати оригіналу за стилем, водночас із дотриманням стилістичних норм рідної мови; 3) переклад має бути грамотним з точки зору галузі, в якій виконується, мають бути стандартні словесні вирази, які використовуються у певній галузі знань, відповідати жанровим особливостям тексту, а термінологія, яка використовується в тексті перекладу, повинна відповідати нормативним документам країни; 4) текст перекладу має бути вільним від орфографічних та синтаксичних помилок і відповідати вимогам редакційно-видавничого оформлення (якщо це письмовий офіційний варіант перекладу).

Переклад завжди потребує знань у певній галузі, а відповідно і певної фахової підготовки перекладача. В цьому аспекті слід звертати особливу увагу на ті «універсальні» мовні проблеми, які виникають у перекладачів: наявність поширення складнопідрядних речень, що потребують грамотного поділу при перекладі на прості речення із дотриманням граматичних норм рідної мови; певні терміни, запозичені із споріднених галузей знань; посилання на різні розділи, які ще не перекладені рідною мовою; безконтекстні фрагменти; посилання на незнайомі прізвища.

Отже, можна дійти **висновків**, що адекватний переклад науково-технічної літератури має бути пов'язаним із структурними особливостями і принципами іноземної і рідної мов у контексті середовища, де вони існують. Переклад науково-технічних текстів не зводиться до виконання стандартних лінгвістичних перетворень, а є концептуальним міжмовним ключем, здатним трансформувати поняття та перекодувати приховані значення. Завдяки перекладу досягається концептуальне порозуміння різних культур, відбувається міжкультурний трансфер науково-технічної інформації, діалог у наукових галузях.

Література

1. Бархударов Л.С. Язык и перевод. – М. : Международ. отношения, 1975. – 296 с.
2. Ванников Ю.В. Типы научно-технических текстов и их лингвистические особенности. – М. : Наука, 1985. – 267 с.

Лідія Дербеньова

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

Україна

ПОЛІСЕМІЯ ТЕРМІНОЛОГІЇ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОГО ТЕКСТУ ЯК ПРОБЛЕМА ПЕРЕКЛАДУ

Розвиток сучасної науки і техніки викликає необхідність у диференцьованій і багатообразній спеціальній технічній термінології.

Очевидно, що при перекладі науково-технічних текстів необхідне чітке розуміння нової термінології; наукового контексту, в якому вона використовується; уміння передати її українською мовою, враховуючи специфіку граматики, стилістики української мови; семантики лексичних одиниць. Як свідчить досвід науково-технічного перекладання, найбільші труднощі виникають при перекладі термінів науково-технічного тексту оригіналу. Саме на сферу лексики припадає найбільша кількість перекладацьких помилок, адже лексика – найдинамічніше складова мови науки і техніки, постійний розвиток яких викликає появу нових термінів і нових значень наявних термінів і загальноживаних слів. Дослідження проблеми полісемії термінології науково-технічних текстів – одна з найскладніших проблем у перекладацькій діяльності, дослідження якої вимагає додаткових наукових зусиль. Саме цим обумовлена **актуальність** запропонованої роботи.

Об'єкт дослідження – науково-технічна термінологія.

Будь-який термін необхідно розуміти не тільки як окрему смислову одиницю, за якою закріплено певне технічне значення, але й як лексему здатну змінити своє значення (зміст) у залежності від галузі застосування. Саме такий підхід, на наш погляд, має бути основним принципом науково-технічного перекладу. Необхідно пам'ятати, що терміни приходять із загальноживаної лексики, яка продовжує функціонувати у мові одночасно із термінами, впливаючи на їх використання. Приклади розширення значень уже існуючого слова свідчать, що зміна слова в сторону його нового термінологічного значення пов'язано із характерним для мови явищем полісемії. Наприклад, слово *pipe* означає простий музичний інструмент. Однак, у результаті розвитку мови, *pipe* стало використовуватися по відношенню до інших предметів, схожих за формою, до «полих циліндрів». У «технічній» мові – це будь-яка труба або трубопровід.

Термінологічна полісемічність зустрічається у багатьох випадках, адже кожний спеціальний термін зберігає свою специфіку, а також певний

змістовний зв'язок як із основним поняттям, так і основними термінами, похідними від нього.

Питання про перекладі термінів, як правило, зводиться до знання української термінології що використовується у певній спеціальності, проте виникає питання: як перекладати терміни, коли еквівалентний термін невідомий?

Для точного розуміння значення терміна у контексті науково-технічного тексту необхідно, перш за все, уяснити для себе функцію даного слова в реченні та його зв'язок з іншими словами, потім за допомогою словника знайти головне значення слова та синтезуючи всі його «другорядні» значення, знайти відповідний контексту технічний еквівалент, який відображав би певну думку або цілісну картину. Отже даний знайомий термін необхідно віднести до того специфічного значення, яке визначається даною ситуацією. Зрозумівши термін, необхідно знайти для нього відповідний український еквівалент. При перекладі науково-технічного тексту термін необхідно прив'язати до певної технічної галузі й використовувати термінологію, котру необхідно знайти за відповідними джерелами.

Висновки. Отже, науково-технічні терміни органічно пов'язані із словниковим складом мови, а смислова природа термінів зрозуміла лише у зв'язку із загальноживаною лексикою мови. У результаті розширення меж людських знань, зростає і потреба у нових визначеннях при засвоєнні різних галузей науки. Відповідно розширюється й словниковий склад мови. У сучасних євроінтеграційних умовах проблеми адекватного перекладу науково-технічної термінології з урахуванням можливої полісемії термінів, належать до найважливіших.

ON THE ISSUE OF TRANSLATING INFOMERCIALS

Infomercials are viewed as a hybrid of commercials and news programs. The relevance of the research focused upon the study of infomercial discourse in translation aspect can't be underestimated. Nowadays infomercials distributed both by TV companies and Internet network represent the most powerful and trustworthy source of information, being at the same time a very accurate mechanism of political manipulation.

The tasks of the resumed research were formulated as a detailed review of the infomercial discourse in general linguistic as well as translation aspect. The above mentioned tasks presupposed the implementation of such research techniques as deductive and inductive methods, as well as contrastive and computational statistic methods.

Both the theoretical and practical values were grounded by great perspectives of infomercial discourse application. The novelty resulted from the origin of the object of research as well as from the tasks of investigation.

The results have proved the hypothesis of the interdependence of translation strategies and tactics with the pragmatics of the source infomercial text and the expected manipulation effect on the audience.

The most productive translation tactics have proved to be those of the stylistic peculiarities preservation, pragmatic-cultural adaptation and the relevant content culturally proper and linguistically correct presentation.

The most widely used translation operations included transpositions and contextual replacements.

The main difficulties of translation were provided by pseudo-internationalisms, typologically specific syntactic and morphological features,

polysemantics and idiomacity.

The key solutions consisted in the apt selection of transformation models as well as proper translation analogues.

The range of the languages involved in the research encompassed such typologically distant languages as the Germanic (English, German) and the Slavic (Ukrainian and Russian).

The further perspective is seen in extending the range by introducing two Rheto-Romanic languages (French and Italian). The main objective of the researches to follow is understood as the study of the peculiarities of translating infomercials to and from modern Indo-European languages.

Literature

1. Borbot'ko V.G. Principles of Discourse Formation: From Psycholinguistics to Linguosynergetics / V. G. Borbot'ko. – M. : Knizhnyj dom "LIBROKOM", 2009.– 288 s.
2. Karasik V. I. Language Circle: Personality, Concepts, Discourse / V. I. Karasik. – Volgograd : Peremena.– 2002.– 477 p.
3. Stepanov Ju.S. Alternative World, Discourse, Fact and Causal Principle/ Ju. S. Stepanov // Jazyk i nauka konca 20 veka. – M. : RAN, 1996.– S.37–73.
4. Dijk van T. A. Principles of Critical Discourse Analysis / T. A. van Dijk // The sociolinguistic Reader. – 1998. – Vol. 2: Gender and Discourse. – P. 367–393.

Дін Сінь

**Державний заклад «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»**

Україна,

Вікторія Терзі

**Державний заклад «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»**

Україна

ВАРІАТИВНІСТЬ МЕТОДІВ ДОСЛІДЖЕННЯ ПЕРЕКЛАДУ ДІЛОВОГО ДИСКУРСУ

Однією з важливих для будь-якого наукового напрямку характеристикою є методи, використувані в ньому для проведення наукових досліджень.

Метод існує як система дій, що виробляється людиною на основі досвіду. У перекладознавстві, перш за все, важлива взаємодія теорії і практики. Теорія вивчає практичну перекладацьку діяльність, а практика вбирає в себе досягнення теоретичної думки. Мета теоретичних досліджень полягає в оптимізації практичного перекладацького процесу. Специфікуємо методи дослідження перекладу ділового дискурсу.

Зіставний метод (контрастивний, типологічний) асоціюємо із сукупністю прийомів дослідження й опису мови (англійської) через її системне порівняння з іншою мовою (українською) з метою виявлення її специфіки через дослідження структури мови в її подібностях і відмінностях, що надає можливість установити між порівнюваними мовами відношення контрасту на всіх мовних рівнях: морфологічні, граматичні, лексичні та синтаксичні розходження.

Метод порівняльного аналізу перекладів надає можливість з'ясувати, як саме долаються типові труднощі перекладу, пов'язані зі специфікою англійської та української мов, а також які елементи оригіналу залишаються непереданими в перекладі ділового дискурсу. Наприклад:

Українська мова (оригінал)	Англійська мова (мова перекладу)
<p>Якість товару Якість товару, що поставляється за цим Контрактом, повинна цілком відповідати стандартам, які діють в Україні, чи нормам заводу, що виробляє товар, і підтверджуватися сертифікатом якості заводу-виготовлювача.</p>	<p>Quality of the merchandise Quality of the merchandise to be delivered under the present Contract shall be in full conformity with the standards in force in Ukraine or with norms of the plants, manufacturing the merchandise and shall be confirmed by manufacturer's certificate of quality.</p>

Порівняльний перекладацький аналіз цього уривку з Договору Купівлі-Продажу (Sale and Purchase Agreement) надає змогу побачити розбіжності в граматиці та синтаксисі української та англійської мов (що поставляється – to be delivered, повинна цілком відповідати – shall be in full conformity, сертифікат якості заводу-виготовлювача – manufacturer's certificate of quality).

Порівняльне вивчення перекладів уможливорює отримання інформації про

кореляцію окремих елементів оригіналу та перекладу, зумовлену як відносинами між мовами, які залучені в перекладі, так і поза лінгвістичними чинниками, що роблять вплив на хід процесу перекладу.

Отже, в нашому дослідженні зіставний метод має велике практичне значення, адже за його допомогою ми можемо порівняти тексти ділового дискурсу українською мовою та їх переклади англійською, виявити труднощі, які виникають під час перекладу та розробити способи їх подолання.

Структурно-семантичний аналіз офіційно-ділового дискурсу передбачає виявлення його складових, аналіз відношень між ними та їх вплив на переклад англійською мовою. Цей підхід стосується її мовно-комунікативного рівню. Вживання мовних одиниць відбувається відповідно до характерних рис, що визначають сутність ділового мовлення і сприяють реалізації точності та оперативності. Засобами зазначеного методу було з'ясовано, що на синтаксичному рівні такі характерні риси ділових текстів, як лаконічність і зрозумілість, виражаються за допомогою простих поширених речень, що робить текст документа важким для сприйняття, а їх побудова вимагає значних зусиль і часу від укладачів та перекладачів.

Встановлено, що система одиниць офіційного функціонування містять вербальні та невербальні засоби реалізації ознаки офіційності.

Невербальні засоби ділового письмового дискурсу виступають засобом формування офіційності ділового папера на початковій стадії створення документа, під час вибору бланка документа, на якому зображені герб або емблема організації або товарний знак. Невербальними ознаками письмового ділового дискурсу в контексті офіційної комунікації виступають такі, що мають більш оперативний характер: їх оформлюють під час безпосереднього розгляду та проходження документа в інстанції (реєстраційний індекс документа, що складається з його порядкового номера індексу справи за номенклатурою, індексу питань діяльності, кореспондентів, виконавців, відмітка про контроль тощо). На рівні тексту до невербальних засобів виокремлюємо його структурні елементи (рубрики, абзаци, розділи).

До вербальних засобів комунікативно-мовленнєвого рівня належать лексичні одиниці (спеціальна галузева термінологія) і ті, що є назвами видів документів (доручення – Comission, заява – Statement, наказ – Order, акт – Act, договір – Contract, угода – Agreement та інші). Вони впливають на вибір інформації й характер її викладу в документі, визначають зміст виконавчих дій, окреслюють специфіку перекладацьких стратегій.

Завдяки зіставному методу, методу порівняльного аналізу перекладів і структурно-семантичному аналізу офіційно-ділового дискурсу було опрацьовано значній корпус оригінальних українськомовних текстів і їх варіантів перекладу англійською мовою, що сприяло напрацюванню практичних навичок використання тактико-стратегічного перекладацького інструментарію.

Литература

1. Корольова Т. М., Попова О. В., Дін Сінь. Навчальний посібник «Translation of official documents» / Переклад офіційних паперів (на матеріалі англійської, української та китайської мов) : навч. посіб. / Т. М. Корольова, О. В. Попова, Дін Сінь. – Одеса : ІНВАЦ, 2014. – 204 с.
2. Типологія сучасного дискурсу [колективна монографія] / Т. М. Корольова, І. М. Дерік, Н. С. Жмаєва, О. В. Попова, С. Ю. Юхимець та ін. – Київ : Освіта України, 2016. – 156 с.
3. Актуальні проблеми дискурсології: навчальний посібник для студентів філологічних спеціальностей вищих навчальних закладів : навчальний посібник / Т. М. Корольова, І. М. Дерік, Н. С. Жмаєва, О. В. Попова, С. Ю. Юхимець та ін. – Одеса : ПНПУ ім. К. Д. Ушинського, 2015. – 400 с.

Тетяна Дружина

**Державний заклад «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»**

Україна

РЕАЛІЇ ЯК ПРОБЛЕМА ПЕРЕКЛАДУ

Переклад як засіб міжкультурного спілкування являє собою процес контакту двох семантичних систем із власним національно-культурними особливостями, а також контакту представників двох лінгвокультурних

спільнот із різними світосприйняттям і певним фондом фонових знань. Отже, дослідження впливу екстралінгвістичних факторів на переклад, зокрема, проблеми передачі національно-специфічної лексики або реалій, є досить актуальним. Проблемами перекладу реалій займалися А. В. Федоров, Л. Н. Соколов, В. Н. Комісаров, Вл. Россельс, Я. Й. Рецкер, А. Д. Швейцер, С. Влахов та С. Флорін, Р. П. Зорівчак, О. Ф. Бурбак, Л. С. Бархударов, А. А. Мороз та багато інших перекладознавців.

Мета дослідження полягає в обґрунтуванні необхідності звернення до екстралінгвістичної ситуації для створення еквівалентного перекладу.

Відповідно до зазначеної мети поставлено такі **завдання**: схарактеризувати лінгвістичний статус реалій; виявити класифікацію способів еквівалентного перекладу енігматичних текстів.

Предмет вивчення – еквіваленти перекладу екстралінгвістичних компонентів енігматичних текстів.

Об'єкт дослідження – тексти загадок та їхні переклади.

При визначенні статусу «реалії» як перекладознавчого терміна доречно, на наш погляд, виходити з лінгвокраїнознавчої теорії слова Є. Верещагіна та В. Костомарова, з їхнього вчення про фонові знання, про національно-культурний інформаційний потенціал лексичного значення мовних одиниць, а також з перекладознавчих поглядів В. С. Виноградова на природу слова. За визначенням цього дослідника, слово – це «основна одиниця мови, яка містить традиційно закріплений комплекс інформації і служить для формування думки та передачі повідомлень у складі речення» [2, с. 74].

Перекладознавче визначення терміна «реалія» дає відома українська дослідниця проблем перекладу Р. П. Зорівчак: «Реалії – це моно- і полілексемні одиниці, основне лексичне значення яких містить (у плані бінарного зіставлення) традиційно закріплений за ними комплекс етнокультурної інформації, чужої для об'єктивної дійсності мови-сприймача» [3]. У визначенні значення слова вирішальну роль відіграють вузький та широкий контексти. У тих випадках, коли навіть найширший контекст не

виявляє того чи іншого значення слова, в якому воно вживається, перекладач повинен звернутися до екстралінгвістичної ситуації. Під екстралінгвістичною ситуацією, відповідно до визначення Л. С. Бархударова, ми розуміємо ситуацію спілкування, предмет спілкування та учасників комунікації [1]. Сильний вплив на вибір того чи іншого варіанта перекладу робить остаточно семантика лексичних одиниць, виявлення якої можливе при зверненні до екстралінгвістичної ситуації. При цьому під остаточною семантикою лексичних одиниць ми розуміємо відмінність дефініцій у різних мовах, досить подібних в описі одного явища.

Крім передачі смислу та основних засобів вираження, перекладач має відтворити ритмометричні особливості, специфіку рими та, по можливості, звукопис оригіналу. Завдання стає ще складнішим, коли йдеться про переклад загадок, адже до всього вище згаданого додається необхідність врахування специфіки читацької аудиторії. Перекладачеві енігматичних текстів відводиться роль посередника культур, перед яким постає «надзавдання» забезпечити максимально природне звучання тексту з розрахунку не просто на іншомовну аудиторію, а на таку, що має незвичайне, пов'язане з віковою характеристикою, світосприйняття.

Зіткнення різних систем мов, ментальностей, культурно-естетичного досвіду, помножене на особливості вікового бачення світу, неминуче веде до різного роду трансформацій як невід'ємної умови досягнення адекватності перекладу.

У нашому дослідженні ми використовували класифікацію способів перекладу реалій Г. Д. Томахіна [4, с. 31]: 1) транслітерація і транскрипція; 2) калькування; 3) описовий або пояснювальний переклад; 4) приблизний переклад (за допомогою «аналога»); 5) трансформаційний (контекстуальний) переклад – узагальнення або конкретизація.

З метою обґрунтування необхідності звернення до екстралінгвістичної ситуації для відтворення основних видів потенціалу оригінала були проаналізовані енігматичні тексти, і проведений аналіз показав, що

екстралінгвістичний аспект при перекладі такого виду текстів відіграє значну роль, таку ж як і лінгвістичний. При перекладі реалій розуміння змісту тексту і його передача мовою перекладу неможливі без знань певних фактів і подій, тобто без позамовної інформації.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо у вивченні лінгвокультурних особливостей англомовних перекладів українських енігматичних текстів.

Література

1. Бархударов Л. С. Язык и перевод / Л. С. Бархударов. – М. : Междунар. отношения, 1975. – 240 с.
2. Виноградов В. С. Лексические вопросы перевода художественной прозы / В. С. Виноградов. – М. : Изд-во Моск. гос. ун-та, 1987. – 174 с.
3. Зорівчак Р. П. Реалія і переклад (на матеріалі англомовних перекладів української прози) / Р. П. Зорівчак. – Львів : Вид-во при Львів. ун-ті, 1989. – 216 с.
4. Томахин Г. Д. Реалии-американизмы : пособие по страноведению / Г. Д. Томахин. – М. : Высшая школа, 1988. – 240 с.

Олена Зосімова

Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського»

Україна

Науковий керівник: д. філол.н., проф. Корольова Т. М.

ЗАВДАННЯ СЕМАНТИЧНОГО АНАЛІЗУ ТЕКСТІВ АВТОМАТИЗОВАНОГО ПЕРЕКЛАДУ

Комп'ютерний лінгвістичний аналіз текстів на природній мові є перспективною галуззю. Семантичний аналіз тексту – одна з ключових проблем теорії створення систем штучного інтелекту, що відноситься до обробки природної мови і комп'ютерної лінгвістики. Природна мова на відміну від комп'ютерних (алгоритмічних) мов формувалася дещо стихійно,

не формалізовано. Це зумовлює цілу низку складнощів у розумінні семантичного аналізу тексту, викликаних неоднозначним тлумаченням одних і тих самих слів залежно від контексту.

Актуальність започаткованого дослідження обумовлена тенденціями – інформатизації суспільства, зростанням обсягів даних у вигляді текстової інформації та необхідністю виокремлення та обробки змісту і семантичного представлення текстів.

Метою дослідження є теоретичний огляд головних завдань, які постають перед семантичним аналізом текстів на природній мові. У процесі дослідження були використані методи такі методи, як-от: аналіз, індукція, дедукція, критичний огляд літератури.

Семантичний аналіз є заключним етапом автоматичної обробки природної мови. Він базується на результатах синтаксичного аналізу, отримуючи на вході вже не набір слів, розбитих на речення, а набір дерев, що відображають синтаксичну структуру кожного речення [1].

Семантичний аналіз уможливорює формальне подання змісту складових вхідного тексту і виявлення смислових зв'язків між словами, зумовлених конструкцією речень.

Цей тип аналізу репрезентований у вигляді набору складових, спрямованих на виявлення різних семантичних зв'язків.

Вирішення цього завдання базується на результатах аналізу окремих слів, тому необхідна загальна для всіх методів аналізу база, що дозволяє виявляти семантичні відносини між словами. Такою основою може бути тезаурус мови, який задає набір бінарних відносин на безлічі слів природної мови. Під безліччю слів мається на увазі, наприклад, омонімія, синонімія, антонімія, гіпонімія, паронімія тощо [4].

Існує кілька точок зору на те, які завдання стоять перед семантичним аналізом. Такі вчені як А. В. Мочалова, Н. В. Чапайкіна вважають, що головне завдання полягає в тому, як «навчити» комп'ютер однозначно вірно трактувати образи, що намагався передати автор тексту [4].

Інші дослідники (І. А. Мельчук, Е. Н. Надєждін) пропонують розглядати не просто текст на основі його складових слів, речень, абзаців, а й спробувати виявити сенс вхідного тексту та виразити цей зміст на внутрішній мові системи [3].

Більшість сходиться на думці, що в сферу семантичного аналізу входить:

- побудова семантичної інтерпретації слів і конструкцій;
- формальне подання семантичної структури тексту;
- встановлення «змістовних» семантичних відносин між елементами тексту, які вже принципово не обмежені розміром одного слова (можуть бути більше або менше одного слова).

Семантичний аналіз будує семантичну структуру одного речення, яка складається зі семантичних вузлів і семантичних відносин. Семантичний вузол, як об'єкт текстової семантики, у якого заповнені всі валентності, може бути побудований тільки в самому кінці семантичного аналізу. Тому, головною метою семантичного аналізу є побудова семантичних вузлів, яка передбачає заповнення всіх валентностей мовних одиниць [1].

Крім вищеназваних завдань, семантичний аналіз передбачає виділення іменованих сутностей, ознак, об'єктів, семантичних класів, пов'язаних з однією предметною сферою.

У результаті слову або групі слів приписується атрибут, що визначає вид іменованої суті і може використовуватися у подальшому для ідентифікації інформації.

Одним з результатів семантичного аналізу є вирішення багатозначності на основі отриманого дерева залежностей, а також проблеми кореферентності, при якій існує кілька позначень для одного і того ж об'єкта.

Це завдання вирішується завдяки автоматичному виявленню референта для вираження і встановлення зв'язку між виразами.

Вирішення проблеми анафори, тобто залежності інтерпретації деякого виразу від того виразу, що раніше зустрічався у тексті, зводиться до встановлення зв'язку між анафоричним виразом і його інтерпретацією.

Семантичний аналіз передбачає виконання великої кількості завдань, що призводить до необхідності більш глибокого вивчення і розробки автоматизації семантичного аналізу.

Література

1. Мочалова А. В. Алгоритм семантического анализа текста, основанный на базовых семантических шаблонах с удалением / А. В. Мочалова // Научно-технический вестник информационных технологий, механики и оптики. – 2014. – № 5 (93).
2. Мельчук И. А. Опыт теории лингвистических моделей «Смысл–Текст» / И. А. Мельчук. – М. : Школа «Языки русской культуры», 1999 – 346 с.
3. Надеждин Е. Н. Прикладные задачи семантического анализа текстовых документов / Е. Н. Надеждин // Фундаментальные исследования. – 2017. – № 1(100).
4. Чапайкина Н. Е. Семантический анализ текстов. Основные положения // Молодой ученый. – 2012. – № 5. – С. 112-115.
5. Шелманов А. О. Исследование методов автоматического анализа текстов и разработка интегрированной системы семантико-синтаксического анализа: Дис. на соискание уч. Степени канд. тех. наук / А. О. Шелманов. – М., 2015 – 210 с.

Вікторія Куцак

**Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського»
Науковий керівник: д. філол.н., проф. Корольова Т. М.**

МЕТОДИ ВДОСКОНАЛЕННЯ МАШИННОГО ПЕРЕКЛАДУ

Для вирішення проблеми визначення рольових структур висловлювань використовують методи машинного навчання з учителем, методи навчання без учителя, а також методи з частковим залученням учителя.

Метою дослідження є огляд методів на основі машинного навчання з частковим залученням учителя та без учителя.

Актуальність зумовлена тим, що сфера застосування машинного перекладу поступово поширюється, відкриваючи нові можливості для вирішення завдань комп'ютерної лінгвістики. Машинне навчання поки що є недостатньо популярною технологією, хоча може принести незаперечно високу користь суспільству.

У роботі було застосовано методи аналізу, дедукції, індукції та

критичного огляду літератури.

Навчання без учителя є одним із способів машинного навчання, при якому випробувана система спонтанно навчається виконувати поставлене завдання без втручання з боку експериментатора. З точки зору кібернетики, це є одним з видів кібернетичного експерименту, що придатне лише для задач, у яких відомі опису множини об'єктів (навчальної вибірки), та потрібно виявити внутрішні взаємозв'язки, залежності, закономірності, що існують між об'єктами.

Недоліком методів визначення рольових структур висловлювань, що використовують машинне навчання з учителем, є велика залежність цих методів від наявності та якості семантично розмічених навчальних корпусів [4]. Щоб забезпечити прийнятну якість аналізу, навчальні корпуси повинні бути досить об'ємними. Створення подібних корпусів дуже трудомістка і дорога робота. Тому для багатьох мов, в тому числі і російської, навчальні корпуси, придатні для розробки аналізаторів, що виконують встановлення семантичних ролей, відсутні. Варто також зазначити, що при аналізі текстів з однієї предметної області аналізатором, навченим на корпусі з іншої предметної області, якість аналізу помітно знижується [4]. Таким чином, щоб ефективно застосовувати методи машинного навчання з учителем при вирішенні задачі визначення рольових структур висловлювань, необхідно не тільки створювати корпуси для потрібного мови, але й адаптувати їх для кожної предметної області.

З огляду на вищезазначене, останнім часом дослідники шукають способи для зниження залежності від вручну розмічених корпусів. Пропонуються підходи, засновані на машинному навчанні з частковим залученням учителя (semi-supervised machine learning) та на машинному навчанні без учителя (unsupervised machine learning).

Ряд підходів з частковим залученням учителя відомий під назвою «проекція анотацій». У цих підходах семантична структура розмічених пропозицій на одній мові зіставляється схожим за деякими ознаками

нерозміченим пропозиціям, що перекладені на іншу мову. Для визначення семантичного фрейму предикатних слів, відсутніх у словнику, найчастіше застосовують тезаурус WordNet [4]. Ряд дослідників трактують завдання визначення фрейму для невідомого предикатного слова як задачу класифікації, в якій для розрахунку близькості предикатних слів також використовується WordNet.

Підходи до вирішення завдання визначення рольових структур висловлювань на основі машинного навчання без вчителя використовують кластеризацію [4]. У цьому випадку метою ставиться розділити всі аргументи на кластери таким чином, щоб кожен кластер відповідав деякій семантичній ролі. При цьому, як правило, немає заздалегідь заданого набору ролей або їх ознак. Набір семантичних ролей та характерні їм властивості формуються автоматично в процесі кластеризації. Отримані кластери та їх ознаки, з одного боку, – можуть бути використані безпосередньо для розв'язання прикладних завдань (наприклад, для питально-відповідного пошуку), а з іншого боку, – можуть бути застосовані для швидкої семантичної розмітки корпусу, оскільки вручну експертам досить розмітити не весь текст, а лише зіставити ролі самим кластерів [3].

Експериментальна схема навчання без учителя часто використовується в теорії розпізнавання образів, машинному навчанні. При цьому, залежно від підходу формалізується в ту або іншу математичну концепцію; і тільки в теорії штучних нейронних мереж завдання розв'язується експериментально, застосовуючи той чи той вид нейромереж. Зазначимо, що, як правило, отримана модель може не мати інтерпретації, що іноді відносять до мінусів нейромереж. Проте, результати виходять нічим не гірше, і при бажанні можуть бути інтерпретовані при застосуванні спеціальних методів [2].

Експеримент навчання без учителя при розв'язанні завдання розпізнавання образів можна сформулювати як завдання кластерного аналізу. Вибірка об'єктів розбивається на непересічні підмножини, що називаються кластерами. Отже, щоб кожен кластер складався зі схожих об'єктів, а об'єкти

різних кластерів істотно відрізнялися. Вихідна інформація представляється у вигляді матриці відстаней [1].

Література

1. Айвазян С. А., Енюков И. С., Мешалкин Л. Д. Прикладная статистика: основы моделирования и первичная обработка данных. – М. : Финансы и статистика, 1983. – С. 120–122.
2. Айвазян С. А., Енюков И. С., Мешалкин Л. Д. Прикладная статистика: исследование зависимостей. – М. : Финансы и статистика, 1985. – С. 301–303.
3. Белоногов Г. Г., Калинин Ю. П., Хорошилов А. А. Компьютерная лингвистика и перспективные информационные технологии. – М. : Русский мир – 2004. – С. 83–84.
4. Шелманов А. О. Исследование методов автоматического анализа текстов и разработка интегрированной системы семантико-синтаксического анализа / А. О. Шелманов // Москва, 2015. – С. 51–53.

СЕКЦІЯ II
АКУТАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗАГАЛЬНОГО І ЗІСТАВНОГО
МОВОЗНАВСТВА

Владислава Аккурт
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
Україна

ПРОБЛЕМИ ДОСЛІДЖЕННЯ СУДОВОГО ДИСКУРСУ
В СУЧАСНІЙ ЛІНГВІСТИЦІ

З позиції соціолінгвістики, на першому плані виявляється типологія учасників спілкування, відповідно до якої судовий дискурс належить до інституціонального, статусно-орієнтованого типу.

Слухання справи в суді – це подія колективного характеру, в якому бере участь кілька комунікантів, пов'язаних один з одним офіційними відносинами. Під офіційними маються на увазі відносини, закріплені в рамках соціально-значущих інститутів суспільства [1]. В даному випадку ми маємо справу з інститутом суду. Ключовими учасниками судового процесу є суддя, адвокат і прокурор. Їх соціальні ролі чітко виражені, за кожним з них закріплено функції, визначені нормами інституту правосуддя. Суддя і суд присяжних претендують на монополію істинності, тому характерною особливістю даного дискурсу є принципова нерівність сторін.

До хронологічних ознак судового дискурсу відносяться час і місце проведення засідань, константи дії та суб'єктів [3]. Підтримка громадських інститутів, забезпечення стабільності соціальної структури – все це тією чи іншою мірою є метою інституційного спілкування, оскільки його умови фіксують контекст у вигляді типових хронотипів і типових жанрів, символічних і ритуальних дій, а також мовних кліше [2].

Серед основних ознак ритуального дискурсу можна назвати високу символічну навантаженість, змістовну рекурсивність і жорстку формальну

фіксацію. Вони знаходять своє вираження у вигляді особливої комунікативної тональності, ритуальної, яка закріплює ієрархію комунікантів і обґрунтовує чинну систему цінностей [2]. Тобто ритуальність передбачає чітку послідовність звершення мовних актів при обмеженості простору і часу, а також використання кліше і мовних штампів, які працюють на реалізацію стратегій і тактик комунікантів. Система цінностей ритуальних типів дискурсу особливо яскраво виражена в судовому. Моральні цінності сконцентровані в його ключовому концепті істини, урочистості й справедливості та зводяться до поваги фактів, високу оцінку точності формулювань, ясності й логічності. Основою виступає і поняття норми. Порядок проведення засідання в залі суду підпорядковується закріпленим нормам, так само, як і сама мова представників закону. Всі учасники судового процесу зобов'язані дотримуватися строго встановлених правил і вибирати відповідну форму спілкування.

Вивчення професійного дискурсу в даний час є актуальною проблемою в лінгвістиці. Дискурс являє собою, з одного боку, абстрактний варіативний опис структурно-семантичних ознак, що реалізуються в конкретних текстах з урахуванням екстралінгвістичних чинників, а з іншого, – сукупність текстів однієї й тієї ж сфери комунікативної діяльності. Встановлено, що юридичний дискурс є однією з форм прояву мови, яка використовується для вираження особливої ментальності.

Література

1. Карасик В. И. Языковая личность как предмет изучения антропологической лингвистики // Известия ВГПУ. – 2011. – №8. С.109–115.
2. Климович О.В. Средства речевого воздействия в судебном дискурсе // Материалы VII Международной студенческой электронной научной конференции «Студенческий научный форум» [Электронный ресурс] URL: <http://www.scienceforum.ru/2015/903/14860> (дата обращения: 16.04.2016)
3. Овчинникова Н.В. Коммуникативно-прагматическая специфика судебного дискурса. Автореф, канд. дис., Тула., 2006. – 20 с.

Марія Драченко

Науковий керівник – Л. В. Дробаха канд. філол.н., доцент
Вінницький державний педагогічний університет ім. М. Коцюбинського
Україна

УКРАЇНСЬКО-НІМЕЦЬКІ ПАРЕМІОЛОГІЧНІ ПАРАЛЕЛІ

Паремії кожної з мов – своєрідні мікросвіти, які містять у собі і моральний закон, і здоровий смисл, допомагають ідентифікувати національну свідомість. Це специфічна ознака будь-якої національної мови, де неповторним образом маніфестується дух та своєрідність нації, це найкультуроносніший компонент мови в дії.

Об'єктом дослідження виступають прислів'я та приказки у німецькій і українській мовах.

Предметом дослідження є типи пареміологічного фонду української та німецької мов.

Мета дослідження: розглянути зміст прислів'їв та приказок української та німецької мов; виявити їх значимість як джерел міжкультурної комунікації.

Будучи невід'ємним компонентом духовної культури, пареміологічні одиниці й української, і німецької мов водночас демонструють близькість їх носіїв в оцінках тих чи тих життєвих ситуацій, про що свідчать передусім так звані абсолютні еквіваленти, тобто одиниці, тотожні і за формою, і за змістом. Переконаливою видається думка про те, що в пареміологічному розмаїтті національних мов переважають не універсальні, а специфічні риси, зумовлені різним світобаченням, світосприйняттям, інтерпретацією навколишньої дійсності [1, с. 54]: *Старий віл з борозни не зверне* – «стара, досвідчена людина не зіпсує те, за що береться» і нім. *Alter Hund macht gute Jagd* (дослівно: *Старий собака робить добрим полювання*). Зауважимо: образне наповнення семантично близьких українських і німецьких паремій може частково збігатися, зокрема йдеться насамперед про узагальнено-метафоричне наповнення суб'єкта дії [3, с. 240]: укр. *Не бійся собаки, що бреше, а тієї, що*

лащиться і нім. *Bange Hunde bellen viel* (дослівно: *Боязкі собаки брешуть багато*) – «не варто боятися людини, яка вочевидь висловлює свої погрози, більшу небезпеку становлять ті, які втерлися в довіру» (пор.: *Ehrlicher Feind ist besser als falscher Freund* (дослівно: *Чесний ворог кращий за фальшивого друга*). Такий зоонімічний образ у різних семантичних (і, відповідно, структурних) модифікаціях доволі часто маніфестується в пареміологічних фондах обох мов (пор.: нім. *Schweigender Hund beißt am ersten* (дослівно: *Мовчазний собака спідтишка кусає*); нім. *Alte Hunde haben stumpfe Zähne* (дослівно: *У старого собаки тупі зуби*) і т. ін.

Особливо виразними є ті пареміологічні одиниці, у яких так званий образний зоокомпонент є відмінним, наприклад: українські паремії на зразок [5, с. 256]: *Вітер віє, собака бреше; Вітер повіє, а собака брехне; Собака бреше, а караван іде; Собака гавкає (бреше), а вітер несе (носить); Пес бреше, дощ чеше, а вітер далі несе; Пси виють, а місяць світить* використовуються для означення тієї самої ситуації, що й німецька: *Was ein Esel von mir spricht, das acht' ich nicht* (дослівно: *Те, що мені говорить осел, я не беру до уваги*), тобто для вираження ставлення до пліток, пустослів'я – «не варто звертати увагу на чий-небудь слова, докори, чутки, розмови».

У таких пареміологічних одиницях закодовано відповідну культурну інформацію, декодування якої дає змогу стверджувати: обрана матеріальна форма вираження дозволяє економити мовні засоби, забезпечуючи при цьому максимальну виразність змісту [2, с. 12]. Пор.: нім. *Falken und Tauben muß man nicht zusammensperren* (дослівно: *Сокола і голуба в одну клітку не сажають*) укр. *Два ведмеді в одному барлозі не живуть; Два коти в одному мішку (на одному салі) не помиряться* – «суперники разом не вживаються»; нім. *Man hält seine eigenen Gänse für Schwäne* (дослівно: *Свій гусак здається лебедем*) й укр. *Кожна лисиця свій хвостик хвалить* – «кожному найкращий той, хто є рідний, близький» тощо. Чимало німецьких паремій, у структурах яких наявний той чи той зоокомпонент, мають українські відповідники, у яких образна основа жодним чином не пов'язується з тваринним світом [4, с. 20]. Те саме

простежується й на прикладі українсько-німецьких пареміологічних паралелей, як-от: нім. *Großer Vogel, großes Nest* (дослівно: *Великій птиці – велике гніздо*) й укр. *Великому кораблю – велике плавання – «надзвичайну людину чекає і велика плідна діяльність»* тощо.

Висновки дослідження. Цілком закономірно, що, функціонуючи передусім як оцінні мовні знаки, пареміологічні одиниці і німецької, й української мов сконцентровують увагу на людині, її оточенні, рисах характеру і т. ін. Цим, власне, і зумовлена систематизація пареміологічних утворень за відповідними семантичними особливостями, лексико-семантичними групами.

Перспективою нашої роботи в цьому напрямі буде дослідження та систематизування німецьких і українських паремій за лексико-семантичними групами.

Література

1. Алефиренко Н. Ф. Фразеология и паремология / Н. Ф. Алефиренко. – М. : Флинта: Наука, 2009. – 344 с.
2. Бондаренко В. Т. К вопросу о лингвистической сущности пословицы / В. Т. Бондаренко. – М. : МГЗПИ, 1990. – С. 11-16.
3. Булаховський Л. А. Вибрані праці : [в 5-ти т.] / Л. А. Булаховський. – К. : Наук. думка, 1978. – 591 с.
4. Величко С. І. Фразеологізми-прислів'я як конституенти функціонально-семантичного поля спонукання в сучасній німецькій мові : автореф. дис. ... к. філол. н. : 10.02.04 «Германські мови» / С. І. Величко. – К., 1996. – 21 с.
5. Колоїз Ж. В. Українська пареміологія : [навч. посіб. для студ. філол. спец. вищ. навч. закл.] / Ж. В. Колоїз. – К. : ТО «Центр-Принт», 2012. – 349 с.

Карина Іграк

Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Україна

ЕМОЦІЇ У МОВІ ТА МОВНІЙ КАРТИНІ СВІТУ

Мовна картина світу – певний спосіб сприйняття й устрою світу, концептуалізації дійсності, яка історично склалася в повсякденній свідомості певного мовного колективу і відображена в мові сукупність уявлень про світ.

Вперше концепцію мовної картини світу запровадив Гумбольдт, відзначаючи, що при її формуванні саме мова є вираженням інших картин світу людини, які входять в мову [1].

Світ людських емоцій є однією з локальних картин світу. Значущість світу емоцій при вивченні та описі картини світу зумовлена наступними положеннями. Картина світу – це не просто мовний образ реального світу, але, перш за все, суб'єктивний образ об'єктивної реальності, створений людиною. Світ нескінченний, а людина обмежена в своїх можливостях світоспостереження. Будь-яка мовна картина світу містить риси людської суб'єктивності. Вона несе в собі риси антропоморфичності, тобто людського способу сприйняття дійсності. Це не дзеркальне відображення світу, а інтерпретація, що залежить від призми, через яку людина бачить світ.

За Б. І. Додоновим, «емоції є не що інше, як діяльність оцінювання інформації, що надходить у мозок, про зовнішній і внутрішній світ, що кодується відчуттями та сприйняттям у формі його суб'єктивних образів» [2]. Сучасними когнітивно-психологічними науками встановлено, що емоції багатофункціональні. Вони пов'язані з мотиваційним аспектом поведінки людини і виконують, наприклад, функції позитивного або негативного санкціонування, сигнальну, регулятивну, евристичну функцію відображення тощо. У цілому відзначається, що когнітивна функція емоцій дає поштовх до пізнання, компенсує недолік знання, стає каталізатором пізнавального процесу.

Різноманіття і численність концепцій емоцій пояснюється відмінностями в розумінні сутності феномена емоцій і в підходах до їх вивчення. Слід зазначити, що жодна з цих теорій і концепцій не є вичерпною й універсальною (що цілком природно) і залежить від специфіки наукових традицій країн, в яких вони розроблені, і відмінностей в термінологічних системах мов, якими ці концепції сформульовані.

Література

1. Гумбольдт В. фон Избранные труды по языкознанию. – М. : Прогресс, 1984. – 400 с.
2. Додонов Б. И. Эмоция как ценность. – М. : Политиздат, 1978 – 272 с.

刘姣

孔子学院志愿者

乌克兰国立南方师范大学

乌克兰

汉语词汇教学的方法和技巧

汉语词汇教学是至关重要的一步，如何让学生记住词汇，鼓励学生将学过的词汇输出等等都是对外汉语词汇教学要考虑的内容。讲解生词的方法有以下几种：直观教学法、翻译法、以“旧词”带“新词”法。词汇教学方法和技巧主要从以下几个方面考虑：发音部分、讲解部分、扩展部分、注意部分。

关键词：词汇教学方法技巧，发音，讲解，扩展

一、 发音部分

我们学习生词，首先纠正学生的发音，由于受到母语负迁移影响，不同国家的学生会出现不同的问题，我们要具体问题具体分析，也要注意“一字多音”问题。

二、 讲解部分

在纠正学生的发音后，进入生词的正式讲解部分。讲解生词时，我们要考虑到这个生词的意思是不是有很多，那么课文里的意思是哪一个，要不要给学生讲解生词的其他意思等等的问题。要处理好直观教学、翻译法、以旧带新法的使用对象和比例。譬如直观教学适合直观教学的生词。考虑到翻译法有没有令学生误解的部分。

三、 扩展部分

在学习生词时，可以根据学生的水平和兴趣点进行适当地扩充，让学生在学好课本的基本上做到学以致用。因此课堂上的扩充是必须的。比如在学习“同屋”这个词时，可以讲解“同事”和“同学”，让学生们体会到这三个词共同的地方。

四、 注意部分

在讲解生词时要考虑到词汇的使用频率问题，在什么情况下使用。也要考虑到区域性问题，是北方用的多还是南方用的多等等。还有词汇的阶级性，考虑到文化水平、年龄、性别等等。讲解词汇时，注意到近义词的区别。

总之，对外汉语教学中的词汇教学，只要我们在尊重中国文化的基础上，遵循词语使用的规律，并结合学生的兴趣点来进行教学，相信我们的汉语词汇教学一定能够吸引学生。

参考文献

1. Zhang Hui and Yang Nan. 汉语综合课教学法 [Hanyu Zonghe Ke Jiaoxuefa]. – BeiJing: Beijing Yuyan Daxue Chubanshe, 2006. – 78 y.
2. Liu Xun. 对外汉语教学引论 [Duiwai Hanyu Jiaoyuxue Yinlun]. – BeiJing: Beijing Yuyan Daxue Chubanshe, 2000. – 60-89 y.
3. Tang Jianxiong. 现代汉语 [Xiandai Hanyu]. – HeBei:Hebei RenMin ChuBanshe, 2009. –70-89 y.

Liu Jiao

The Volunteer teacher of Confucius Institute State institution

“South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky”

Ukraine

METHODS AND TECHNIQUES OF TEACHING CHINESE VOCABULARY

Chinese vocabulary teaching is a crucial step. How to enable students to remember vocabulary, encourage them to learn the vocabulary output and so on are the contents of the Chinese vocabulary teaching. There are several ways to explain new words: the intuitive teaching method, the translation method, the-“a known word”-combined-with “a new word” method. The vocabulary teaching methods and techniques comprise the aspects, as follows: pronunciation part, explanation part, combinability part, analysis part.

Key words: *vocabulary teaching techniques, pronunciation, explanation, combinability.*

СИНТАКСИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВІДТВОРЕННЯ АНГЛОМОВНИХ ХУДОЖНІХ ТВОРІВ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

У сучасній лінгвістичній теорії термін «синтаксис» посідає чільне місце. Справді, синтаксис є найважливішою ланкою не тільки вивчення й опису мови, але і її функціонування. Без синтаксису немає, власне, і комунікації, а всі мовні одиниці досинтаксичного рівня: фонеми, морфеми і навіть слово – це лише будівельний матеріал, до якого ми звертаємося, створюючи ту архітектурну споруду, якою є наше мовлення [2, с. 4].

Актуальність дослідження визначається передусім недостатнім опрацюванням у структурно-семантичному плані англійського словосполучення, фактичною відсутністю у вітчизняному та зарубіжному перекладознавстві ґрунтовних спеціальних наукових праць, присвячених дослідженню словосполучення в лінгвоперекладацькому аспект.

Мета дослідження – встановити та порівняти особливості відтворення українською мовою системи малого синтаксису в дубльованих перекладах англійських художніх фільмів різних жанрів на основі опису синтаксичних конструкцій малого синтаксису англійського відеоряду як самостійних одиниць і як самодостатньої системи.

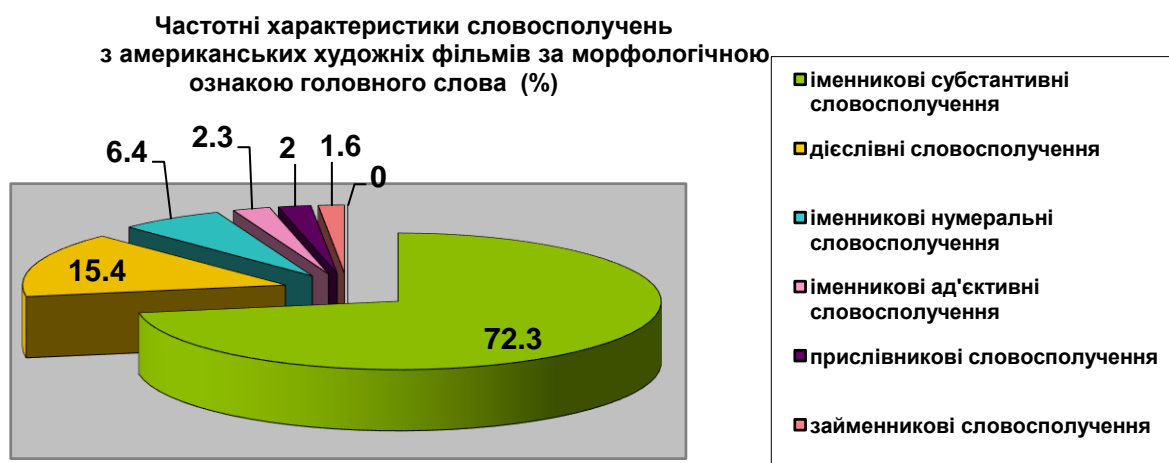
Дослідження синтаксичних конструкцій малого синтаксису у власне мовознавчо-перекладознавчому аспекті дозволяє зробити низку висновків, щодо специфіки малого синтаксису, його надзвичайної інформативності загалом і малого синтаксису сучасного англійського відеоряду та особливостей його відтворення українською мовою зокрема. [1, с. 153].

Вибір синтаксичної конструкції під час виконання певних інформативних завдань відбувається при врахуванні передусім її

комунікативного призначення, комунікативної доцільності й комунікативної вагомості. [3, с. 57]. Головною ланкою малого синтаксису англійського відеоряду і української мов є іменникова субстантивна конструкція, яка завдяки семантико-функціональним особливостям здатна не лише входити до складу речення в ролі того чи того компонента, але й відігравати в процесі комунікації цілком незалежну роль.

Аналіз англійських словосполучень та їхнього українського перекладу за морфологічною належністю головного слова відповідно до класифікації, запропонованої А. П. Загнітком і уточненої, з метою застосування її до англійських словосполучень, показав, що іменникові словосполучення (конструкції) виявилися найпродуктивнішими для мови фільмів різних жанрів, і саме вони несуть основну частку всієї інформації кожного кінодіалогу та кінотексту загалом. Саме субстантивна конструкція (як складова іменникової) найповніше відбиває діяльність людини та картину світу загалом у мові. Загальна кількість іменникових конструкцій у художніх фільмах становить: 81 % (див. діаграму 1).

Діаграма 1

Загальна кількість іменникових конструкцій у художніх фільмах становить: 80,8 %. Саме субстантивна конструкція (як складова частина іменникової) найповніше відзеркалює діяльність людини та картину світу загалом у мові, а іменник є синтаксично-визначальною найпродуктивнішою опорною одиницею словосполучення. Дієслівні, ад'єктивні, займенникові,

нумеральні та прислівникові словосполучення виявилися значно менш представленими в мові американського кінотексту. У перекладі відбувається зсув у бік дієслівних словосполучень, а кількість іменникових (зокрема, субстантивних), навпаки, зменшується (64,3 %), що, очевидно, свідчить про більш дієслівний спосіб вираження думок в українській мові порівняно з англійською.

Література

1. Каліщук Д.М. Лінгвокультурні особливості перекладу політичного дискурсу // Вісник СумДУ. – 2006. – Т. 1., №11 (95). – С. 153–159.
2. Романець Н. І. Конструкції малого синтаксису в сучасній російській мові. дис. канд. філол. наук: 10.02.02 / Н. І. Романець. — Дніпропетровськ, 2002. – 156 с.
3. Чудинов А. П. Дискурсивные характеристики политической коммуникации / А. П. Чудинов // Политическая лингвистика : [сб. научн. трудов]; ред. А. П. Чудинов. – Екатеринбург, 2012. – Вып. 2 (40). – С. 55–61.

Марина Скакун

Науковий керівник: д. філол. н., проф. К. І. Мізін

Вінницький державний педагогічний університет ім. М. М. Коцюбинського

Україна

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК СУЧАСНИЙ ТА ЯКІСНИЙ МЕТОД ВИВЧЕННЯ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

Освіта сьогодні знаходиться на новому етапі інформатизації та трансформації суспільства. Вона зазнає суттєвих змін у результаті таких світових процесів, як-от: поява нових інформаційних технологій, розширення меж спілкування, відкриття нових можливостей комунікації, значне зростання обсягу інформації. Стосовно питання розвитку інформатизації суспільства, постала проблема впровадження та використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) на всіх етапах вивчення німецької мови для ефективності засвоєння знань. Це питання є актуальним, оскільки сьогодні не можливо уявити якісне викладання предмету без використання новітніх технологій і засобів інтерактивного навчання.

Об'єкт дослідження – інформаційно-комунікаційні технології як ефективний засіб вивчення німецької мови.

Предмет – формування у студентів професійних умінь та навичок за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій.

Мета роботи полягає у дослідженні результативності та ефективності використання ІКТ у процесі опанування мови.

Завданнями дослідження є тлумачення поняття «інформаційно-комунікаційні технології», визначення основних переваг використання мультимедійних засобів на всіх етапах вивчення мови та вмотивувати впровадження ІКТ в освітній процес.

«Інформаційно-комунікаційні технології» – технології опрацювання інформації за допомогою комп'ютера та телекомунікаційних засобів. Перш за все підкреслимо: зв'язок термінів «комунікація» і «інформація» з технологіями зафіксований у терміні, що з'явився порівняно недавно – інфокомунікаційні технології, які репрезентують подвійний характер технології – інформаційний зміст (інформаційне середовище) та комунікативні можливості (засіб зв'язку) [2, с. 108].

Інтерактивність, інтенсифікація процесу, зворотний зв'язок – помітні переваги інформаційно-комунікаційних технологій, котрі зумовили необхідність їх застосування в різних галузях людської діяльності, насамперед у тих, які пов'язані з освітою та професійною підготовкою [3, с. 16].

Більш вдалим терміном для технологій навчання, що використовують комп'ютер, є комп'ютерна технологія. Комп'ютерні (нові інформаційні) технології навчання – це процес підготовки і передачі інформації кого навчають, засобом здійснення яких є комп'ютер [1, с. 130].

Виникнення та розвиток інформаційного суспільства (ІС) припускає широке застосування ІКТ в освіті, що визначається багатьма чинниками.

По-перше, впровадження ІКТ у сучасну освіту суттєво прискорює передавання знань і накопиченого технологічного та соціального досвіду

людства не тільки від покоління до покоління, а й від однієї людини до іншої.

По-друге, сучасні ІКТ, підвищуючи якість навчання й освіти, дають змогу людині успішніше й швидше адаптуватися до навколишнього середовища, до соціальних змін. Це дає кожній людині можливість одержувати необхідні знання як сьогодні, так і в постіндустріальному суспільстві.

По-третє, активне й ефективне впровадження цих технологій в освіту є важливим чинником створення нової системи освіти, що відповідає вимогам ІС і процесу модернізації традиційної системи освіти [1, с. 131].

На сьогодні спостерігається збільшення впливу медіа-технологій на людину. Посилюється інформатизація суспільства. Інформатизація суспільства – це перспективний шлях до розвитку економічного, соціального та освітнього розвитку. Інформатизація освіти спрямовується на формування та розвиток інтелектуального потенціалу нації, удосконалення форм і змісту освітнього процесу, впровадження комп'ютерних методів навчання та тестування, що надає можливість вирішувати проблеми освіти на вищому рівні з урахуванням світових вимог [3, с. 16].

Інформаційне суспільство висуває нові вимоги до знавців мови, зокрема німецької: сьогодення вимагає не лише знань мови оригіналу та цільової мови, володіння глибокими фаховими знаннями, а також навичок користування відповідним програмним забезпеченням, сучасною оргтехнікою. На сучасному етапі технологічна підготовка фахівців складається з багатьох компонентів, одним із яких є оволодіння основами ІКТ та вміння використовувати їх у професійній діяльності. Сучасна концепція вищої професійної освіти передбачає формування у студентів готовності до здійснення професійної діяльності в умовах інформатизації освіти [1, с. 132].

Слід зазначити, що зручними засобами при вивченні німецької мови стали смартфони та комунікатори, що дозволяють студентам завантажувати електронні словники, які можуть використовуватись при перекладі текстів на занятті; зберігати дані в електронному вигляді; створювати презентації та знаходити необхідну інформацію в Інтернеті [2, с. 109].

Отже, з появою та застосуванням новітніх технологій у процесі навчання та освіти з'явилося нове покоління інформаційного суспільства. Це дало змогу підвищити якість навчання та ефективніше взаємодіяти викладачеві із студентом.

Перспективу дослідження можна розвивати при подальшому вивченні потенціалу сучасних засобів ІКТ, ретельному аналізі особливостей використання кожного конкретного засобу ІКТ у процесі викладання різних аспектів мови на різних рівнях володіння нею, формуванні вмінь і навичок у різноманітних видах мовленнєвої діяльності, розробці та впровадженні ефективних засобів ІКТ у процесі мовної підготовки студентів у вищих закладах освіти.

Література

1. Готько О. Інформаційно-комунікаційні технології - як сучасний засіб навчання в освіті/ О. Готько, О. Чайковська. // Молодь і ринок . – Хмельницький, 2014. – С. 130 - 134.
2. Гресь А. А. Особливості застосування інформаційно-комунікаційних технологій у процесі вивчення іноземної мови / А. А. Гресь, В. Г. Фатєєва. // Наукові праці. Педагогіка. – 2016. – №258. – С. 108–111.
3. Пархоμεць І.Ю. Нові інформаційні технології навчання І.Ю. Пархоμεць // Управління школою. – 2007. – № 29.

Стоянова Тетяна, М'яо Юйфень

Державний заклад

**«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»**

Україна

ОСОБЛИВОСТІ ВІДТВОРЕННЯ СЕМАНТИКИ АНГЛОМОВНИХ ПИТАЛЬНИХ КОНСТРУКЦІЙ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

Логічну основу питальності вважають єдиною для всіх мов. Так, Арістотель у трактаті “Про софістичні спростування” вказав на важливість та значущість питання під час проведення суперечок та дискусій [1, с. 198]. Усяке мовлення за Арістотелем, щось позначає, але не всяке стверджує. Питання чи

мольба – це мовлення, але в них нічого не стверджується і не заперечується, тому ці категорії не виражають ні істини, ні хиби [там само, с. 199]. Натомість А. Вежбицька стверджує, що питальні висловлювання мають свою власну функцію, що відрізняється від директивної, а саме – задоволення потреби мовця в отриманні конкретної інформації [2, с. 261]. Отже, логіки та граматисти з'ясували, що в реченнях розповідного типу міститься судження, а в інших – спонукальних чи питальних – вже немає ніяких суджень.

Актуальність дослідження зумовлена загальною тенденцією сучасних лінгвістичних досліджень до багатоаспектного аналізу перекладу художнього тексту, недостатнім вивченням особливостей українського перекладу загальних питальних конструкцій англomовної художньої літератури, а також сучасними вимогами до перекладу, коли йдеться не лише про передачу змісту оригіналу, але й про оптимальне відтворення прагматичних характеристик тексту.

Мета дослідження полягає у виявленні й аналізі способів та прийомів відтворення структурно-семантичних особливостей англomовних інтерогативів та проблем їхнього перекладу.

Об'єктом дослідження є англomовні загальні питальні речення та їхні перекладні українські відповідники.

Під час аналізу структурних особливостей інтерогативних конструкцій зіставлюваних мов запропоновано використовувати чотиричленну класифікацію (*загальні, спеціальні, альтернативні та розділові* питальні висловлювання). *Питання до підмета* розглядається як різновид спеціального питального речення; в обох мовах засвідчено вживання всіх названих типів інтерогативів.

Аналіз дослідження основних комунікативно-функціональних та структурно-семантичних особливостей англійських питальних речень дав підстави зробити висновки, що задля адекватної передачі українською мовою функцій, притаманних цим реченням, перекладачеві слід удаватися до різноманітних перекладацьких трансформацій.

Спосіб перекладу *питальних речень оригіналу* → *питальних речень іншого типу в перекладі* використовується у 5 % прикладів і зумовлений комунікативно-перекладацькими причинами. Прикметно, що можливе також *членування* таких речень у перекладі, щоб конкретизувати надто загальну інформацію з боку суб'єкта.

Засвідчено, що англійські питальні висловлювання перекладаються українською мовою: *квеситивами* (51 % прикладів), *експресивами* (експресивно-забарвленими *інтерогативами*) (15 %), *імперативами* (10 % прикладів), *констативами* (8 % прикладів) та іншими способами.

Отже, одержані результати можна використовувати, вирішуючи практичні проблеми, пов'язані з перекладом в англо-українській площині.

Література

1. Беренштейн П.А. О логической форме вопроса и грамматических средствах его выражения / П.А. Беренштейн, А.Н. Шрам // Ученые записки Калининградского педагогического университета. – Вып. 6. – Калининград, 1959. – С. 189-227.
2. Вихованець І.Р. Нариси з функціонального синтаксису української мови / Іван Романович Вихованець. – К.: Наук. думка, 1992. – 222 с.

Стоянова Тетяна

Державний заклад

«Південноукраїнський національний педагогічний

університет імені К. Д. Ушинського»

Україна

ЖАНРОВО-СТИЛІСТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ДОКУМЕНТІВ ЮНЕСКО ІЗ ЗАХИСТУ ПРАВ НА ОСВІТУ

Стрімкий розвиток міжнародних відносин країн світу зумовлює постійну зміну в існуючих та створення великої кількості нових нормативно-правових документів. Однією з організацій, що займається захистом прав людини на міжнародному рівні є ЮНЕСКО. Особливу увагу ми приділяємо вивченню документів ЮНЕСКО з захисту прав на освіту, оскільки саме освіта є рушійником майбутнього суспільства.

Об'єктом дослідження є лінгвістичні особливості документів ЮНЕСКО з захисту прав на освіту.

Предметом дослідження є жанрово-стилістична характеристика документів ЮНЕСКО з захисту прав на освіту.

Метою дослідження є охарактеризувати лінгвістичні особливості документів ЮНЕСКО з захисту прав на освіту документів.

Матеріалом дослідження є документи ЮНЕСКО з питань освіти англійською (загальним об'ємом 88 сторінок) та китайською мовою (загальним об'ємом 86 сторінок).

За Матузовим Н. И. «**нормативно-правовий акт** – це офіційний акт-волевиявлення (рішення) уповноважених суб'єктів права, що встановлює (змінює, скасовує) правові норми з метою регулювання суспільних відносин» [1: 312-313].

В залежності від юридичної чинності акти можна поділити на закони (Конституція, Закон) та підзаконні нормативні акти (накази, постанови, акти тощо) [1: 315-316; 2: 140-141; 3: 281].

Нормативно-правові акти відрізняються від інших видів юридичних актів наступними ознаками: нормативний акт містить загальнообов'язкові правила поведінки (норми); його вимоги стосуються всіх суб'єктів; регулює певний вид суспільних відносин; діє тривалий час й не вичерпує себе фактами застосування [3: 279].

До основних нормативно-правових актів, що приймаються ЮНЕСКО належать конвенції, декларації, протоколи, резолюції, рішення тощо.

У подальших розвідках планується провести аналіз жанрово-стилістичних особливостей перекладу англійських документів ЮНЕСКО з питань освіти китайською мовою.

Література

1. Скакун О. Ф. Теорія держави і права: Підручник / Пер. з рос. — Харків: Консум, 2001. — 656 с.
2. Матузов Н. И., Малько А. В. Теория государства и права: Учебник / Н. И. Матузов, А. В. Малько. — М: Юрист, 2004. — 245 с.

3. Підручник для студентів юридичних вищих навчальних закладів / М. В. Цвік, О. В. Петришин, Л. В. Авраменко та ін.; За ред. д-ра юрид. наук, проф., акад. АПрН України М. В. Цвіка, д-ра юрид. наук, проф., акад. АПрН України О. В. Петришина. — Харків: Право, 2009. — 584 с.

Мустафа Явуз

**Державний заклад «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»**

Туреччина

Тетяна Камишенцева

**Державний заклад «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»**

Україна

OSMANLI İMPERATLUĞU SONRASI YENİ TÜRKİYE CUMHURİYETİ DÖNEMİ EDEBİYATI VE OKUMA

Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı terimi Türk edebiyatının 1923 yılından sonrasını ifade eder. Bu dönem edebiyatının önde gelen kalemlerinin çoğu şöhretlerini II. Meşrutiyet'te yapmış, Osmanlı Devleti'nin yıkılışı, yeni devletin kuruluşunun şahidi olan şahsiyetlerdir. Onlar, Millî Mücadele'de Ankara'yı desteklemiş, bir kısmı bizzat savaşın içinde bulunmuş, dönemin çetin şartlarını yaşamış, aydın-halk birleşmesini sağlamışlardır.

Cumhuriyeti gerçekleştiren Atatürk, Türk aydınlarının nice zamandır bekledikleri güçlü önderdir, halk ve edebiyatçılar, onu aynı zamanda bir destan kahramanı olarak görürler. Bunun sebebi Türkçülük akımını keşfedip yeniden işlediği ve Millî Mücadele ile birleştirdiği destanlardır. O, yaptığına inanan ve tuttuğu yolda yılmayacak azimli insan özleminin bir örneği olarak Namık Kemal'den beri özlenen insandır. Gazi Mustafa Kemal Atatürk için, Cumhuriyet döneminde bir kısmı edebî, bir kısmı sosyolojik ve psikolojik bakımdan çok önemli nice eser yazılmıştır.

Cumhuriyet döneminin önde gelen hassasiyeti millî heyecandır. Bu heyecan hayatın her alanını ve kurumunu etkiler. Edebiyatta da yazarların şahsî özelliklerine göre çok değişik tezahürler gösterir.

Edebiyatta kalıcılık sanat eserlerini belirleyen en önemli ölçüttür. Bu açıdan bakıldığı zaman 1960'lara kadar az çok kesinleşmiş gözüyle bakılabilecek olan kalıcı eserlere karşılık 1960 sonrasının yeni adları için aynı şey söylenemez. Türk edebiyatında özellikle Tanzimat döneminde artan ve günümüze kadar ulaşan edebiyat-politika ilişkisi, eserlerin değerlendirilmesinde de, edebiyat (sanat, güzellik) dışında ölçütler kullanılmasına yol açmıştır. Bu durum özellikle 1960 sonrası çok yaygınlaşmıştır.

Edebiyatın gelişmesinde yayımcılığın, eleştirinin ve çocuk edebiyatının da önemi vardır. Şiir Edebiyatımızda en çok sevilen yaygın türdür. Asrın başında Mehmet Emin Yurdakul "Biz Nasıl Şiir İsteriz" başlıklı şiiriyle, şiire sosyal işlev yüklerken Yahya Kemal Beyatlı "bizim bir şiirimiz varken böyle sorular sorulmazdı" der.¹ Bu iki zıt anlayış günümüze kadar etkisini sürdürmüştür.

Cumhuriyet dönemi Türk şiiri, Tanzimat sonrası yenileşme hareketlerinden itibaren üç gelenekle beslenmiş ve gelişmiştir: Batı şiiri, Divan şiiri, Halk şiiri.

Batı şiiri dediğimiz en güçlü tesir, aslında başlangıçtan beri Fransız şiiridir. Ancak özellikle son yıllarda Fransız etkisine İngiliz, Amerikan ve diğer ülke edebiyatlarının etkileri de katılmıştır. On dokuzuncu yüzyılın ortalarından başlayarak şairlerimiz, Fransız şiirini aslından okumuşlar ve onlardan yararlanmışlardır. Yahya Kemal'in parnaslardan hareketle kendi, şahsî şiir anlayışını geliştirmesi, Ahmet Haşim'in simbolistleri tanıtmaması, şiirimizde kuvvetli bir Valery etkisine yol açmıştır. Başarılı sanatçılar Batı şiirini bizzat okumuş, onlardan çeviriler de yapmışlardır.

Batı'ya hakim olan Dada akımının bu yıllarda bize gelmemesi, bazı yazılarda ileri sürüldüğü gibi Batı'yı çok geç takip etmemizden değil, yeni bir var olma mücadelesini yaşamamızdan kaynaklanmaktadır ve 1918 sonrası Batılı sanatçıların aksine, yazarlarımız hayata, geleceğe güvenmekte, değerlere inanmaktaydılar.

Divan şiiri (Klasik Türk Şiiri), Tanzimat'tan itibaren bütünüyle reddedilmesine rağmen, güçlü bir gelenektir. Divan şiirinin itibar kazanmasında Yahya Kemal Beyatlı'nın rolü önemlidir. Divan edebiyatının itibarî dünyası, güç anlaşılan dili, bu geleneğe karşı olanlarca daima ileri sürülmüşse de kültürlü şairler Divan şiirini tanıdıkça, ondan yararlanmışlardır. Bazı yazarlar sadece şekil ve vezin olarak onu devam ettirmeye çalışmışlar, bir kısmı ise onu -imaj dünyasını, yapısını yorumlayarak-şiirlerine katmışlardır. Yahya Kemal, Mehmet Çınarlı, Attilâ İlhan, Behçet Necatigil, Turgut Uyar, Edip Cansever, Cemal Süreya, Turan Oflazoğlu, Hilmi Yavuz'a kadar ulaşan bu şairlerde şiirimizin üç geleneği de vardır.

Halk şiiri geleneği, hem şekil özellikleri ve hece vezni hem de dünya görüşü ile Cumhuriyet devrinin en besleyici kaynağıdır. Divan şiiri gibi, kendisini yaşatan şartlar ortadan kalktığı için halk şiiri geleneği de artık yaşamamaktadır.² Bu geleneğin son temsilcisi Âşık Veysel'dir.

Çağdaş Türk şiirinde bütün yazarlar kendi kültür ve yeteneklerine, tercihlerine göre bu zengin kaynaklardan yararlanmaktadırlar. Onları aynen kopya etmeye kalkışanlar, bütün taklitçilerin ortak akıbetine, unutulmaya mahkûmdurlar.

1923'ten sonra kronolojik olarak 1923-1940, 1940-1960, 1960 ve sonrası olarak kendi içinde kümelenendirilirse de kesin ayrılıklar yoktur. Zira bütün bu tarihî dönemleri idrak eden şairler kendi şiir serüvenlerinde de zamanla değişmeler gösterirler.

Edebiyat:

1. Yahya Kemal Beyatlı, Edebiyata Dair, 1971.
2. Türk Dili Dergisi Türk Şiiri Özel Sayısı IV/Çağdaş Türk Şiiri, 481-482, Ocak-Şubat 1992.
3. Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi, c. 1-8, Dergâh Yayınevi, 1977.

浅谈对外汉语汉字教学

汉字教学是汉语教学中十分重要的方面，同时也是教学中的一个难点，造成汉字难学的原因是多方面的，本文对汉字教学的方法，以及对汉字文化圈和非汉字文化圈的学生如何教授汉字的问题提出了一些看法。

关键词:对外汉语，汉字教学，教学方法

一、汉字教学的地位

汉字在对外汉语教学中有着重要地位，在实际教学中，汉字教学一直是教学中的难点，主要是因为汉字属于表意文字，而西方语言的表音文字中，文字量较少，如英语只有 26 个字母，学生很快就能学会，而汉字不仅数量多而且形体很复杂，主要是表意，学生不能直接读出汉字。而学生最终不能只会听与说，必须能够流畅地书写汉字，这就要求教师要将汉字教学重视起来。

二、汉字教学的方法

1. 独体字教学

(1) 教学方法

图片法，即教师展示汉字的甲骨文字形，让学生说出这个字像什么，再进行详解。如“日、月、木”。翻译法，即教师给出英文，并讲解笔画笔顺。

(2) 练习方法

指认法，即要求学生在教师指定汉字中找出所学独体字。如在“妈、吗、码”中找到“马”；拆分法，即要求学生说出合体字是由什么独体字构成的。

2. 合体字教学

(1) 教学方法

解释法，即在教字的时候展示对应的图片，帮助学生理解字义。有一

些汉字如“尖、众、歪”等可以直接解释字义。对一些汉字如“从、采”可以用解释它的古文字义；结构法，即教师在教学时要注意讲解汉字的基本结构，在字的旁边画出结构图形并分析汉字与图形的关系。

（2）练习方法

连线法，即给出一组汉字与一组汉字结构图形，要求学生找出汉字所对的结构；对号入座，即给出一组汉字与一个结构图形，要求学生说出那几个汉字符合所给的结构；分析法，即给出一组汉字，要求学生说出每一汉字都是什么结构、画出结构图形；归纳法，即给出一组汉字，要求学生将这些汉字的结构分类。

四、汉字国别化教学

1. 汉字文化圈的汉字教学

汉字文化圈的学生主要来自于韩国和日本。在字形方面。韩国语、日语中有一些汉字是繁体字，学生会不自觉地写成繁体。在日语中还有一部分自己造的汉字，尽管整字的形态和和汉字很相近，但是会有一些细微的差别，如“鱼”和“魚”。因此教师在教学时应该强调韩国汉字、日本汉字与中国汉字书写的不同之处。在笔顺方面，有些字虽然字形是对的，但是笔顺错误，如“米”字，学生会先写“十”，再写其他的部分，还有某一笔画的方向写反的现象，因此，教师应在容易写错的地方着重强调以加深学生印象。

2. 非汉字文化圈的汉字教学

对于非汉字文化圈的学生，汉字和西方的拉丁字母有着很大不同，西方国家的学生没有汉字基本的概念，如果单独让他们写一个汉字，他们会不知从何下笔。笔者认为，掌握正确的笔顺规则有助于将来的汉字学习，不可因为结果一样而忽略内在规律。在教学方法上教师可以适当结合四种造字法来解释字义，展示象形文字、解释字的本义，展示字的演变，学生不会因为枯燥和难记而对学习汉语失去信心。独体字对西方国家学生来说比较容易认记，合体字架构复杂，教师在讲解时要着重强调这一方面。

汉字教学是汉语教学的难点，我们应该不断探索汉字教学的有效方法。

同时要注意汉字的国别化教学，使汉字教学更有针对性。

参考文献

1. Sun Dejin. 对外汉字教学研究 [Duiwai Hanzi Jiaoxue Yanjiu]. – BeiJing: Shangwu Yinshuguan, 2006. – 481 y.
2. Zhang Hesheng. 汉语可以这样教—语言要素篇 [Hanyu Keyi Zheyang Jiao—Yuyan Yaosu Pian. – BeiJing: Shangwu Yinshuguan, 2006. – 153 y.
3. Yao Xiaobo. 对外汉语教学中的汉字教学 [Duiwai Hanyu Jiaoxue Zhong De Hanzi Jiaoxue]. – Jinzhou: Bohai Daxue Xuebao, 2011. – 83-86 y.
4. Wan Yexin. 略论汉字教学的总体设计 [Luelun Hanzi Jiaoxue De Zongti Sheji]. – Beijing: Yuyan Jiaoxue Yu Yanjiu, 2009. – 59-65 y.

Yao Shuang

The Volunteer teacher of Confucius Institute State institution

“South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky”

Ukraine

A Brief Discussion on Teaching Chinese Characters to Foreign Students

Chinese characters is a very important aspect in Chinese language teaching, and a difficult point as well. The causes of difficulties in learning Chinese characters are various. Chinese characters teaching methods, as well as some problems about how to teach students Chinese character cultural circle and non-Chinese character cultural circle have been proposed in the paper.

Key words: *teaching Chinese as a foreign language, Chinese Characters teaching, teaching methods.*

СЕКЦІЯ ІІІ
МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ В СУЧАСНОМУ
ГЕОПОЛІТИЧНОМУ ПРОСТОРИ

Гаврилюк Наталія Андріївна
乌克兰乌申斯基国立南方师范大学
孔子学院教师 吴丽 译

吴丽，
乌克兰国立南方师范大学孔子学院教师
乌克兰

识记汉字的方式与方法

学习汉语的关键和难点之一是汉字。本文旨在研究识记汉字行之有效的的方式和方法，在此过程中还介绍并分析了中国语言文字学家对文字研究和教授的基本方法。

当前，在乌克兰高校，汉语教学的规模正在不断地扩大，这一切都为开辟了培养的新方向。高校为此也制定了新的教学计划、新的课程。尽管前景光明，但汉学家和学生们在研究其所选的汉语过程中，也会遇到一系列问题。

掌握中文的方法和学习其他任何语言的过程并无太大区别：对每个学员应该培养其描述性（图形，动作）技能，书面表达技能，词汇技能以及浏览信息（阅读）的能力。

迄今为止，最流行的方法之一是通过研究汉字字形来掌握汉字。汉语中大部分汉字字形都是由部件构建而成的。而构成汉字字形的最小连笔单位是笔画。笔画在其书写时有先后顺序，称之为笔顺。由笔画构成的高一级的构字单位即为部件。部件又称偏旁，是中国语言的基本标志元素，是具有组配汉字功能的构字单位，且多数具有表义作用。此外，部件还是汉字分类和区别字义类属的基础。如前所述，汉字结构复杂。根据造字法理论，通常

将复杂的合体字符号划分为两类：会意字和形声字。

会意字是用两个或几个部件合成一个字，把这些部件的意义合成新字的意义，就是会意。通常情况下，如果单从它组成部件的字面意义上看，跟整个字的字义是没有联系的。比如“休（即休息）”，从人在木，即亻（人）+木（树），人在树下，合义为休息。明（意为亮、晶莹的、清晰地），该字由部首日（太阳）+月（月亮），日、月发光表示明亮。

形声字通常根据其特性分为两部分，不过这两部分各自承担不同的作用。一部分称形旁，在这组部件中，形旁近其义，表示事物、现象和性能的类别。比如：木，含该形旁一般与树木有关，或者是树的种类，或者是木材制成品，如：桦树、椴树，木材制成品如“椅子”等。含有形旁氵（shuǐ, 水）的汉字，相应的，自然与液体概念以及不同类型水体的名称相联系。如：河、湖、渴等。

第二部分的部件被归为表音类，被称为声旁。声旁充当语音符号系统，指示汉字读音。在某些情况下，声旁的读音完全符合汉字语音的读音。比如汉字“冰”由偏旁“冫（bīng）”+水（shuǐ）组成。在该例中我们可以看出：声旁的读音与该字的读音完全相符。但是，由于大量的语音在古代就产生了，比较常用的语言在适用范围上和语音发音上都发生了重大变化。因此，声旁表音并不是完全符合汉字的读音的。

还有一种掌握汉字的途径，即汉字拆分法（即对汉字进行层级拆分）。我们来看一下这个“韶”字，按照部件切分，一层部件为“音”和“召”，二层部件按照顺序分别为：“立”、“日”、“刀”、“口”。

依照这种方法，汉语老师应该解释汉字的结构。从最简单的部件如：立和日开始，组成简单的合体字“音”，最后再到复杂的合体字“韶”。

但是这种方法的使用不能说是完全有效的，因为部分汉字如果强行拆分，这些部件就其本身而言，拆分它是没有任何意义的。针对这种情况，研究人员提供了以下方法，称为“汉字故事”。它的意义在于，对一系列多部件且构造复杂的汉字构想出一个特别的故事，以此来减轻识记困难。

汉字“教”中，“子”指孩子，“攴(pū)”指棍棒。“爻(yáo)”表示鞭打的痕迹。在汉文化中，鞭打即是教育。所以可以这样识记：古时候，拥有智慧、生活阅历丰富的老人常常拿着教鞭鞭打着懒散、忤逆的孩子，以此来教育孩子。由此也可以看出，该汉字保留了中国古代教育孩子的方法这一历史渊源。

还有一种教授汉字的方法极为有效，即通过研究汉字的起源来获得。因此贾国钧把汉字从古代字体轮廓到现代汉字形状的演变过程进行图解，为学生提供了最简单的文字训练方式。

中国语言学者李为民（音译）没有对汉字的历史渊源进行分析，而是提供了一种更大众化的方式来识记汉字的字形结构。他的方法是鼓励学生充分利用想象力和创造力对汉字字形进行相关的记忆联想。比如，描述“愉”字的字形结构，可以进行如下联想：一个人拿着一把刀，在月下心情很舒畅。如果我们将“愉”字拆分，组成该字的部件为：一、人、刀、月、心。

下面这种记忆汉字的方法也是一种联想法，即图像联想。这种形象记忆，是建立在汉字字源和联想记忆基础之上的。记忆法是一种识记艺术，是一套通过人为联想来促进记忆及增加记忆量的技术和方法。感觉记忆或称形象记忆，是一种识记信息的能力。即通过构建与该信息相关的图像进行识记。由于汉语本身这种识记的特殊性，所以这种识记方法也是不断发展变化的，不是一成不变的。但无论如何，使用记忆法都能增强对汉字的识记。

在学习过程中，学习者会拥有这样的机会，即构建属于自己的联想和图像来识记文字，并能进行描述的机会。这一做法也是相当有效的。有时这种联想也是让人意想不到的，比如，在学习汉字“姐姐”时，其中有一个学生将“姐姐”这一字形形象的解释成：姐姐在大礼帽里！因为“姐”这个字形与绅士戴的高筒帽很像。

还有一些识记汉字的方法，虽不太普遍却很有效、很有意思。比如：

1. 拓写。即临摹，俄语称这种方法为“定型”。初学汉字者建议从此法开始。这种方法的实质是：临摹字帖。这种字帖一般分为两类：繁体字字帖

和简体字字帖。

2. 研究汉字书法。该方法的实质是：规范汉字。这种规范不是对汉字语义的规范，而从汉字字形美观的角度来讲的。

3. 利用 TCO（教学电子技术设备）。无论是电脑还是便携式设备，都有用来学习汉语的大量程序。方法的实质是：充分利用文字输入法软件输入汉字。IOS, Android 和 PC 平台上都有学习汉字（词汇及专业性游戏）的程序，且按不同的水平划分不同的等级。

总之，上面列举的所有方法都有一个主旨，即学习汉字对学习汉语有着重大的意义。只有掌握了大量的汉字才有可能掌握阅读和书写的技巧。然而，人们通常总是认为：放弃对写作和阅读技巧的研究，转而花更多时间去研究汉字是完全没必要的。

Литература

1. Кочергин И.В. Очерки методики обучения китайскому языку: науч. изд. – М. : Муравей, 2000. – 160 с.
2. Кондрашевский А.Ф. Практический курс китайского языка / А. Ф. Кондрашевский, М. В. Румянцева, М. Г. Фролова. – М. : Вост. книга, 2010. – Т. 1. – 200 с.
3. Чжан Тяньжо. Акцент на грамотность. Пошаговые упражнения. Пекин: Изд.-во «Народное образование», 2006. – С. 7–93.
4. Сы Ся. Разговор об эффективном обучении. Нанкин: Изд.-во «Нанкинский педагогический колледж», 1995. – С. 12–20.

Тетяна Корольова, Ганна Сумцова, Христина Гохман

**Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»**

Україна

ЛЕКСИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ КИТАЙСЬКОМОВНОГО ПОЛІТИЧНОГО ДИСКУРСУ УКРАЇНСЬКОЮ ТА АНГЛІЙСЬКОЮ МОВАМИ

Політичний дискурс як один із різновидів дискурсного жанру, динамічне утворення, що протягом останніх двадцяти років активно вивчається

представниками різних наукових сфер [1,5,6]. Політичний дискурс має чітку соціальну направленість, прагматичний фокус, залежність від ідіостилу мовця, а також віддзеркаленням політичного, соціального і культурного життя нації [4,5]. Особливе місце посідає китайськомовний політичний дискурс, який відрізняється від європейських утворень наявністю характерних для Китаю філософських та лінгво-культурологічних особливостей [2].

Варто сказати, що вищезазначені структурно-семантичні особливості політичного дискурсу створюють ряд труднощів для роботи перекладача. Значна кількість проблем під час перекладу виникає через насиченість політичних промов полісемічними лексичними елементами, які не мають чітко встановлених і однозначно прийнятих в мові перекладу еквівалентів. Ще однією особливістю політичної мови є наявність лінгвістичних засобів політичної сугестії, що також створює додаткові складнощі для перекладача [3].

Завданням роботи є аналіз лексичних особливостей сучасних китайськомовних публічних промов та труднощі їхнього віддзеркалення в англійській та українській мовах.

Аналіз матеріалу дослідження свідчить про те, що для адекватного професійного перекладу політичного дискурсу необхідно не тільки бути озброєним серйозними теоретичними знаннями, володіти широким словниковим запасом, але й мати ґрунтовну лінгво-культурних підготовку, адже китайськомовний політичний дискурс має ряд когнітивних особливостей, які не знайшли відображення в інших мовах і створюють значні труднощі при перекладі.

Однією з найбільших труднощів перекладу є відтворення елементів веньян, тобто складових давньокитайської мови, які є невід'ємною частиною китайськомовної лінгвокультури, широко представлені у політичному дискурсі і мають глибоке історичне коріння [4].

Аналіз матеріалу дослідження надав можливість дійти до висновку, що основними засобами відтворення лінгвістичних особливостей тексту

оригіналу є пошук перекладацького відповідника, граматична заміна, конкретизація, описовий переклад та прийом перекладацького коментаря.

Отримані результати доводять, що хоча українська та англійська мови не є близько спорідненими, при перекладі китайськомовних текстів на обидві мови використовуються типологічно подібні перекладацькі операції. При цьому частотність використання останніх варіюється через наявність відмінностей між двома мовами перекладу (англійської та української). Серед них слід відмітити такі: відмінності у структурі різних комунікативних типів речень в мовах перекладу, належність перекладацьких відповідників до різних частин мови, відсутність еквівалентів, або різні комбінації концептуальних сутностей та інші. Таким чином лінгвістична і культурологічна компетентності перекладач, безумовно, істотно впливають на адекватність перекладу.

В цілому слід сказати, що проблеми китайськомовного політичного дискурсу залишається маловивченою темою взагалі, а проблеми його перекладу зокрема. Це потребує проведення подальших розвідок в галузі дослідження лінгвістичних характеристик китайськомовного політичного дискурсу та систематизації способів його адекватного перекладу українською та англійською мовами

Література

1. Баранов А.Н. Введение в прикладную лингвистику. – М. : ЛКИ, 2007. – 360 с.
2. Берзиня У. А. Традиционный китайский дискурс в современном политическом дискурсе КНР (постановка проблемы) [Электронный ресурс] / Общество и государство в Китае: XXXIX научная конференция / Ин-т востоковедения РАН. – М. : Вост. лит., – 2009. – С. 296-298. – Режим доступа: http://synologia.ru/a/Традиционный_китайский_дискурс.
3. Каліщук Д.М. Лінгвокультурні особливості перекладу політичного дискурсу // Вісник СумДУ. – 2006. – Т. 1., №11 (95). – С. 153–159.
4. Котов А.М. Стилистический статус взъязынизмов в современном китайском литературном языке // ВЯ. – 1987. – №5. – С. 19–23.
5. Кэ Ян. Исследования политической коммуникации в Китае // Политическая лингвистика. – 2011. – № 3 (37). – С. 58–63.
6. Чудинов А. П. Дискурсивные характеристики политической коммуникации / А. П. Чудинов // Политическая лингвистика : [сб.научн. трудов]; ред. А. П. Чудинов. – Екатеринбург, 2012. – Вып. 2 (40). – С. 55–61.

ПОЛИТКУЛЬТУРА КАК ОСНОВА РАЗВИТИЯ СОВРЕМЕННОГО ОБЩЕСТВА

Аксиоматическим является утверждение, что **каждое общество имеет ту науку, какую хочет иметь и какую разрешает своим ученым развивать. Каково общество, такова и его наука об обществе.** Сегодня мы прекрасно понимаем, что лимит на ошибки исчерпан не только у власти, но и у нас, иначе будет ситуация, прекрасно выраженная украинской пословицей: «... тікав від вовка, а впав на ведмедя». **Превращение «свободы для» в «свободу от»**, вообще-то говоря, является обычным следствием социальных трансформаций в условиях кризиса или недостаточной зрелости определенной системы культурных ценностей.

Поэтому, учитывая наше, как принято сейчас говорить, «догоняющее положение», мы активно ищем оптимальные варианты выхода из кризиса, оптимальный вектор дальнейшего развития, креативно осмысливая и переосмысливая позитивный зарубежный опыт. Однако, это не может быть простым заимствованием, ибо ни одна политическая система, ни одна идеология, ни одна область научного знания не может быть стабильной и совершенной, если не рождена в этом самом государстве, на его грунте как результат собственной политической культуры. Матрица образовательной парадигмы, выстроенная на фундаменте либеральной демократии, должна соотноситься с определенным уровнем развития культуры общества. В противном случае, по выражению Олесея Гончара, «завжди знайдеться ескімос, який дає вказівки жителям тропіків, як їм поводитись під час спеки». В то же время, безусловно, любая область прикладного знания рождается из соприкосновения с другими парадигмами и традициями, в результате

критического переосмысления идейного наследия ушедших эпох и «чужого» опыта. И в этом вопросе восточный вектор, в частности и в первую очередь опыт и успехи Китая, предоставляет нам вариативность возможного оптимального для обеих сторон сотрудничества.

В начале третьего тысячелетия, когда стал очевидным кризис действующего мироустройства, начался поиск альтернативных форм нового мирового порядка, и в центре мировой научной мысли оказался Китай, сумевший вписать специфику национального развития в глобальный мировой политический процесс.

Концепция «одно государство – два строя» предложила общественное устройство, в основе которого лежит не социально-экономический строй, а этнокультурное единство, сосредоточив, таким образом, основные дискуссии вокруг стабильности, демократии и морального императива. Стихийное возрождение конфуцианских норм, на определенном этапе поддержанное властью, ослабило социальное напряжение в стране. В итоге, китайская цивилизация восстановила традиционный принцип регулирования общественной жизни – не через авторитет силы, а через силу авторитета и традиции, сформировав соответствующий тип политической культуры.

Этногенез нации, мировоззренческие константы, устойчивые базовые модели организации социально-экономической жизни общества, национально-духовные ценности определили традицию длительного слитного функционирования институтов политики, истории, культуры, которые в определенной степени детерминировались моральными императивами. Причем, в прогнозировании оптимальных моделей дальнейшего развития страны, в обсуждении будущей мировой роли китайской цивилизации понимание содержательных характеристик политической культуры приобретает все более важное значение.

Стоит подчеркнуть, что все исследователи китайского феномена единодушны во мнении, что существует тесная взаимосвязь политической культуры и политической системы китайского общества, что дает основания в

самом обобщенном виде под китайской политической культурой понимать определенный способ существования его политической системы. Разрабатываемая китайскими учеными концепция политической культуры используется в качестве объяснительной схемы в отношении политической системы, и наоборот. Именно политическая культура на официальном и традиционном (доминирующем, массовом) уровне в своем единстве позволяет сохранить социально-политическую стабильность общества.

Говоря о предлагаемом направлении украино-китайских исследований в политико-правовом аспекте, мы и хотим взять за основу феномен китайской политической культуры как основы развития современных цивилизованных обществ и трансформацию политической психологии украинской нации, определив индексы количественных и качественных изменений и эффективность их оптимальных сочетаний.

В известной китайской книге «Ли цзи» есть такие понятия, как «сяо кан» и «да тун». В переводе на русский язык «сяо кан» означает «средний достаток», а «да тун» – «великое единение». Эти идеалы служат основой стратегических планов политической, экономической, культурной модернизации современных цивилизованных обществ, подтверждая обоснованный всем ходом исторического развития принцип, что лучше «управляемая демократия», нежели неуправляемый хаос. Можно давать различные эпитеты политической системе и политическому режиму современного Китая, но те глобальные позитивные сдвиги, которые произошли там, заслуживают глубокого научного внимания и креативного осмысления в политико-правовом и нравственном аспектах с учетом официального и традиционного уровней политической культуры в обществе.

Сегодня весь мир признал, что в XXI веке лидером может стать только то государство, которое создает наиболее эффективную систему образования, способную обеспечить непрерывный рост качества человеческого потенциала, выраженного в знаниях, умениях, навыках, нравственности и духовности общества.

李璋

汉语教师

乌克兰国立南方师范大学

乌克兰

浅谈对外汉语教学中文化教学方法及原则

随着对外汉语教学事业在全世界的发展，“汉语热”并不只是代表汉语这种语言有极大的吸引力，更表明外国汉语学习者对中国文化的兴趣。就语言本身而言，语言本身就是一种文化，汉语更是中华文化多彩魅力的生动表现形式之一，脱离滋润该语言生长的文化环境学习该语言是不可能的，对外汉语教学离不开文化教学。生硬地传播一种文化表现形式，或枯燥的学习一门语言都是不能持久的，如何在对外汉语教学中进行文化教学，让学生用所学的汉语去体会感受孕育这种语言的文化，同时对中华文化的喜爱又反过来吸引学生更好地更积极地学好汉语。所以，文化教学的重要性要求教师能对此重视，并能找寻适合自己，适合学生，适合教学内容及目的的方法。

关键词: 对外汉语，文化教学，方法

对外汉语中的文化教学是一个系统，在教学实践中既要坚持循序渐进体现层次的原则，又要坚持文化教学实用性的原则，既要坚持连续性、古今结合的原则，又要坚持语言与文化有机结合的原则，既要坚持适度性原则，又要坚持比较性的原则。

基于以上原则，对外汉语中文化的教学可以归纳出以下几种方法。

对比法,通过对母语文化和目的语文化之间的比较，来了解不同语言的使用所受到的文化的规约的异同点。利用“同”来扩大语言习得中的“正迁移”，指出“异”来防止语言学习中的“负迁移”。

角色扮演，字面意思就是一种游戏，实质是一种模仿。通过角色扮演，学生可以把课堂上学到的与交际有关的知识运用到实际操练中，由此可获得交际实践技能。因为交际的文化规约只通过交际才能获得。

体验式教学法，这是一种以学生为中心的教学法，老师提供给学生丰富的实践情境，让学生身临其境，亲身体验，指导学生通过体验建构起自己的经验模式。讲到京剧，我们可以去剧院，或者是看一段视频，这种直观式的体验，将文化知识融于玩乐之中，增加了知识获取途径的多样性和趣味性，可以最大限度的激发学生的学习兴趣。

案例教学法，提供一个开放式的教学环境，将学习的主动权交给学生，学生要根据情景中给出的已知信息，自己思考或是与其他人讨论，得出最好的解决办法。学生在自己的学习过程中，内心母语文化筑起的高墙慢慢消解，而异质文化渗透其中。

在任务教学法中，学生有机会把自己的生活经验与语言学习结合起来，学生可以选择自己感兴趣的话题，描述自己熟悉的事情，来建构自己的知识经验。也可以自己控制和调节学习任务，而完成任务的过程也是学生学习的过程。

参考文献

1. Liu Xiaona. 对外汉语教学之文化教学研究 [Duiwai Hanyu Jiaoxue Zhi Wenhua Jiaoxue Yanjiu]. – Zhengzhou: Henan Daxue, 2013.-13-15y
2. Li Qian. 对外汉语教学中的文化教学 [Duiwai Hanyu Jiaoxuezhong de Wenhua Jiaoxue].-Wuhan: Huazhong Shifan Daxue, 2014. – 21-23y

Li Zhang

The Volunteer teacher of Confucius Institute State institution

“South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky”

Ukraine

Cultural Teaching Methods and Principles in Teaching Chinese as a Foreign Language

As far as language is concerned, language itself is a kind of culture. Chinese is even more a vivid manifestation of the colourful charm of the Chinese culture. It

is impossible to learn language without its cultural environment that saturates language. The Chinese language teaching cannot be separated from culture teaching. It is unsustainable to disseminate a cultural expression bluntly or dully while teaching any language. Some tips which enable us to carry out cultural teaching in teaching Chinese as a foreign language and let students understand the culture that underpins the language have been presented. The love for the Chinese culture in turn, motivates students to learn Chinese more actively. Therefore, the importance of culture and teaching requires teachers to pay attention to the afore said. Keeping to certain principles facilitates students' better understanding and achieving educational goals.

Key words: *teaching Chinese as a foreign language, culture teaching, method.*

孙晓静

孔院教师

乌克兰国立南方师范大学

乌克兰

《汉语乐园》中的文化知识介绍与思考

本文以《汉语乐园》为例，对该教材中涉及到的文化知识进行归纳和总结，希望使用此教材的教师能够对文化知识的教学引起重视，同时对教材中出现的文化知识进行了反思，并且提出个人的观点。

关键词:对外汉语教材《汉语乐园》；教材中文化知识的归纳总结；对所呈现的文化知识的思考。

语言和文化是紧密相关、互相依存的。语言是文化的基石，没有语言，文化也无法孤立存在，同时语言也深受文化影响，反映着文化的发展。吕叔湘认为：“语言是文化信息的一种载体，任何一种语言又都包含着使用这种语言的民族文化特征。”对外汉语教学是语言教学与文化教学的统一体

，作为对外汉语教师理应把文化教学贯穿始终。

教材是中华文化呈现与传播的重要载体。我们要依据文化性原则深入了解对外汉语教材，不仅要熟悉教材中与语言教学相关的内容，也要了解与文化教学相关的内容，这样做不仅有助于全面、高效地完成教学任务，还能帮助学习者减轻目的语环境下的文化震荡，从而逐渐“跨越”文化差异，提高跨文化语言交际能力。

本文以《汉语乐园》为例，重点对该教材中的纸质教材所涉及到的隐藏或明示的文化知识进行归纳和总结，希望这篇文章能让使用这本教材的老师更加全面地了解 and 掌握教材中的文化知识，进而把这些文化知识用恰当的方法讲解给学生，这对提高中华文化的教学和传播具有重要意义。同时对课本中选用的文化知识从内容和选材方面进行了思考，对于存在的一些问题也给出了自己的观点。

《汉语乐园》是颇受好评的一套立体教材，自出版以来，获得多项殊荣，目前已被翻译为45种语言，畅销世界各地。教材包括纸质资源、电子音像资源和其它资源三部分。此教材的编写理念比较先进，采用“语言”、“游戏”、“文化”三结合的理念，引导学生在做游戏和体验文化的过程中学习语言。下面我将按照对外汉语教材对中华文化的三种基本呈现方式来分析和归纳其中的文化知识。

1、对外汉语教材对中华文化的直述式呈现，其目的和任务在于对特定的文化知识进行专门介绍、说明、阐释。

经过统计分析，《汉语乐园》的18个单元中，一共36课，有29课以直接、明示的方式对中华文化进行了呈现。《汉语乐园》1A：中国的首都、中国人的名字简介、长城、舞狮需要几个人、为什么中国人喜欢龙；《汉语乐园》1B：中国家庭、北京四合院、教师节、茶与茶具、中国传统节日与食物；《汉语乐园》2A：中国结、北京是一个什么样的城市、日冕（日规）、中国餐馆；《汉语乐园》2B：中国著名杂技、中国传统乐器、孙悟空、熊猫、京剧、中国少数民族与服饰；《汉语乐园》3A：中国不同城市

的气候、风筝、太极拳、毛笔、算盘；《汉语乐园》3B：在北京有很多自行车、中国的名胜古迹、十二生肖、春节。

几乎每一课都以直接提出一个讨论话题的方式，并配以生动有趣的图片来展示一个文化主题，涉及到地理、历史、传统节日、传统食物、民俗等方面的文化知识。这种配以图片的形式更为直观、有趣，很适合低龄学生。

2、对外汉语教材对中华文化的附带式呈现，采用这种方式的文本主要任务和目的不是叙述、说明和介绍中华文化知识，而是为了特定主题表达的需要所牵涉出来的。如：《汉语乐园》A 第 1 课《你好》中出现句子“老师好！”，体现了我们对所尊重的人在称呼的时候不能直呼其名，这一点与乌克兰本土的习惯不同，乌克兰需要称呼其完整的姓名。《汉语乐园》1B 第 12 课《饺子很好吃》中出现“饺子”、“春卷”，展示了中国的饮食。《汉语乐园》2A 第 4 课《今天几月几号》，出现句子“今天八月二十一号。”，体现出中文表达时间的方式。《汉语乐园》3A 第 1 课《春天来了》，对话练习中的句子“北京的秋天真好看。”，体现了北京的宜人景色。第 6 课《多少钱》，出现了“斤”、“元”，涉及到中国的计量单位及货币单位。《汉语乐园》3B 第 10 课《我们坐飞机去旅行》，出现“北京”、“西安”、“香港”、“上海”等城市的名称，体现了中国的一些著名城市。此种呈现方式，多为零星的存在，缺少系统性，教师需要根据听课对象的特点和需求，来选取合适的方式讲解来展开文化内容，明示其中包含的文化信息。

3、对外汉语教材中对中华文化的蕴含式呈现，是指中华文化并非是通过教材内容以明示或附带的形式表达出来，而是隐藏在教材文本内容之中。所呈现的多为抽象的、深层次的观念，此种方式在初级汉语教材中较少使用。《汉语乐园》2A：第 6 课《妈妈在厨房》，词语替换练习中，出现了“妈妈在厨房”、“爸爸在书房”的内容，反映出在中国的家庭结构，妈妈以家庭为主，负责家务活，而爸爸以工作为主。《汉语乐园》2B 第 9 课《你喜欢什么动物》，出现句子“我喜欢狗。”，体现出中国人也是喜欢狗，把

狗当做朋友的现象。从而让外国学生了解到不是所有的中国人都把狗当做一种食物。《汉语乐园》3B:第12课《新年快到了》，通过话题“新年快到了，你想做什么？”“我想去看爷爷和奶奶”，体现了中华文化当中孝敬长辈的传统美德。而课文中关于过生日的对话练习也体现出中国家庭当中父母对孩子的关爱和重视。此种方式的文化呈现具有隐含性，所以对教师的分析能力提出较高要求。教师要具备从教材中发掘和提炼文化信息的能力。其次教师还应当具备跨文化传播的素养，能够对外文化进行恰当对比，并能够使用正确的方式解读和传播中华文化。

对外汉语教材中的文化呈现方式影响着学生对中华文化的认知与解读。不同呈现方式的文化知识需要教师根据听课对象做出相应筛选。直述式的呈现比较明确、集中，反映出的文化形态较为完整。适合不同学习阶段的学习者，教师遇到这种形式的内容可以直接进行讲解。附带式的呈现，如果针对初学者而言，可以选择附带展现中国地理、景观等文化进行讲解；对于中、高级阶段的学生，可以适当附带展现中国风俗习惯等人文方面的文化来作为教学内容。而蕴含式呈现，对学生的中华文化背景知识、文化的感知能力有一定要求，适合有一定汉语基础的中、高级学生，教师需要根据教学目标和要求，对学生进行较为详尽的解说和展示，帮助学生理解和了解。

对《汉语乐园》所呈现的文化知识的思考：

1、教材中的文化知识中6次提及到北京，这样多次的重复，会令学生感觉单调无趣，建议也可以把中国其它一些知名的城市列入到教材当中。

2、《汉语乐园》2A第4课《今天几月几号》中提及到日冕，由于使用《汉语乐园》教材的学生都是中小學生，而日冕的工作原理涉及到几何及物理学的知识，学生很难理解。教师也无法做到用简单的语言讲解清楚。对于好奇心很强的中小學生而言，如果教师无法把所提及到的新鲜事物讲解清晰，满足不了学生的求知欲，会影响学生对汉语课的兴趣。所以我认为在选取教学素材时应当考虑使用有趣又符合学生认知能力的内容。

3、《汉语乐园》1A 中出现了“为什么中国人喜欢龙”的话题内容，而《汉语乐园》2B 当中却又出现了中国小男孩不喜欢龙的对话练习。我认为教材的编写应当从整体考虑，保持观点的一致性。而且，中国文化当中的龙大多数时候是吉祥、富贵的象征，深受人们的喜爱，所以教材中理应更多体现这种观点。

参考文献

1. Liu Zhilin and Wang Ruizhi. 外语教学中文化背景知识传授的思考 [Waiyu Jiaoxue Zhong Wenhua Beijing Zhishi Chuanshou De Sikao]. – BeiJing: Beijing Yuyan Daxue Chubanshe, 2006. – 23-41y.
2. Li Xiaoqi and Zhao Jinming. 对外汉语文化教学研究 [Duiwai Hanyu Wenhua Jiaoxue Yanjiu]. – BeiJing: Shangwu Yinshu Guan, 2006. – 426 y.
3. Li Hongliang and Yangxiaoyu. 试论对外汉语教材对中华文化的呈现方式 [Shi Lun Duiwai Hanyu Jiaocai Dui Zhonghua Wenhua De Chengxian Fangshi]. – Changchun: Changchun Gongye Daxue Xuebao, 2011.
4. Liu Fuhua, Wang Wei, Zhou Rui'an and Li Dongmei. 汉语乐园 [Hanyu Leyuan]. – Beijing: Beijing Yuyan Daxue Chubanshe, 2007.

Sun Xiaojing

The Volunteer teacher of Confucius Institute State institution

“South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky”

Ukraine

Introduction to Cultural Knowledge in "Chinese Paradise"

The structure and contents of the textbook "Chinese Paradise" have been described. The cultural knowledge involved in the textbook has been generalized; some references on its use has been presented in the article.

Key words: Chinese as a foreign language, teaching materials, "Chinese Paradise", cultural knowledge, teaching materials.

孔子学院文化活动的原则

孔子学院举办各种文化活动是有效宣传中国文化的主要途径。本文提出了文化活动的原则，在此基础上对文化活动的举办进行反思，提出中国文化海外传播过程中要重点思考本土化的问题，如此才能促使中国文化在世界各地生根发芽，使孔子学院实现可持续发展。

关键词：孔子学院，中国文化，文化活动，本土化

孔子学院作为非学术型组织机构，举办各种文化活动是有效宣传中国文化的主要途径。在种类繁多的文化活动中做出选择时需要考虑以下几个原则：

1. 因地制宜。在举办文化活动时要考虑本地的实际情况，比如华人的数量、当地人对中国的了解程度、对中国文化的态度。在华人较少、对中国文化了解也不多的地区，可以考虑举办文化展示类和体验类的活动，比如中国功夫、中国舞蹈、中国书画、中国美食等，初步展示中国文化的魅力，引起当地居民的兴趣，进而引发其对学习中文的兴趣，同时也引导人们正确认识中国。在华人较多、汉语基础较好的地区，因对中国语言文化并不陌生，就可以考虑多进行一些比赛类的文化活动，比如诗歌朗诵比赛、识字比赛、写作比赛、翻译比赛、书法比赛等，为中国语言文化的学习者提供一个展示个人才艺的舞台。在一些对中国语言文化有一定研究水平的大学或者中文教学比较发达的地区，可以考虑定期开展有一定学术水平的讲座，有助于帮助其提高专业素养或开阔眼界。

2. 努力实现本土化。任何文化活动的举办目的都是为了宣传中国语言文化，都需要可持续性，而体验类活动带给人们的新奇感会很快消退，所以必须要考虑如何将这些文化活动内容与本地实际情况相结合，融入当地社会，

实现可持续发展。因此，孔子学院要深入了解当地风俗习惯、风土人情，发现中国文化与当地文化的契合点，使中国文化活动在展现中国文化魅力的同时，逐渐成为人们生活的一部分。比如，南师大孔子学院经常参加当地的文化节，在每次活动中也会考虑两种文化的融合碰撞，这也为进一步开展其他文化活动奠定了基础。

3. 便于操作。不同的国家对一些公众性的文化活动会有不同的法律规定，因此在举办活动前要确保时间、场地及活动内容都可以获得许可，同时还要有足够的人力完成活动。一般的小型活动都比较容易操作，在校园里即可举办。比赛类活动一旦形成规模，参与人数往往比较多，对场地空间就有较大的需求，因此确保场地空间及工作人员是重点。美食类活动因可能涉及食品素材及厨房设备，大多公共场所的使用都需要提出申请并取得许可，而且还要考虑食品安全等问题，需要具备各方面条件后才能举办。

4. 影响的广泛。无论举办哪一种活动都要考虑参与人数问题，只有达到一定数量的参与者才有可能谈到影响的广泛。乌克兰是个多元文化的社会，各种活动多如牛毛。在这种环境下，一般的小型活动偶尔举办一两次很难取得广泛深远的影响。因此也要考虑将文化活动与节日或当地的某些庆祝活动结合在一起，形成固定的年度项目。在有条件的地区，可以着重发展比赛类活动，因其比较容易产生影响。

5. 考虑低成本。因为孔子学院举办的各种群众性文化活动基本上免费参加的，所以要在财力、人力所能及的前提下举办活动，太昂贵的场地和人员费用都会让孔子学院难以负担。比如一些表演类文化活动，如果孔子学院教师或志愿者教师有中国书画、舞蹈、民乐、功夫等中华才艺的话，就无须从社会上聘请民间艺术家，自然可以降低活动成本。

6. 定期举办。某些活动一旦有市场，且又可以形成一定的规模，就可以列入孔子学院年度项目计划，申请总部经费资助，每年定期举办。在欧美，计划性非常重要，无论个人、家庭，还是社会，都习惯提前制定各项活动策划，所以孔子学院的某项活动一旦形成定期项目，就容易被纳入个人或家庭

的生活计划。从孔子学院的长远发展考虑，一旦选定某些适合本地区的文化活动，就应该

将其纳入年度计划，进行规范化操作。

如今，随着中国的崛起，中国语言与文化的经济价值与日俱增，学习中国语言与文化有助于一个人在社会上的生存与竞争，在这种社会背景下，中国语言文化自然得到越来越多的人的关注，这正是中国文化海外传播的契机。

在每次文化活动举办后相关负责人应进行反思，总结活动中出现的问题，避免同意情况再次发生。同时需要注意中国文化海外传播过程中要重点思考本土化的问题，未来要更多考虑在现有成绩的基础上如何提升文化传播的层次、加强文化的融合，使中国文化在异域生根发芽，使孔子学院实现可持续发展。

参考文献

1. <http://www.hanban.org/news/>
2. Lin Jicheng ,Yu Qinghai. 语言与文化综论 [Yuyan Yu Wenhua Zonghelun]. – BeiJing: Waiyu Jiaoxue Yu Yanjiu Chubanshe,1994.

Jin Lulu

The Volunteer teacher of Confucius Institute State institution

“South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky”

Ukraine

THE ORGANIZING PRINCIPLES FOR CULTURAL ACTIVITIES OF CONFUCIUS INSTITUTE

Cultural activities of the Confucius Institutes is a good way to popularize the Chinese language and culture. Some forms and contents of these activities have been summarised in the short article; some productive organizing principles have been specified. Through reflections, it is pointed out that the localization of the Chinese

culture is crucial in terms of international popularization of the Chinese culture on condition that sustainable development of Confucius Institutes is provided in the future.

Key words: *Confucius Institute, Chinese culture, cultural activities, localization.*

Тетяна Яблонська

Державний заклад «Південноукраїнський національний
університет імені К. Д. Ушинського»

Україна

МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ В СУЧАСНОМУ ЖИТТІ ЛЮДИНИ

Як відомо, багато іноземців добре володіють декількома іноземними мовами, в той час як в нашій країні небагато людей знають хоча б одну іноземну мову і, навіть, не уявляють, які можливості надає знання іноземних мов. Коли людина вивчає мову, вона починає набагато краще розуміти як своїх співвітчизників, так і тих, хто її оточує. Іноземна мова сприяє розвитку інтелектуальних здібностей і, завдяки цьому ми вчимося висловлювати думки як рідною, так і іноземною мовою.

Глобалізація змінює освіту, культуру та економіку. Сучасному світу все більше потрібні люди, які були б в змозі не тільки розуміти тих, хто їх оточує, але й також творчо мислити та аналізувати різноманітні події, що трапляються у житті. У зв'язку з процесами глобалізації та розвитком інформаційних технологій збільшився інтерес до проблем міжкультурної комунікації [2].

Дослідженню цього феномену було присвячено багато праць вітчизняних (Т. Грушевицька, О. Садохін, М. Бергельсон та ін.) та зарубіжних (Е. Холл, Г. Трейгер та ін.) учених.

Відомий лінгвіст Є. Верещагін розглядав міжкультурну комунікацію як адекватне взаєморозуміння двох учасників комунікативного акту, що належать до різних національних культур. Отже, освіта повинна підготувати молодь до життя в умовах діалогу культур, тобто міжкультурної комунікації [1].

У процесі оволодіння тією чи іншою іноземною мовою ми розширюємо наші обрії пізнання, збагачуємо словниковий запас, розвиваємо пам'ять та покращуємо наші розумові здібності. Виходячи з цього можна сказати, що об'єктом нашого дослідження є процес вивчення іноземної мови, а предметом — її міжкультурна комунікація. Метою дослідження є визначення ролі міжкультурної комунікації в сучасному житті людини, а створення ситуації реального спілкування на іноземній мові буде основним завданням нашого дослідження.

Знання іноземних мов є одним із засобів міжкультурної комунікації студентів та адекватної взаємодії з представниками інших культур. Це зумовлено, щонайменше, трьома причинами. По-перше, іноземна мова як навчальна дисципліна виконує гуманістичну функцію розвитку креативних та логічних якостей особистості; по-друге, знання іноземної мови на достатньому комунікативному рівні сприяє встановленню ділових контактів між спеціалістами і, по-третє, сприяє подоланню психологічних бар'єрів у спілкуванні та розширенню кола можливостей працевлаштування та отримання освіти за кордоном.

Взаємозв'язок викладання іноземних мов та міжкультурної комунікації є очевидним. На сьогоднішній день в галузі вивчення іноземних мов відбуваються великі зміни, завдяки яким у багатьох спеціалістів з'явився нечуваний інтерес до даного предмету. Іноземна мова їм конче потрібна для використання у різних галузях діяльності та життя суспільства як засіб реального спілкування з людьми з інших країн [3].

Для вивчення іноземної мови як засобу спілкування необхідно створити ситуацію реального спілкування, а саме влаштувати дискусії іноземною мовою з залученням спеціалістів тієї чи іншої галузі, використовувати на заняттях спеціальну лексику та термінологію, брати участь у міжнародних конференціях тощо.

Розвиток комунікативних здібностей студентів є основним завданням, що стоїть перед викладачами іноземних мов. Саме через це викладачі і

намагаються моделювати мовне середовище та насичувати освітній простір одиницями матеріальної культури та іншомовного побуту.

Також можна використовувати інтернет як найдоступніший засіб навчання та пізнання, отримання інформації та спілкування. Для того, щоб брати участь у культурному діалозі, необхідно вміти користуватися як вербальними так і невербальними формами спілкування. Існує цілий спектр послуг інтернету, заснованих на діалоговому типі спілкування: електронна пошта, телеконференції, інтернет-пейджери тощо.

Таким чином, саме використання інтернет-пейджер програми ICQ дозволяє студентам застосовувати іноземну мову як засіб пізнання, висловлювання власних думок, сприйняття та розуміння точки зору співбесідників. Ця програма дозволяє використовувати мову, що вивчається в якості засобу спілкування з носіями мови і припускає створення природного мовного середовища.

Спілкування в on-line режимі стимулює у студентів потребу в постійному самовдосконаленні мовних умінь, тому що в умовах реального спілкування з носіями мови виникає необхідність спілкування іноземною мовою.

Провідною діяльністю викладача стає підтримка у тих ситуаціях, коли студент потребує консультаційної допомоги. Це дозволяє як викладачу, так і студенту аналізувати поставлену мету та досягнуті результати, а також обговорювати більш раціональні шляхи досягнення поставлених завдань.

Саме використання програми ICQ і буде перспективою наших подальших досліджень завдяки її використанню в якості додаткового засобу розвитку комунікативної та міжкультурної компетенції студентів під час вивчення іноземної мови.

Література

1. Верещагин Е. М., Костомаров В. Г. «Язык и культура». М., 1990. – 246 с.
2. Иностранный язык и ваши возможности [Электронный ресурс] Режим доступа: student45.ru/why.../foreignlanguage-and-opportunities/, свободный.
3. Тер-Минасова С. Г. «Язык и межкультурная коммуникация». М. : Слово, 2000. – 624 с.

СЕКЦІЯ ІV
ЛІНГВОДИДАКТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ
МОВ І ПЕРЕКЛАДУ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

王娜
海外志愿者教师
乌克兰南方师范大学
乌克兰

对外汉语课堂上游戏的作用以及需要注意的问题

学习汉语很难，对于小孩子来说更难，在对外汉语课堂中，做一些小游戏，既可以达到学习的目的，又可以活跃课堂气氛，也可以让孩子们放轻松喜欢上汉语。使得教学效率提高，汉语水平也逐渐提高。但是在课堂游戏过程中会产生一些问题，我们当然也不能忽视。

关键词：对外汉语教学；游戏；作用；问题

汉语对于以非汉语为母语的学习者来说具有较大的学习难度。为了让外国汉语学习者对汉语持续兴趣，游戏通常需要在课堂教学中广泛运用。

一、游戏在汉语教学课堂中的作用：

- 1、游戏可以激发学习者的兴趣。
- 2、游戏可以使学习的过程轻松愉悦。
- 3、游戏可以促进学习者的交流。
- 4、游戏可以使学习者熟悉现实中的汉语环境。

二、游戏教学中需要注意的问题：

- 1、保障课堂秩序，集中学习注意力。

在教学中加入游戏原本是通过增加课堂趣味性，引起学生的学习兴趣 and 热情进而集中学生注意力，更好地投入到学习活动当中。游戏只是课堂教学的其中一部分，游戏应该选取适当并且一定要注意维持教学活动秩序，避免分散学生注意力妨碍教学活动的有效开展。

2、合理选取游戏，尊重学生习惯。

第二语言教学面对的是不同国籍，不同种族，不同年龄，不同职业，不同知识水平的人，所以在选择游戏方面，我们要考虑诸多因素。比如：每个民族不同的生活习惯，有哪些禁忌，有哪些感兴趣的东西等等。

3、充分准备课程，避免意外发生。

游戏充分调动了学生的主观能动性，学生在游戏当中充分发挥想象的空间，因而游戏过程当中有充分发挥想象的空间，因而游戏过程中学生会提一些问题和想法，因此，教师应该在备课时就要充分考到学生可能会发生的问题，有所准备，并且掌控课堂节奏。

参考文献

1. Ma Guoyan, 从哲学视角试析汉语作为第二语言的教学--以语言游戏说为例。(Cong zhaxue shijiao shixi hanyu zuowei dier yuyan de jiaoxue. Henandaxue xuebao[shehui kexueban]) 2006.
2. Yu Xiaoping , 对外汉语系的模式研究。(Duiwai hanyuxi de moshi yanjiu,yancheng shifanxueyuan bao, renwen shehui kexue ban) 2008
3. Shan Zhen, 游戏在对外汉语课堂中的运用。(Youxi zai duiwai hanyu ketang zhong de yunyong.Xibei shifandaxue guojiwenhua jiaoliu xueyuan,gansu,lanzhou,<Wenxuejie: Lilunban>)2012.7

Wang Na

The Volunteer teacher of Confucius Institute State institution

“South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky”

Ukraine

POSITIVE AND NEGATIVE EFFECTS OF GAMES IN TEACHING CHINESE AS A FOREIGN LANGUAGE

It is difficult to learn Chinese and it is even more difficult for children. In teaching Chinese as a Foreign Language, playing some small games can not only contribute into achieving the purpose of learning, but also can stimulate the atmosphere of the classroom activities, and it can also help children to enjoy Chinese. The teaching efficiency is improved and the level of the Chinese language

is gradually improved. However, some problems arise in the course of class games, which cannot be ignored.

Key words: Chinese class games, effects, problems.

卢建荣
教师
中国

乌克兰对外汉语口语速成教学初探

一、乌克兰速成对外汉语口语课堂教学中的问题及反思

从 2007 年 5 月卢甘斯克师范大学最早开办孔子学院以来,乌克兰的汉语口语教学有了突飞猛进的发展,但是,很多问题也值得我们反思:

1、学生的主动性受到限制,缺乏运用目的语进行自由表达的机会,这不利于学生交际能力的培养。

2、教师依赖教材,不能满足学生多样化的需求,而且束缚了教师的手脚,这样就使教学效果有很大的局限。

二、对外汉语口语速成课堂教学中的三位一体关系。

三位一体指的是“教”、“学”和“教材”的关系,就是在口语课堂教学中准确地确定教师、教材、学生三者的地位以及正确处理它们之间的关系,把他们有机整合达到教学速成的综合效率。

1、结合乌克兰学生学习特点,强调以学生为中心,突出学生的主体地位。不仅教给学生怎样使用汉语进行交际,更重要的是教给学生怎样自主地学习汉语,即教给学生学习汉语的策略和方法。乌克兰学生在课堂教学中渴望被关注,希望有更多机会参与讨论,这个以学生为中心提供了客观条件。

2、教师在教学中采取针对乌克兰学生的灵活教学方法,避免大量机械性操作。短期速成在对外汉语口语课堂进行中,教师要创造必要的条件,帮

助和促进学生实现意义的建构过程,从而帮助学生建立快速口语学习的学习策略。

3、在口语课堂教学中,教材是一种重要的施教依据,但不应是唯一的依据。教师对学生进行分析,选择学生感兴趣并且急需的教学内容。

三、在具体的教学中关于教、学和内容主要涉及以下三个方面的策略甄选:

1、在教学过程中,教师要在尊重学生学习风格差异的前提下,制定适当的教学策略,尽可能地适应不同学习风格学生的学习需要。

2、教师要将学习策略的训练有意识地融入课堂教学中。策略学习对多数来自社会的学员来说尤其主要。帮助学生训练学习汉语的策略、诊断其学习过程中出现的问题及原因,尽快建立自主学习策略机制。

3、教师要根据学生需求及实际教学需要选择合适的教学手段和教学技巧,综合利用历史上各种教学法的长处。学生来自不同领域,有不同的学习风格,选择灵活的教学有利于让大多数学员进入教学环境,建构学习汉语机制。

总之,“学”、“教”和“内容”是一个有机整体,三者互相制约,贯穿其中的是“以学生为中心”的理念。

参考文献

1. Zhang Yancheng. 第二语言习得与学习[Di Er Yu Yan Xi De Yu Xue Xi]. - HuBei : HuBei Jiao Yu ChuBanShe, 2012. - 31 y.
2. Yang Huiyuan. 课堂教学理论与实践[Ke Tang Jiao Xue Li Lun Yu Shi Jian]. - BeiJing : BeiJing Yu Yan Da Xue ChuBanShe, 2007. - 16-19 y.
3. Wu Yongyi. 对外汉语教学法[Dui Wai Han Yu Jiao Xue Fa], - BeiJing :Shang Wu Yin Shu Guan, 2012. - 70 y.
4. Yang Huiyuan. 论速成教学的四个基本要素 [Lun Su Cheng Jiao Xue De Si Ge Ji Ben Yao Su]. - BeiJing :Yu Yan Jiao Xue Yu Yan Jiu, 1999. - 12 y.
5. Sun Shengnan. 枫叶速成对外汉语教学研究[FengYe SuCheng DuiWai HanYu JiaoXue YanJiu], 2012. -ShangHai: HuaDong ShiFan DaXue ChuBanShe. - 7 y.
6. Ma Jianfei. 汉语速成教学的几个问题[Han YuSu ChengJiao XueDe JiGe WenTi],1995. - BeiJing : BeiJing YuYan DaXue ChuBanShe. - 21 y.
7. Meng Changyong. 对短期汉语教学的探索和思考[Dui DuanQi HanYu Jiao XueDe TanSuo He SiKao], 2003. - YunNan : YunNan ShiFan DaXue XueShu ChuBan ZhongXin. - 52 y.

Lu Jianrong
The Volunteer teacher of Confucius Institute State institution
“South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky”
Ukraine

PRELIMINARY STUDY OF QUICK TEACHING OF ORAL CHINESE IN UKRAINE

Initial shortcomings of short-term oral Chinese teaching for students at Confucius Institute have been explored; a profound reflection of its contents has been made. The scientific understanding of the teaching / learning process has been represented in the viewpoint of the teaching concept and teaching practice. Some appropriate ways to speed up spoken English of the Ukrainian students have been discussed in the framework of the hierarchy “students – teachers – teaching materials”.

Key words: *students, teachers, teaching materials, speeding up, spoken Chinese, teaching Chinese as a foreign language.*

刘艺阁
乌克兰南方师范大学孔子学院志愿者教师
乌克兰国立南方师范大学
乌克兰

浅析中文新词语与对外汉语教学

随着网络的普及，中文新词语也层出不穷。本文除了新词语相关概述，还探讨在对外汉语教学中适当涉及新词语教学的意义。指出了新词语在对外汉语教学中的积极意义，并总结了在对外汉语教学中教授新词语应该遵循的基本原则。

关键词:对外汉语；教学；词语

随着社会的发展，新事物、新概念层出不穷，记录这些新事物、新概念的新词语应运而生。为了使留学生了解一个更现代的中国，在对外汉语教学中有必要让学生了解和学习部分新词语。

新词语，是指一定时间内在新闻媒体及社会群体中频繁出现的流行词语，它被社会的全体成员有所选择地承认和使用，并最终成为新的规范形式。新词语具有时效性和流行性，表达的信息高度浓缩，具有趣味性和形象性。部分新词语有不规范、难以规范的问题。因此在进行教学时必须根据学生的接受程度和课程需要明确新词语教学的范围。一般来说，新词语的选定应遵循以下原则。

（一）实用性原则。新词语教学应该选择那些对于留学生来说实用性强的，在日常交际中能经常用到的新词语。在电视、网络中能看到、听到的词，对外汉语教师应该教给留学生。

（二）稳定性原则。新词语是一种灵活性很强的词语，是极其不稳定的。只有那些经过时间洗礼、社会认可的新词语才能继续存在于词汇系统中，才能被引进对外汉语课堂中。

（三）积极性原则。在新词语教学过程中应该多教给留学生一些积极向上的，能从正面反映社会发展的新词语。有些过于粗俗、不登大雅之堂的词，在教学中应该予以摒弃。

当前，我们正处在一个互联网驱动的日新月异的时代，语言和社会同样发生着共变。在自媒体时代，新词语有广泛的影响力和渗透力，使语言发挥更广泛的交际作用，是对现有语言在交际中的补充。因此，对外汉语教学中的新词语教学有重要的研究和实践意义。

参考文献

1. Zhang Yan. 对外汉语词汇教学 [Duiwai Hanyu Cihui Jiaoxue]. -Shanghai: Huadong Daxue Chubanshe, 2008, [2, c. 3].
2. Tang Zhixiang. 汉语新词语和对外汉语教学 [Hanyu Xinciyu He Duiwai Hanyu Jiaoxue]. -Beijing: Yuyan Jiaoxue Yu Yanjiu, 2002. [3, c. 10].
3. Sheng Yinhua. 新词语文化透视 [Xinciyu Wenhua Toushi]. -Wunan: Hubei Jiaoyu Xueyuan Xuebao, 2001, [5, c. 13].

Liu Yige
The Volunteer teacher of Confucius Institute State institution
“South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky”
Ukraine

Analysis of Chinese New Words While Teaching Chinese as a Second Language

With the popularity of the Internet, new Chinese words are also emerging. In addition to the related overview of new words and expressions. The significance of proper teaching methods of new words and phrases in teaching Chinese as a foreign language has been highlighted in the article. The positive meaning of new words in teaching Chinese as a foreign language has been pointed out. The basic principles that should be followed when teaching new Chinese words have been summarized.

***Key words:** Chinese, teaching methods, new words.*

Вікторія Пшетюк
науковий керівник: канд. пед. наук, доцент О. А. Подзигун
Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського
Україна

НАВЧАННЯ ДІАЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ УЧНІВ СТАРШОГО СТУПЕНЯ НАВЧАННЯ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Сучасна концепція викладання іноземної мови в старшій школі базується на комунікативно-діяльнісному підході. Старша школа є завершальною у процесі оволодіння учнями іншомовним мовленням. Рівень навичок і вмій усного та писемного мовлення, набутий в основній школі, має бути підвищено. На цьому етапі навчання увага приділяється усному мовленню, яке набуває якісно нового розвитку стосовно змістовності, більшої природності,

вмотивованості та інформативності [5; с. 21].

Об'єктом є навчання діалогічного мовлення учнів старшого ступеня навчання.

Предметом є методика навчання діалогу учнів старшого ступеня навчання.

Метою дослідження є аналіз особливостей навчання діалогічного мовлення у процесі вивчення англійської мови учнів старшого ступеня навчання. Досягнення цієї мети передбачало вирішення ряду **завдань**:

- 1) визначити особливості навчання діалогічного мовлення;
- 2) уточнити труднощі оволодіння діалогічним мовленням учнів старшого ступеня навчання;
- 3) дослідити етапи навчання діалогічного мовлення учнів старшого ступеня навчання.

Вільне володіння іноземною мовою передбачає уміння спонтанно реагувати на найрізноманітніші ситуації реальної дійсності. У зв'язку з цим, кінцевою метою навчання іноземної мови є оволодіння навичками непередбаченого мовлення, як монологічного так і діалогічного. Як відомо, найбільш поширеною формою спілкування є діалогічне мовлення і тому, розглядаючи мову як засіб живого спілкування, треба приділяти максимальну увагу розвитку саме діалогічному мовлення [1; с. 26].

Навчання діалогічного мовлення базується на комунікативно-діяльнісному підході. Для навчання діалогічного мовлення важливим є наявність в учнів знань про структуру діалогу: діалогічні єдності та його складники – репліки (різні за значенням, за обсягом, за метою висловлювання). Класифікація запитань і відповідей допоможе вчителю й учням у правильній побудові запитально-відповідних діалогічних єдностей та цілих діалогічних текстів, у використанні риторичних питань у процесі діалогічного мовлення. Поняття про мовленнєву інтенцію дасть можливість учителю враховувати бажання учнів висловитися, пропонувати такі вербально описані ситуації, які містили б мовленнєві настанови, спрямовані на створення учнями потрібних

діалогічних висловлювань.

Оволодіння іншомовним діалогічним мовленням передбачає певні труднощі для школярів, коріння яких знаходимо у специфічних рисах цієї форми мовлення [2; с. 3].

Перша з них викликана тим, що діалогічне мовлення об'єднує два види мовленнєвої діяльності – аудіювання і говоріння. З огляду на зазначене, другий партнер має зрозуміти репліку першого партнера і швидко та адекватно відреагувати на неї, тобто відгукнутися реактивною реплікою. Ось тут і виникає гальмування процесу спілкування. Трудність полягає в тому, що необхідність сприйняти і правильно зрозуміти першого партнера, з одного боку, і підготувати свою відповідь – з іншого, спричиняє стан роздвоєння уваги і, як результат, неспроможність вести діалог у нормальному темпі за умови недостатнього володіння мовними засобами.

Ще одна перешкода в оволодінні учнями діалогом пов'язана з його непередбачуваністю. Діалог неможливо спланувати заздалегідь, адже мовленнєва поведінка кожного з учасників спілкування у значній мірі визначається мовленнєвою поведінкою іншого/інших партнерів. Кожному з них необхідно стежити за перебігом думки співрозмовника, часом несподіваним, а така несподіваність призводить до зміни предмета спілкування.

Існують різні підходи до навчання діалогічного мовлення, з яких можна виділити два основних. Відповідно до першого – «зверху вниз» – навчання діалогічного мовлення розпочинається зі слухання діалогу-зразка з його наступним варіюванням, а згодом і створенням власних діалогів в аналогічних ситуаціях спілкування. Другий – «знизу вгору» – передбачає шлях до засвоєння спочатку елементів діалогу до самостійної побудови діалогу на основі запропонованої навчальної комунікативної ситуації, що не викликає прослуховування діалогів-зразків. Обидва підходи є можливими.

Діалог складається з реплік – ініціативних та реактивних. Репліка учня разом з реплікою вчителя/диктора складатиме діалогічну єдність певного виду.

Навчання реплікування можна вважати підготовчим або нульовим етапом навчання діалогічного мовлення учнів. При навчанні реплікування важливо поступово збільшувати обсяг репліки учня – від однієї до двох-трьох фраз [4; с. 119].

Перший етап формування навичок і вмінь діалогічного мовлення – це оволодіння певними діалогічними єдностями. На цьому етапі використовуються рецептивно-продуктивні умовно-комунікативні вправи з обміну репліками. Учасниками спілкування є самі учні, а вчитель лише дає їм певне комунікативне завдання, де окреслюється комунікативна ситуація і вказуються ролі, що виконуватимуть учні.

Другим етапом формування навичок і вмінь діалогічного мовлення учнів є оволодіння ними мікродіалогу. Мікродіалог розглядають як засіб вираження основних комунікативних інтенцій партнерів по спілкуванню. Мета другого етапу – навчити учнів об'єднувати засвоєні діалогічні єдності, підтримувати бесіду, не дати їй зупинитися після першого обміну репліками. На цьому етапі використовуються рецептивно-продуктивні комунікативні вправи нижчого рівня.

На третьому етапі учні мають навчитися вести діалоги різних функціональних типів, обсяг яких відповідає вимогам чинної програми для відповідного класу і типу школи, на основі створеної вчителем (описаної в підручнику) комунікативної ситуації.

Вправи, що виконуються на третьому (заключному) етапі, відносяться до рецептивно-продуктивних комунікативних вправ вищого рівня [3; с. 7].

Отже, будь-який діалог складається з окремих взаємопов'язаних висловлювань. Такі висловлювання називають реплікою. В процесі оволодіння діалогом необхідно розвивати вміння продукувати діалогічні єдності різних функціональних типів. Тому, приступаючи до навчання діалогічного мовлення необхідно підготувати діалоги-зразки та розробити комплекс вправ, за допомогою яких учні розвиватимуть вище перераховані вміння та навички. У навчанні діалогічного мовлення учнів можна виділити

такі рівні формування діалогічних навичок і вмій: підготовчий або нульовий – навички реплікування; перший – уміння поєднувати репліки у різні види діалогічних єдностей; другий – уміння будувати мікродіалоги з використанням засвоєних діалогічних єдностей на основі запропонованих навчальних комунікативних ситуацій; третій – уміння створювати власні діалоги різних функціональних типів на основі запропонованих комунікативних ситуацій.

Література

1. Byram M. Teaching and Assessing Intercultural Communicative Competence / Michael Byram // McGraw-Hill. – 1997. – №4. – P. 56–59.
2. Квасова О.Г. Обучение иноязычному говорению в девятом классе средней общеобразовательной школы // Иноземні мови. – 1997. – №3. – С. 3–5.
3. Подосиннікова Г.І. Комплекс вправ для навчання студентів роботи // Иноземні мови. – 2001. – № 4. – С. 3–9.
4. Скляренко Н.К., Онищенко Е.И., Захарова С.Л. Обучение речевой деятельности на английском языке в школе. – К. :Рад.шк.,1988. – 150 с.
5. Якобчук Г. І. Методичні особливості навчання старшокласників англійської мови на профільному рівні / Ганна Іванівна Якобчук // Педагогічні науки. – 2016. – №6. – С. 21–25.

Марианна Скромная,

Государственное учреждение «Южноукраинский национальный педагогический университет имени К. Д. Ушинского»

Украина;

Антонина Пак

Сеульский педагогический колледж

Корея

ФОРМИРОВАНИЕ МЕЖКУЛЬТУРНОЙ КОММУНИКАТИВНОЙ КОМПЕТЕНЦИИ ПРИ ОБУЧЕНИИ КОРЕЙСКОМУ ЯЗЫКУ СТУДЕНТОВ ПЕДАГОГИЧЕСКИХ ВУЗОВ В УКРАИНЕ

Суверенная Украина, получив независимость, вышла на новый уровень общения как с западными государствами, так и восточными, в частности с

Республикой Корея. В этой связи преподавание иностранных языков в вузах страны, в особенности корейского языка, приобрело важное значение. Существенно выросли авторитет Южной Кореи за последние десятилетия, ее роль в международных политических отношениях, и, соответственно, возрос интерес к изучению корейского языка в Украине. Сегодня уровень корейского языка на мировой арене сравнительно высок. Он изучается в 50 странах мира и занимает 10-е место по распространению языков.

Корейский язык, как известно, относительно новая дисциплина, изучаемая в вузах Украины. Научно-практический подход к преподаванию корейского языка в высшей школе Украины стал применяться сравнительно недавно, в 1996 году, что объясняет недостаточно профессионально-педагогический уровень содержания образовательного процесса и учебно-методического обеспечения дисциплины. Перед системой образования встала задача качественной подготовки будущих преподавателей корейского языка, а именно их подготовки к культурному, профессиональному и личностному общению с представителями Республики Корея с отличными от украинских социальными традициями, общественным строем, менталитетом и языковой культурой. Выпускник педагогического вуза – это будущий специалист, не только обладающий знаниями, необходимыми для осуществления педагогической деятельности, но и способный к профессиональному и межкультурному общению в иноязычной среде.

Актуальность подготовки специалистов педагогического профиля с умением общаться на корейском языке очевидна в настоящее время. С одной стороны, в современном обществе востребованы педагоги не только с хорошим педагогическим образованием, но и умеющие общаться с коллегами на конференциях и семинарах, вести дискуссии, писать научные доклады, составлять аннотации научных статей на корейском языке. Современный педагог, должен обладать определенным объемом языковых, культурологических и социокультурных знаний, владеть умениями и способностями, позволяющими ему адекватно проявлять себя в ситуациях

межкультурного общения.

В контексте современной ситуации языковая подготовка должна обеспечивать развитие у будущих педагогов способностей, позволяющих использовать корейский язык как инструмент общения в диалоге культур и цивилизаций современного мира. Подобные способности могут быть развиты лишь на основе интеграции коммуникативного, социокультурного и межкультурного развития студентов средствами корейского языка. Они должны позволять обучающимся использовать корейский язык в качестве инструмента индивидуально-личностного проникновения в корейскую культуру, а также в образовательных и педагогических целях. Таким образом, обучение корейскому языку в педагогическом вузе целесообразно трактовать как обучение иноязычному общению в контексте межкультурной коммуникации или, иначе говоря, межкультурному иноязычному общению. Формирование межкультурной коммуникативной компетенции (МКК) приобретает особую актуальность и значимость. Приобретение межкультурной коммуникативной компетенции (МКК), которая представляет собой функциональные умения понимать взгляды и мнения представителей другой культуры, корректировать свое поведение, преодолевать конфликты в процессе коммуникации, признавать право на существование различных ценностей, норм поведения, становится максимально востребованным для современного педагога. Она (МКК) создает основу для профессиональной мобильности, подготовки к быстро меняющимся условиям жизни, приобщает будущего педагога к стандартам мировых достижений, увеличивает возможности профессиональной самореализации на основе коммуникативности и толерантности.

Недостаточное внимание к формированию межкультурной коммуникативной компетенции в процессе обучения иноязычному общению в педагогическом вузе может привести к проблемам будущих педагогов в их профессиональной деятельности при взаимодействии с носителями как корейской, так и родной культуры, поскольку межкультурная

коммуникативной компетенция – это компетенция особой природы, являющаяся существенной чертой зрелой личности, и формирование ее напрямую связано с процессом самоидентификации, обретением личного и национального достоинства.

Литература

1. Елизарова Г. В. Формирование межкультурной компетенции студентов в процессе обучения иноязычному общению // Дис. д-ра пед. наук. – СПб., 2001. – 217 с.
2. Плужник И. Л. Формирование межкультурной коммуникативной компетенции студентов гуманитарного профиля в процессе профессиональной подготовки // Автореферат диссертации на соискание ученой степени доктора педагогических наук. – Тюмень, 2003. – 29 с.
3. Садохин А. П. Введение в теорию межкультурной коммуникации: учебное пособие – М. : КИОРУС, 2014. – 254 с.

徐博伦

汉语教师志愿者

乌克兰南方师范大学

中国

初级阶段汉语语音教学容错度的探讨

汉语作为第二语言的教学法流派众多，各个流派各有其特色，体现在语音教学中就是各个教学法对语音教学的重视程度和对教学效果的要求不一。本文通过总结各教学法流派语音教学的特点，浅析初级阶段汉语语音教学的容错度问题。

关键词:第二语言教学法，汉语初级阶段语音教学，容错度

汉语作为第二语言教学法流派众多，各个流派对语音教学的重视程度和要求都不尽相同。比如语法翻译法、自觉对比法都不重视口语和听力的教学，更重视语言知识学习而非言语技能操练，所以本文不对其作分析。直接法、听说法、情景法、交际法则更重视语音教学。

直接法在教学中完全排除母语，排除翻译，采用实物、图片、分角色扮

演等直观手段，用目的语学习目的语。重视语音教学，强调语音、语调、语速的规范。^[1]这就涉及到语音规范化的问题，“标准语事实上你也得认为它是一个方言。”（赵元任 1980）^[2]，王汉卫认为，根本不存在学术意义上标准音。语音的标准只能是模糊的、潜在的、具有弹性的。而直接法对学生的错误几乎是零容忍的态度，逢错必纠。笔者认为，这样的方法难免会让学生产生畏难或急躁情绪，不仅与其本身强调课堂的轻松氛围背道而驰，而且不利于初级阶段学习者的语音学习。

听说法强调第二语言教学要从口语开始，通过反复的句型操练、模仿、记忆来学习目的语。这一教学法对直接法的改良体现在由完全排除母语到限制使用母语，用对比法找出教学的重难点并利用幻灯、录音、电影来增加学习者学习汉语的途径，但在容错度的问题上依然秉持严格纠正学习者错误的原则。反复的句型操练已经让语音学习的过程变得枯燥乏味，再加上严格的纠错，对学习者的学习积极性可以说是一个不小的考验。

而后兴起的情景法就在大量的句型操练这点上做了一定改良，转而把语音练习融入到情景中，因为和日常生活相关，所以相比枯燥的句型练习更能吸引学习者的兴趣。另外，情景法强调口语表达流利先于准确，在一定程度上放宽了容错度，有利于鼓励学习者开口说。

到了交际法，则一反过去各个教学法以语法或句型结构为纲的传统做法，明确提出以功能为纲。所谓功能，即运用语言进行交际的能力。该教学法根据学生的需求选取真实的语料，句型操练只为学习者获得交际能力服务，对学习者的错误有很大容忍度，只要在不影响交际的前提下，能不纠正就不纠正。

此外，还应该适当考虑学习者的学习动机、目的，毕竟不是所有学习都期望达到较高的语音水平，不能否认有一部分学习者只是为了母语者能听懂自己说的汉语而已。对这部分学习者我们不能强求他们提升自我要求。结合学习者的需求，灵活地调整教学更为妥当。

参考文献

1. Liu Xun. 对外汉语教学引论 [Duiwai Hanyu Jiaoyuxue Yinlun]. – BeiJing: Beijing Yuyan Daxue Chubanshe, 2000. – 56 c.
2. Zhao Yuanren. 语言问题 [Yuyan Wenti]. – BeiJing: Shangwu Yinshuguan, 1980. – 39 c.

Xu Bolun

**The Volunteer teacher of Confucius Institute State institution
“South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky”
China**

Discussion on the Fault Tolerance of Chinese Phonetic Teaching at the Initial Stage

There are many schools of pedagogy for teaching Chinese as a second language, each genre has its own characteristics, which is reflected in the teaching of Phonetics. Each pedagogy has different emphasis on Phonetics teaching and different requirements regarding teaching effectiveness. The characteristics of various teaching methods of Phonetics have been summarized; the fault tolerance of Chinese Phonetics teaching at the initial stage has been analysed.

Key words: *second language teaching method, Chinese, initial stage, Phonetics teaching, fault tolerance.*

徐倩

乌克兰国立南方师范大学

乌克兰

初级阶段综合课的语法教学

语法教学是对外汉语初级阶段教学中的重点和难点，本文通过自身的教学实践，总结出了语法教学中的一些方法，以期提高初级阶段对外汉语综合课语法教学的质量。

关键词:“启发式”教学，语义、语用分析，词汇教学

初级阶段综合课的语法教学，既要使学生了解汉语语法的特点，掌握汉语语法的规律，又要使学生学会正确地使用汉语，培养他们的言语交际能力，提高他们的汉语水平。

一、“启发式”教学

综合课是一种实践汉语课，实践性的主要表现是“精讲多练”，以练为主。在讲的过程中要采用“启发式”，避免“注入式”。

1. 复句第一分句中，“一+V”

例如教动词前加“一”，出现在复句的第一分句的用法。如果教师直接举例强调“第二分句往往是说明第一分句短促的动作所引起的结果，或是通过动作忽然发现一些新的情况或事物”，但学生掌握的情况仍不理想，学生往往会造出这样的错误句子“我找人一问，怎么去大学”，“我开门一看，是谁来找我。”教这种用法时可以先列出词组：“找人问问”和“找人一问”；“开门看看”和“开门一看”，然后请学生思考每组中的两个词组意思是否一样？用它们造句时用法是否相同？学生还未学习这一知识点，想要正确地说出两组词用法的差异会很困难。但由于两组词的用词都很简单，这样设疑就给学生设置了悬念，学生会急切想了解两者是否相同，不同的话差别又在哪里。这时，教师才进一步把词组补充完整：“玛丽找人问问，怎么去大学”和“玛丽找人一问，知道了怎么去大学”；“我开门看看，是谁来找我”和“我开门一看，原来是小红来找我”。最后启发学生自己总结出：前者后面跟的是“问”或“看”的内容，后者后面跟的是“问”的结果与“看”后发现的情况。这样，两种用法的差异就鲜明地留在学生的脑海中了。

2. 副词“很”的作用

再如副词“很”的作用。《博雅汉语·初级起步篇 1》中第十一课《北京的冬天比较冷》学过之后，学生常常会造出“今天天气冷”，“敖德萨的冬天冷”这样的句子。这时候老师可以在黑板上写出两组句子：“他的牙疼，他的牙很疼；他的衣服漂亮，他的衣服很漂亮；昨天冷，昨天很冷；我高，

我很高”。让学生思考前后两组句子有什么不同。提示学生根据句子分别提问，观察问题的区别。四组例子中，左边的例子可以分别回答“谁的牙疼？”“谁的衣服漂亮？”“哪天比较冷？”“谁比较高？”等问题。而右边的句子则适合回答“他的牙怎么了？”“他的衣服怎么样？”“昨天怎么样？”“他身高怎么样？”等问题。学生只要多做些这样的比较练习，就会比较容易掌握副词“很”在这里的用法。最后可以再给学生做一个陈述性总结。当形容词用于对单一事物的判断时，要用“很”。上述例子中“他的牙”“他的衣服”“昨天”“他”都属于“单一事物”，因此必须在形容词前加“很”，构成“他的牙很疼”“他的衣服很漂亮”“昨天很冷”“他很高”。可见，“很”除了表示程度外，还有辅助判断的作用。当两个或两个以上的事物进行比较时，可以不用“很”。例如：他的俄语好，汉语也好。

二、从句型入手，加强语义、语用分析

初级阶段综合课的语法教学，不仅要对各种句法结构做出客观地描述和分析，更要讲清楚某个句式的使用条件。语法教学中，仅从形式出发做句法分析是远远不够的，还应该将语义分析和语用分析引入课堂教学。

1. S+在+V(O)

首先从句型结构入手，简明地指出某一句式结构的特点，让学生获得感性上的认识。例如《博雅汉语·起步 1》第十二课《你在干什么呢？》，可通过课文中的句子总结出句型“S+在+V(O)”，表示动作的进行。其次要特别注意对这一结构的语义和语用特点加以说明，让学生理解在什么情况下使用什么样的表达方式以及在使用某种表达方式时应该注意什么样的限制条件。这时可让学生用“S+在+V(O)”句型造句，此时学生可能会造出“老师在站”、“我们在坐”、“我在去大学”等错误的句子，这时要告诉学生在这个句型中V的使用条件：表示身体姿势的动词，因为是相对静止的状态，单独使用时不受“在”修饰。“去、来、到”等无进行过程或持续过程的动词，前面不用“在”。此句型中的动词大部分应为表示行为动作的动词。最

后再让学生进行大量的练习。

参考文献

- 1.Li Xiao qi.对外汉语综合课教学研究[Duiwai Hanyu Zongheke Jiaoxue.Yanjiu].-Beijing:Shangwu Yingshuguan,2009. – 51-84y.
- 2.Xu Zi liang and Wu Ren fu.实用对外汉语教学法[Shiyong Duiwai Hanyu Jiaoxuefa].-Beijing:Beijing Daxue Chubanshe,2013. – 92-114y.
- 3.Li Xiao qi.博雅汉语初级起步篇 1[Boya Hanyu Chuji Qibupian1].-Beijing:Beijing Daxue Chubanshe,2007. – 17-215y.
4. Liu Xun. 对外汉语教学引论 [Duiwai Hanyu Jiaoyuxue Yinlun]. – BeiJing: Beijing Yuyan Daxue Chubanshe, 2000. – 30-199y.

Xu Qian

The Volunteer teacher of Confucius Institute State institution

“South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky”

Ukraine

GRAMMATICAL TEACHING OF THE INTEGRATED COURSE AT THE PRIMARY STAGE

Grammar teaching is important and difficult at the primary stage of teaching Chinese as a foreign language. Some grammar teaching method have been summarized in the article through the prism of the obtained teaching practice. Grammar teaching appeared to be important at the primary stage of teaching Chinese as a foreign language as a comprehensive course.

***Key words:** "heuristic" teaching, semantic and pragmatic analysis, vocabulary teaching*

论西方学习理论对汉语教学的启示和思考

语言学习理论的研究是对外汉语理论研究的一个重要方面。语言学习理论的研究对象是研究语言学习的心理过程和认知过程，以及语言学习的客观规律。当代西方学习理论中，最具影响力的三种语言学习理论分别是：行为主义学习论，认知主义学习论和人本主义学习论。以下将分三点来论述这他们对对外汉语教学的一些启示：

一、行为主义在对外汉语教学的应用

行为主义所研究的学习是最广义的学习，也就是动物和人在活动中，受到外在因素的影响而获得或改变行为的过程。行为主义学习论偏重于行为的习惯习惯的养成和不良行为的矫正等方面。

在实际的教学过程中，我们常常发现学汉语的日韩国学生读不好他们本民族语中没有的 z、c、s、r、zh、ch、sh；乌克兰学生读不好 e 和 ü。对此，我们在教学上通常采取两种解决方案：

第一，语音课的时候，对学生严格要求，帮助他们打好基础。（此法针对零基础的外国学生）。第二，带领学生做大量的词汇、语音诵读，通过多样的分辨练习来纠正其发音。（此法针对有一定汉语基础的外国学生）。

除了上述做法外，我们还可以借鉴行为主义的理论，从原始刺激入手：

1.在拼音阶段，我们要想办法让学生掌握正确的发音，绝不能寄希望于通过日后学生自己更正，因为有的学生会因长期的错误刺激，形成习惯。

2.教师在面对已具备一定汉语基础的学生时，这些学生的错误语音已经形成了习惯。此时可采用消除原始刺激的方法，即找到最初的语音刺激，将其错误的发音与正确的汉语拼音发音进行对比分析，纠正学生的发音。

从本人的教学经历来看，如不在拼音阶段让学生们准确地掌握声母、韵母的发音，以后再想通过发音练习来正音，不仅耗时耗力，而且收效甚微。

二、认知主义在对外汉语教学中的应用

认知主义所研究的学习是指，个体对事物经认识、辨别、理解从而获得知识的过程。认知主义学者认为人的行为是受意识支配的，学习并不在于形成刺激与反应的联结，而在依靠主观的构造作用形成“认知结构”。

在教学观方面，认知主义认为教学的重点应该是教师设计的高质量的教学活动、教学资源以及和谐健康的教学环境。这些都是促进语言等外部文化产物内化的保证。情境认知和学习理论强调语言学习的情境性，主张认知是个体与环境交互的产物其主要理论模式包括语言社会化和实践共同体。在二语习得研究中，主要关注学习者如何在语言学习过程中，实现社会化以及社会化对语言学习和使用的影响。

三、人本主义在对外汉语教学中的应用

人本主义所研究的学习是指，个体随意志、情感对事物自由选择而获得知识的历程。人本主义学习论突出学习者的中心地位，偏重于人格的完满和学习者主体性的发挥等方面。

人本主义认为，语言学习者必须全身心投入，而不只是智力的投入；学生和老师一样，都有情趣和知识方面的需求；学生自己能自主学习，老师应为学生创造一个能使其发挥自己创造性、没有威胁感的语言学习环境。

四、小结

对外汉语教学因为汉语本身的特殊性，不能完全照搬国外的教育理论。但不可否认的是，行为主义学习论，认知主义学习论和人本主义学习论等在国外已经发展得比较成熟的理论，对我们的对外汉语教学工作具有很强的借鉴性。我们应该积极地吸取这些学习理论中的精华，为我所用，使我国的对外汉语教学事业更长足的发展，将博大精深的汉语和汉文化传播到更多的地方。

参考文献

1. Wang Chuan . 行为主义心理学在对外汉语教学中的实践 [Xingwei Zhuyi Xinlixue Zai Duiwai Hanyu Jiaoxuezhong De Shijian]. – BeiJing: Zhongguo Duiwai Fanyi Chuban Gongsi, 2007. – 210-211 y.
2. Xu Ziliang. 对外汉语教学心理学 [Duiwai Hanyu Jiaoxue Xinlixue]. – ShangHai: ShangHai Shifan Daxue Chubanshe, 2008. – 208 y.
3. Liu Xun. 对外汉语教学引论 [Duiwai Hanyu Jiaoxue Yinlun]. – BeiJing: Beijing Yuyan Daxue Chubanshe, 2000. – 101-113 y.
4. Shao Ruizhen. 教与学的心理学 [Jiaoyuxue De Xinlixue]. – ShangHai: Huadong Shifan Daxue Chubanshe, 1992. – 365 y.

Yang Zhao

**University Teacher of Department of Translation,
Theoretical and Applied Linguistics,
State institution “South Ukrainian National
Pedagogical University named after K. D. Ushynsky”
Ukraine**

Influence of Western Learning Theory on Teaching Chinese as a Foreign Language

The study of language learning theory is an important aspect of the theory of teaching Chinese as a foreign language. The study object of language learning theory is to study both the psychological and cognitive processes during language learning as well as the objective laws of language learning. The article is devoted to the issues related to the influence of the behaviorism learning theory, cognitive learning theory and humanistic learning theory on teaching Chinese as a second language.

***Key words:** theory of language learning, teaching Chinese as a foreign language, educational psychology.*

СЕКЦІЯ V
ПРОБЛЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ
В УМОВАХ СУЧАСНОГО ПОЛІКУЛЬТУРНОГО ПРОСТОРУ

Алла Богуш
Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського
Україна

ФОРМУВАННЯ ПОЛІМОВНОЇ ОСОБИСТОСТІ У
ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРИ ВИЩОГО ЗАКЛАДУ ОСВІТИ

Зауважимо, що сьогоденній мовленнєво-культурній картині України притаманна полікультурність. Загальна глобалізація світу, що спостерігається сьогодні, породила одну із головних суперечностей сьогодення, а саме: між прагненням до все більшого зближення між народами та їхнім бажанням зберегти свою етнокультурну самобутність. Потрапляючи в інше культурно-мовленнєве середовище, мовець фактично потрапляє в інший світ соціокультурних цінностей і мовно-мовленнєвих законів спілкування, що породжує нову суперечність: між прагненням мовця оволодіти кількома мовами задля міжкультурного спілкування і необхідністю досконалого володіння своєю рідною та державною мовами в багатонаціональній державі. Відтак, виникає низка мовленнєво-культурних проблем, які вимагають серйозних досліджень і їх розв'язання, як-от: багатомовність, полілінгвістична освіта в полікультурному мовленнєвому середовищі, виховання полімовної особистості в полікультурному освітньому середовищі вищого закладу освіти.

В Україні розроблено концепцію шкільної мовної освіти національних спільнот. Необхідність такої концепції зумовлена необхідністю гармонізувати взаємодію етносів поліетнічної держави у процесах українотворення, зрослим попитом суспільства на мислячу, діяльну, творчу, національно-свідому особистість, визначальною роллю мови у її формуванні та невідповідністю

традиційної системи навчання мов проблемам сьогодення [5:12]. Одним із провідних принципів навчання мов в Україні у ЗВО виступає полікультурний підхід.

Зауважимо, що ЮНЕСКО оголосив XXI століття «століттям поліглотів», оскільки саме багатомовність забезпечить особистості варіативність «духовного життя і плюралізм культур». Мова як знаряддя духовної творчості забезпечує, за словами Н. Миропольської, з одного боку, індивідуальну самобутність, неповторність духовного розвитку, а з іншого – можливість інтеграції індивідуального й національного в загальнолюдське [14:115].

Оволодіння людиною кількома мовами, своєрідність кожної з них Г. Гачев називає «закоханою несхожістю народів, яка тільки і складає багатокольорову мозаїку духовного життя людства» [6:19].

Метою мовної освіти у багатомовному регіоні повинно стати формування всебічно-розвиненої, компетентної, творчої особистості громадянина України – носія етнічних, національних і загальнолюдських цінностей, що живе в гармонії з довкіллям і самим собою; навчити розуміти нову культуру (міжкультурне взаєморозуміння); оволодіти міжкультурною комунікацією, тобто вмінням спілкуватися з носіями іншої культури. Предметом навчання у школах етноспільнот повинна бути не стільки мова, виключена із системи практичних дій, скільки представлена нею думка, духовність, мовленнєва і загальна культура, особливості світосприймання, світовідчуття і творчості народу – її носія. Мова може і повинна стати культурознавчою дисципліною [5:16,17].

Така стратегія побудови мовної освіти в полікультурному просторі ЗВО спричинює визначити ключові поняття, які підлягатимуть надалі експериментальному дослідженню, а саме: мовна і мовленнєва особистість, полімовна особистість, полікультурне мовленнєве середовище, його специфіка і види та вплив мовленнєвого середовища на формування мовної особистості майбутніх фахівців.

Під мовною особистістю розуміємо високорозвинену особистість, носія

як національно-мовленнєвої так і загальнолюдської культури, який володіє соціокультурним і мовним запасом, вільно спілкується рідною, державною та іншими мовами в полікультурному просторі, адекватно застосовує набуті полікультурні знання, мовленнєві вміння і навички у процесі міжкультурного спілкування з різними категоріями населення.

Виховання мовленнєвої культури, культури спілкування, формування мовної особистості майбутніх фахівців і їхньої мовленнєвої поведінки багато в чому залежить від специфіки мовленнєвого середовища.

Виникає необхідність визначити феномен «полікультурне мовленнєве середовище», оскільки Україна є багатонаціональною державою, у якій різні полінаціональні спільноти проживають на єдиному територіальному просторі з різними мовами спілкування (Прикарпаття, Південь і т. ін.).

Полікультурне мовленнєве середовище ЗВО розуміємо як обмежений, соціокультурний, комунікативно-багатомовний простір, на території якого спільно проживають і співпрацюють мовці різних національностей, які володіють своєю рідною мовою, і водночас об'єднані однією (чи кількома) державною мовою, які підпорядковуються основним комунікативним законам і правилам міжкультурного і міжнаціонального спілкування.

Мовленнєве середовище, що оточує мовця, за своїм впливом на розвиток мовлення може бути стихійно-нестимульованим, стимульованим і актуальним.

Актуальне полікультурне мовленнєве середовище ЗВО – це максимально активна ініціативна взаємодія мовця з іншими учасниками спілкування, – багатомовними мовцями; це занурення мовця в активну багатомовленнєву діяльність в обмеженому міжкультурному просторі ЗВО.

Ефективний вплив полікультурного мовленнєвого середовища на мовців та їхнє мовлення буде тільки за наявності розвивальної функції цього середовища.

Розвивальне полікультурне мовленнєве середовище – це потенційні можливості позитивного впливу різноманітних факторів у їх взаємодії на мовленнєвий розвиток мовця і формування багатомовної особистості (біглога,

поліглота), вільне володіння як різною мовою етнічної спільноти, так і державною та іноземною.

Зазначимо, що розвивальний потенціал може мати як стихійне, так і організоване мовленнєве середовище. Це залежить насамперед від якості мовлення, культури мовлення та мовної особистості мовців, з якими вона постійно спілкується, та інших стимульованих чинників.

Сукупність стимульованих чинників розвитку мовлення і навчання мов, постійне перебування мовця ЗВО в активно-стимульованому полікультурному мовленнєвому середовищі є запорукою формування як кінцевого результату освітньо-мовленнєвої діяльності багатомовної особистості громадянина нашої країни.

Зауважу, що шляхи формування мовної особистості майбутнього педагога вже сьогодні закладено в низку концепцій розбудови мовної освіти в Україні такими вченими, як Н. Бондаренко, І. Гудзик, Л. Мацько, С. Єрмоленко та ін.

Насамперед слід усім нам добре усвідомити, що виховання полімовної особистості в нашій країні передусім багато в чому залежить від стану вивчення української мови в усіх освітніх закладах національних спільнот від дошкілля до вищої школи.

Бездоганне знання майбутніми фахівцями рідної і державної мов виступить позитивним підґрунтям для подальшого опанування ними у процесі вищівського навчання іноземних мов. Саме такий підхід до мовної освіти забезпечить мовну стабільність у багатонаціональній державі, що є найважливішим чинником формування багатомовної особистості.

Література

1. Бондаренко Н. В. Концепція шкільної мовної освіти національних спільнот України / Н. В. Бондаренко // Педагогіка і психологія. – Вип. 3 (8). – К., 1995.
2. Гачев Г. Национальные образы мира / Г. Гачев. – М.: Сов. Писатель, 1988.
3. Єрмоленко С. Я., Мацько Л. І. Навчально-виховна концепція вивчення української мови / С. Я. Єрмоленко, Л. І. Мацько // Початкова школа. – №1. – 1995.
4. Маслова В. А. Лингвокультурология / В. А. Маслова. – М. : Академия, 2001.
5. Миропольська Н. Є. Мистецтво слова у структурі художньої культури учня / Н. Є. Миропольська. – К.: Парламентське видавництво, 2002.

ФОРМУВАННЯ МОВНОЇ ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФІЛОЛОГІВ

Відповідно до Національної доктрини розвитку освіти України у ХХІ столітті, концептуальних засад комунікативної методики навчання української мови, що узгоджено із Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти, завданням освітньої галузі є створення умов для розвитку національно-мовної особистості педагога, який досконало володіє мовними засобами, має розвинуті навички спілкування в усіх сферах україномовного середовища.

Зазначимо, що традиційно під мовною особистістю розуміють комплекс диференційних ознак конкретного носія мови, що співвідноситься з екстралінгвістичними чинниками [3]. На сучасному етапі проблему мовної особистості активно розробляє низка як зарубіжних, так і вітчизняних учених, а саме мовну особистість студентів-словесників розглядають у своїх працях – Ф. С. Бацевич, Н. Й. Волошина, Ж. Д. Горіна, С. О. Караман, Л. І. Мацько, Л. М. Паламар, О. М. Семенов, Б. І. Степанишин, Л. В. Струганець тощо в аспекті мовознавчої, літературознавчої та методичної підготовки вчителя-словесника, формування його як національно-мовної особистості. Дослідження мовної особистості здійснюють і в лінгвокультурологічному (С. Г. Воркачов, В. А. Маслова), психолінгвістичному (В. І. Карасик, Ю. М. Караулов, В. В. Красних, О. О. Леонт'єв, Ю. Є. Прохоров, К. Ф. Седов) та функціональному (Т. М. Дрідзе, В. П. Фурманова, І. І. Халєєва, В. І. Шаховський, Н. П. Шумарова) вимірах, де мовна особистість постає як багаторівнева функціональна система, що відображає уявлення про оволодіння мовою і мовленням індивіда на рівні активного та творчого осягнення

дійсності. Як відомо, саме Ю. М. Караулов запропонував трирівневу модель мовної особистості, окресливши такі рівні: вербально-семантичний, лінгвокогнітивний (тезаурусний), мотиваційний (прагматичний) [3, с. 51-53].

Сучасні дослідження спрямовано на формування національно-мовної особистості, що вільно орієнтується у різних комунікативних ситуаціях, на національному ґрунті, культурі, традиціях. Однією з найважливіших якостей мовної особистості є комунікативна компетенція [1, с. 40]. У наукових розвідках та дисертаційних дослідженнях останніх років широко представлені психолого-педагогічні засади формування складових комунікативної компетенції: мовної (І. П. Дроздова, Ю. М. Тельпуховська, Н. П. Шумарова), національно-мовної (Т. В. Симоненко), мовленнєвої (А. М. Богуш, Н. М. Венінг, М. І. Пентилюк, В. І. Статівка), мовно-комунікативної (Т. Д. Лобанова), мовленнєво-комунікативної (С. А. Омельчук), соціокультурної (на матеріалі іноземних мов – І. А. Воробйова, Р. О. Гришкова, О. І. Каменський, Т. М. Колодько, М. Л. Писанко, В. Н. Топалова), дискурсивної (О. А. Кучерява), стратегічної (Н. С. Щерба, Л. В. Ягенич), літературної (С. І. Сафарян, О. Н. Шкловська) компетенцій. Феномен комунікативної компетенції ґрунтовно досліджено і в проекті Державного стандарту, Загальноєвропейських рекомендаціях з мовної освіти, Концепції мовної освіти тощо.

Мовна освіта сьогодні зорієнтована на виховання особистості, здатної «вільно і комунікативно доцільно спілкуватися в різних сферах суспільного життя, створювати комфортні умови для обміну інформацією тощо» [5, с. 21]. «Концепція навчання державної мови» метою навчання визначає формування особистості, яка «володіє вміннями і навичками вільно, комунікативно виправдано користуватися мовними засобами при сприйнятті (слуханні і читанні), створенні (говорінні і письмі) висловлювань у різних сферах, формах, видах і жанрах мовлення, тобто в забезпеченні всебічного розвитку мовленнєвої компетенції» [4, с. 17]. Для різнобічного сприяння формуванню мовної особистості в сучасній лінгводидактиці поєднують культурознавчий,

проблемний та особистісний підходи, але провідним і надалі залишається комунікативно-діяльнісний.

Проаналізувавши низку наукових робіт із визначення мовної особистості та її складових, услід за О. М. Горошкіною, М. І. Пентилюк, Л. В. Струганець, під мовною особистістю майбутнього філолога ми розуміємо мовну особистість, яка досконало володіє сукупністю лінгвістичних знань і комунікативних умінь, необхідних для мовленнєвої діяльності, навичками спілкування в різних ситуаціях, створює і сприймає дискурс чи текст різноманітної жанрово-стилістичної структури [2, с. 187].

Отже, на сьогодні дослідниками виокремлено різноманітні структурні компоненти мовної особистості з урахуванням психологічних типів особистості, індикаторів статусу чи ролі, соціального типу, мовного та мовленнєвого оточення, використання всіх мовних засобів у мовленні в залежності від різних умов спілкування, але всі вони спираються на трирівневу модель мовної особистості Ю. М. Караулова. У цьому сенсі ідея Ю. М. Караулова про мовну особистість, яка має реальні контури лише поза мовою-системою, є ключовою не тільки для лінгвістики, але й для лінгводидактики, однак зазначені питання лишаються і досі не висвітленими у спеціальній літературі.

Література

1. Буднік А. Особливості вивчення дискурсу в писемній та усній комунікації // А. О. Буднік / Науковий вісник Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія : «Філологічні науки» (мовознавство) : Збірник наукових праць. – Том 1. – № 5. – Дрогобич, 2016. – С. 39–42.
2. Горошкіна О. Словник-довідник з української лінгводидактики / О. М. Горошкіна, Н. Єсаулова, О. М. Лук'янченко, Н. В. Мордовцева, А. В. Нікітіна / Ред. Марія Іванівна Пентилюк. – К. : Ленвіт, 2003. – 150 с.
3. Караулов Ю. Н. Русский язык и языковая личность / Ю. Н. Караулов. – М. : Едиториал УРСС, 2002. – 263 с. : рис., табл.
4. Концепція навчання державної мови в школах України / О. М. Біляєв, Л. В. Скуратівський, Л. О. Симоненко, Г. Т. Шелехова // Дивослово. – 1996. – № 1. – С. 16–21.
5. Пентилюк М. Професійна підготовка студентів-філологів. Засвоєння лінгводидактичної літератури / М. І. Пентилюк // Дивослово. – 2005. – № 11. – С. 21–24.

对外汉语词汇教学的常用方法

词汇教学是对外汉语教学中最基础，贯穿始终的教学。在对外汉语教学中，词汇教学法已被大家广泛应用并取得良好效果，但在词汇的教学法上依旧存在很多问题。某些特殊词汇研究不足，教师经验不足等都对汉语词汇教学产生了负面影响。在对外汉语词汇教学中，合理使用一些教学技巧，加强教师技能训练可以有效地促进对外教学的进步。

关键词: 对外汉语，词汇教学，教学法

一.词汇教学的现状

在对外汉语教学中，词汇教学贯穿对外汉语教学的始终，是汉字和语法教学的基础。经过几十年来的发展，词汇教学形成了一套完整，科学，有序的教学法，并在实际应用中取得了良好的成果。然而，词汇教学依旧是对外汉语教学中的难点，一方面特殊词汇的教学，尤其是虚词的教学，词类的辨析，词类偏误分析等都是教学中的重点和难点；另一方面，对外汉语教师缺乏词汇教学技巧，也会让汉语教学难以进行。

二.词汇教学常用方法及技巧

（一）直接法

“直接法”可以分为直观法和定义法。“直观法”就是用实物，图片，幻灯片或者肢体语言来直观地展示词义的方法，适用于实物教学，比如“桌子”就可以直接给出图片，比如“夹”就可以借助道具通过动作来展示；“定义法”就是用定义来解释词义，比如“爷爷”就可以解释为“爸爸的爸爸”。“直接法”教学的好处在于通过运用实物，动作或者简单的定义给学生直观明了的印象，学生很容易理解，但要注意直接法使用的范围与条件。

（二）翻译法

“翻译法”就是直接用所要学习词语的外文翻译来解释词义的办法。翻译法的优点在于通过使用学生的母语来解释汉语新词，便于学生的理解和接受，但是翻译法并不完全适用，对于某些普通名词或者副词来说，汉外并不是一一对等，比如：英语“again”不能直接译为“再”。如果直接使用翻译法解释这类词语，便会使学生理解错误造成误用，形成母语负迁移。

（三）语义联系法

“语义联系法”是通过一个已学词汇与要学词汇之间的语义联系来进行讲解词汇的方法。近义词，反义词或多义词都可以用此法教学。近义词的教学要注意两个词的细微差别也要解释清楚，比如“常常和往往”的教学就要注意两个词的辨析和使用条件，否则学生容易出现使用错误。反义法即可通过已学词汇的反义关系带出要学词汇，比如“冷—热”。多义词可以通过利用一个词的多个义项之间的衍生关系进行词汇说明，即由词汇的基本义引出词汇的派生。

（四）符号法

“符号法”就是借助人共知的符号或者图标进行教学的方法。比如，讲授“公里，米，面积，大于，小于，因为，所以”时候，就可以直接用公认的符号进行教学，便于学生理解和接受，在使用符号法的时候，应注意选择众所周知的，世界范围内普遍使用的标志，避免使用某个地区或者国家小范围使用的标志和符号。

（五）对比法

“对比法”是通过对比不同语言的同类项来解释词语的方法。主要有三种对比：意义不完全相同的对比，比如，日语和汉语的一些词的词型相似，词义不完全相同；搭配对象不同，比如：汉语中“风大”在韩语中作“风强”；同形词的差异，比如在日语中“新闻”是报纸的意思。对比法可以通过汉外词语的对比来更好地解释词义，使学生对这类词更好地理解记忆，但同时要注意强调词语在汉外使用上的异同。

（六）语境法

“语境法”就是通过语境或者创造情境的方式进行词汇教学的方法，让学生在语境中猜出词义。某些抽象词不好解释可以放在一些习惯搭配的词语组合成短语整体展示，比如：在讲“犯”的时候，教师创造情境：“老师有头疼的毛病，今天老师的头又疼了，可以说老师的头疼又犯了。”使用情景法教学可以使学生似乎身临其境，便于学生的理解。

三.小结

在对外汉语教学的课堂体系中，如何让学生在短短的教学时间里，认识、理解、记忆词语，并最终能熟练运用所学词语进行交际，是每个对外汉语教学老师所要重视的问题。在对外汉语词汇教学之中，首先要选词，即选出部分词语精讲多练，然后是讲词，确定好重点词语和非重点词语的区别后，就要运用准确的语言，给学生解释词语，让学生明白词语的基本意义，掌握词语的正确用法；最后要练词，在解释词语后，应马上对学生进行词语的练习，以帮助学生进一步掌握用法。对外汉语教学中的词汇教学覆盖面广，涉及范围大，教学技巧和方法之多，都需要教师具备综合能力应用于具体实践之中，促进对外汉语教学的发展。

参考文献

1. Gao Yan. 对外汉语词汇教学 [Duiwai Hanyu Cihui Jiaoxue]. – ShangHai: Huadong Shifan Daxue Chubanshe, 2008. – 204 y.
2. Sun Dejin. 对外汉语词汇及词汇教学研究 [Duiwai Hanyu Cihui Ji Cihui Jiaoxue Yanjiu]. – BeiJing: Shangwu Yinshuguan, 2006. – 551 y.
3. Zhang Hesheng. 汉语可以这样教 [Hanyu Keyi Zheyang Jiao]. – BeiJing: Shangwu Yinshuguan, 2006. – 153 y.

Wang Wenjing
The Volunteer teacher of Confucius Institute State institution
“South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky”
China

THE COMMON METHODS OF TEACHING CHINESE VOCABULARY FOR FOREIGNERS

Vocabulary teaching is the basis of teaching Chinese as a foreign language, throughout the teaching process. In teaching Chinese as a foreign language, vocabulary teaching methods have been widely applied and good results achieved, but still there exist many problems in the use of the vocabulary teaching methods. The lack of some special vocabulary researches and teachers' experience has a negative impact on Chinese vocabulary teaching. Vocabulary teaching of Chinese as a foreign language can be facilitated by using some teaching techniques rationally, strengthening teachers' skill training, which can also effectively promote the progress of foreign teaching.

Key words: teaching Chinese as foreign language, Teaching vocabulary, teaching methods.

Ганна Масур
Дніпропетровський національний університет
залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна
Україна
Науковий керівник: д.пед.н, доц. Попова О. В.

ДИСКУРСИВНА КОМПЕТЕНЦІЯ ЯК НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ

У сучасній парадигмі вищої освіти ключова роль відводиться формуванню професійної компетентності майбутніх фахівців. Одним із аспектів професійної компетентності філолога (перекладача) є дискурсивна

компетенція у складі комунікативної компетенції. *Мета* роботи полягає у дослідженні понять комунікативної і дискурсивної компетенції. *Предметом дослідження* є сутність і структура понять «комунікативна компетенція» і «дискурсивна компетенція». *Об'єктом дослідження* є процес актуалізації комунікативної і дискурсивної компетенцій перекладача.

Поява терміну «компетенція» у лінгвістичному дискурсі пов'язана з ім'ям американського лінгвіста Н. Хомського. Основою його лінгвістичної теорії був ідеальний слухач-мовець з досконалим знанням мови, на яку не можуть вплинути ні когнітивні, ні ситуативні фактори під час її актуального використання [1, с. 17]. «Лінгвістична компетенція», за Н. Хомським, складалась з фонологічної, морфологічної, синтаксичної, семантичної та лексичної субкомпетенцій. Однак цей підхід виявився недосконалим і мав одну суттєву ваду – обмеженість граматичним рівнем компетенції і нездатністю визначити критерії, завдяки яким іноземна мова (L2) продукується соціально доречно і дискурсивно організовано [2, с. 11].

У 1965 році Н. Хомський провів важливу відмінність між володінням мовою (competence) і актуальним використанням мови (performance). Реакцією на таке розмежування було впровадження у 1972 році антропологом Д. Хаймсом поняття «комунікативна компетенція», яку він визначав як «інтуїтивне знання носієм мови лінгвістичних правил своєї мови і соціальних правил.....які визначають загальні умови, в яких відбудеться комунікація». Іншими словами, мовець повинен знати не тільки правила мови, а також знати де говорити, а де ні, про що говорити і з ким, де, коли і як [3, с.10]. Головна ідея Д. Хаймса полягала у тому, що знання граматичних правил недостатньо для спілкування. Він наводить думку, що і на знання мови (competence), і на її використання (performance) можуть впливати особливі когнітивні і соціальні фактори, а їх взаємозв'язок слід вивчати емпіричними методами [1, с. 39].

Поняття дискурсивної компетенції з'явилося тільки під час дослідження моделей комунікативної компетенції та її компонентів. Серед багатьох моделей комунікативної компетенції найбільш визнаними є модель Л. Бахмана і модель

М. Кенела і М. Свейна.

Л. Бахман аналізує «комунікативну мовну здатність» з точки зору трьох компонентів: мовної компетенції, стратегічної компетенції і психологічних механізмів. У свою чергу, мовна компетенція поділяється на 1) організаційну компетенцію, яка включає граматичну (лексика, морфологія, синтаксис, фонологія) і текстову компетенцію (зв'язність, риторична організація), і 2) прагматичну компетенцію, яка включає ілокутивну (функціональні аспекти мови) і соціолінгвістичну компетенції (відмінності у діалекті, регістрі, культурі).

У 1980 році М. Кенел і М. Свейн запропонували теоретичну модель комунікативної компетенції у сукупності чотирьох субкомпетенцій: граматичної, соціолінгвістичної, стратегічної і дискурсивної (пов'язаної із зв'язністю (cohesion) і цілісністю (coherence) висловлювань/речень) [4].

Як бачимо, дискурсивна компетенція є одним із невід'ємних компонентів комунікативної компетенції і визначається як: досконале знання механізмів поєднання граматичних форм і значень для створення цілісних усних і письмових текстів різних жанрів [3, с. 11]; майстерність створювати чи інтерпретувати тексти завдяки вибору належних лексико-граматичних засобів, когнітивних сценаріїв та комунікативних стратегій [5]; знання різних типів дискурсів та уміння їх створювати і інтерпретувати відповідно до комунікативної цілі та ситуації спілкування, а також здатність створювати зв'язні цілісні тексти різних функціональних стилів [6, с.189]; як одна із складових прагматичної компетенції, а саме як здатність людини послідовно організовувати свої висловлювання так, щоб продукувати довгі, зв'язні, цілісні тексти [7].

Висновки. Поняття комунікативної компетенції багатоаспектне і містить декілька субкомпетенцій, серед яких однією із найважливіших є дискурсивна компетенція, яка передбачає знання різних типів дискурсів і правил їх побудови, а також уміння створювати і розуміти дискурси з урахуванням ситуації спілкування. Детальне вивчення сутності і структури іншомовної

дискурсивної компетенції і розробка методики її формування у майбутніх філологів є предметом нашого подальшого дослідження.

Література

1. Rickheit Gert, Strohner Hans. Handbook of communication competence. Mouton de Gruyter, Berlin, New York. 2008. – 538p.
2. Jaroszek M. Factors determining the development of discourse competence in advanced learners of English. Ph.D. Dissertation. Uniwersytet Śląski, 2008. – 234p.
3. Nordal Kjell Helge. The Foundation Course in English: Some Aspects of the Development of Discourse Competence in Syllabi and Textbooks in the Period 1976 – 2003. University of Oslo. 2006. – 81p.
4. Trujillo F. Discourse Competence. Dealing with texts in the EFL classroom. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://fernandotrujillo.es/wp-content/uploads/2010/05/discourse.pdf>
5. Синчак О. Дискурс-аналіз як методологічне підґрунтя для розробки підручника з української мови як іноземної // Теорія і практика викладання української мови як іноземної. – Львів, 2014. – Вип. 10. – С. 203-210.
6. Руденко А. Индивидуальный подход к развитию дискурсивной компетенции студентов при обучении иностранному языку в вузе: автореф.дис....канд.пед.наук. Вликий Новгород, 2007. – 25с.
7. Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.coe.int/t/dg4/linguistic/source/framework_en.pdf

Олена Негривода

**Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»**

Україна

ІНТЕРАКТИВНІ ПРИЙОМИ РОБОТИ З ІНШОМОВНИМ ЛЕКСИЧНИМ МАТЕРІАЛОМ У ПРОЦЕСІ СПЕЦІАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ-ФІЛОЛОГІВ

У наш час у зв'язку з отриманням іноземної мови статусу засобу світового спілкування, проблема оптимізації навчання іноземної мови та визначення провідних цілей, завдань, а також засобів їхньої реалізації є однією з найбільш актуальних.

Важливими рисами особистості вчителя іноземної мови є вмотивованість та потреба у спілкуванні, здатність ініціювати та організувати комунікацію, стимулюючи відгук та ініціативне спілкування з боку тих, хто навчається [2, с. 52]. Підготовка вчителя іноземної мови зорієнтована на

репродукцію навчального матеріалу і не завжди сприйнятлива до нового. Для підвищення ефективності заняття іноземної мови слід застосовувати паралельно з традиційними методами інтерактивні технології та методики навчання.

Чимало вчених, таких як К. Кричевська, Р. Мартинова, С. Ніколаєва, В. Кувшинов, Г. Харлов, І. Бім, В. Бухбіндер, Н. Гез, С. Шатілов, І. Грузинська, М. Латушкіна вивчали проблему навчання іншомовній лексиці. Вони відзначали специфічні труднощі лексичного матеріалу, тому що система лексики недостатньо виявлена на відміну від граматики і фонетики. Лексичний матеріал є сукупністю одиничних фактів, сукупністю одиниць, що не мають системи. У зв'язку з цим в навчанні лексиці існують певні труднощі. Крім того, саме по собі слово – дуже складне і багатообразне явище. Кожне слово, як відомо, має певний об'єм значень, форму і вживання. Вимова і написання слів іноземної мови нові для учнів і тому викликають значні труднощі. Викликає труднощі і об'єм значення слів у порівнянні з рідною мовою, багатозначність слів, характер сполучуваності одних слів з іншими, вживання слова, пов'язане з об'ємом значення і визначає конкретну ситуацію вислову. Крім загальних особливостей лексики як матеріалу мови, існують особливості словарного складу мови, що вивчається. Характерною особливістю англійської лексики є багатозначність і омонімія. Вочевидь, що методика навчання лексиці повинна зважати на специфіку конкретної мови при формуванні лексичної компетенції студентів.

Мета дослідження – розкрити особливість та необхідність застосування інтерактивних прийомів роботи з іншомовним лексичним матеріалом у процесі спеціальної підготовки майбутніх учителів-філологів. **Завдання** – визначити сутність поняття «інтерактивність»; - виокремити інтерактивні прийоми роботи з лексичним матеріалом у процесі спеціальної підготовки майбутніх учителів-філологів. **Предмет** – інтерактивні прийоми роботи з іншомовним лексичним матеріалом. **Об'єкт** – професійна діяльність учителя у навчанні іншомовного лексичного матеріалу.

Лінгвістичне тлумачення, представлене в іншомовних словниках, свідчить, що поняття «інтерактивність» прийшло до нас з англійської мови “inter” – взаємо, “act” – діяти, отже його можна пояснити як взаємодію студентів, перебування їх у режимі бесіди, діалогу, спільної дії. Інтерактивність включає в себе не тільки вираження своїх власних думок, а й сприйняття і розуміння думок інших. Інтерактивність має дуже велике значення під час вивчення іноземної мови, тому що студенти можуть збагатити свій словниковий запас, працюючи з аутентичним мовним матеріалом, слухаючи або читаючи, беручи участь у різноманітних дискусіях, інсценуваннях, спільних завданнях з розв’язання проблем.

Інтерактивні методи навчання включають в себе презентацію, евристичну бесіду, рольові ігри, дискусію, «мозковий штурм» (brain storm), метод «круглого стола», метод «ділової гри», конкурси практичних робіт з їх обговоренням, тренінги, колективні вирішення творчих завдань, практичні групові та індивідуальні вправи на моделювання ситуацій, кейс метод, проектування бізнес-планів і різних програм, групова робота з посібниками, ілюстративними матеріалами, педагогічна студія, обговорення відеозаписів, зустрічі із фахівцями, використання комп’ютерних програм.

У викладенні спецкурсів англійською мовою дуже ефективно використовувати інтерактивні лекції, які відрізняються від традиційних двостороннім потоком інформації, містять проблемні питання з боку викладача, евристичний тип навчання, допускають переривання розповіді педагога і обговорення теми, яка викликала труднощі або зацікавила, імпровізований виступ студента або декількох студентів з тими лекції. Такі лекції дозволяють швидко перетворити пасивну презентацію в інтерактивну вправу. Різні типи інтерактивних лекцій включають вікторини, різноманітні завдання, що передбачають командну взаємодію. Існує багато методів інтерактивної роботи: «тематична мапа», «власні приклади студента», «активне резюмування», «ключові слова», «проблемні завдання», «порівняння», прийом «ілюстративний матеріал», «узагальнення» [1, с. 3-6].

Л. Пироженко та О. Пометун визначають класифікацію інтерактивних технологій за формами навчання, у яких реалізуються наступні інтерактивні методи залежно від мети заняття та форм організації діяльності студентів: інтерактивні технології кооперативного навчання, інтерактивні технології колективно-групового навчання, технології ситуативного моделювання, технології опрацювання дискусійних питань [3].

Використання інтерактивних технологій висуває певні вимоги до структури занять. Як правило, їх структура складається з п'яти елементів: мотивація, оголошення теми та очікуваних результатів, надання необхідної інформації, інтерактивна вправа – центральна частина заняття, підбиття підсумків, оцінювання результатів заняття [4].

Висновки. Інтерактивні форми взаємодії з іншомовним лексичним матеріалом, які потрібно опанувати майбутнім учителям-філологам, допоможуть їм набути впевненості у власних силах, навчать визначити сильні сторони колег, студентів, сприятимуть розвитку вміння вислухати співбесідника, допоможуть стати більш терпимими, розвинути вміння мобілізуватися за складних обставин, приймати конкретні рішення.

Перспективу подальшого дослідження вбачаємо у створенні пакету професійно спрямованих ситуацій (кейси, рольові ігри) у навчанні іншомовного лексичного матеріалу під час підготовки майбутніх учителів англійської мови.

Література

1. Єрмоєнко Т. Є. Інтерактивні методи у викладанні спецкурсів та спецсеінарів на факультеті іноземних мов / Т. Є. Єрмоєнко, А. В. Подлесна / Використання інтерактивних методів при викладанні мови та літератури у середніх та вищих навчальних закладах: матеріали міжвуз. наук.-практ. конф. – Євпаторія : РВНЗ Кримський гуманітарний університет, 2009. – С. 3–6.
2. Маслыко Е. А. Проблемы обучения педагогическому общению в языковом вузе / Е. А. Маслыко. Иностранные языки в высшей школе. – 1987. – Вып. 19. – С.48–58.
3. Пометун О. Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід: метод. посіб. / О. Пометун, Л. Пироженко. – К. : АПН, 2002. – 136 с.
4. Пометун О. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: наук.-метод. посіб. / О. Пометун, Л. Пироженко. – К. : А.С.К., 2006. – 192 с.

КУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД ЯК ЗАСІБ ГУМАНІЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКА БАКАЛАВРІВ У ГАЛУЗІ СХОДОЗНАВСТВА В ПЕДАГОГІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Швидкі процеси змін серед країн і народів Азії і Африки, як наслідок самопізнання, викликали дилему для фахівців, які викладають сходознавство, і студентів, які вивчають цю дисципліну: чи то підходити до предмету формалізовано і відсторонено, маючи чисті культурні знання в якості досвіду, чи то намагатися прожити і випробувати культуру, що вивчається, як їх спосіб життя і діяльності, як певне культурне середовище, а також продовжувати розвивати його.

Спираючись з одного боку на той факт, що багато дослідників пропонують культурологічний підхід у якості методологічної основи у дослідженні проблем педагогіки, психології, соціології та інших наук (В. Біблер, Є. Белозерцев, Н. Бордовская, Г. Волков, В. Краєвський, Д. Лихачов, І. Лернер, Ю. Лотман, Д. Фельдштейн та ін.), і з іншого – орієнтуючись на те, що сходознавча освіта з точки зору культурологічної парадигми є соціальним інститутом, за допомогою якого здійснюється передача культурного спадку народів Сходу від одного покоління до іншого, **метою дослідження** стало теоретичне обґрунтування того, що культурологічний підхід виступає засобом гуманізації професійної підготовки бакалаврів у галузі сходознавства в педагогічному університеті.

Завдання дослідження - розкрити та науково обґрунтувати сутність і структуру культурологічного підходу у контексті гуманізації професійної підготовки бакалаврів у галузі сходознавства в педагогічному університеті.

Предмет дослідження - підготовка бакалаврів у галузі сходознавства в педагогічному університеті.

Об'єкт дослідження – компоненти культурологічного підходу як засобу гуманізації професійної підготовки бакалаврів у галузі сходознавства в педагогічному університеті.

У **висновку** обґрунтовано, що культурологічний підхід є одним із провідних підходів до професійної підготовки бакалаврів у галузі сходознавства в педагогічному університеті у контексті гуманізації професійної підготовки. У межах дослідження визначили культурологічний підхід як багатофункціональний механізм формування професійно-педагогічної компетентності бакалаврів у галузі сходознавства, яка визначає здатність особи успішно розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми із навчання певної сходознавчої дисципліни в контексті наукової парадигми глобальної взаємодії культур і цивілізації. Базовими структурними компонентами культурологічного підходу до професійної підготовки бакалаврів у галузі сходознавства в педагогічному університеті визначили: культурно-матеріальний компонент (виробничий, життєзабезпечувальний підкомпоненти) та культурно-духовний компоненти (соціонормативний, гуманітарний підкомпоненти).

Перспективу подальшого дослідження вбачаємо в проблемі **переорієнтування** сходознавчої освіти з передачі знань на трансляцію елементів афро-азіатської культури в контексті гуманізму й етнічних принципів та із знаннєвої культури на розвиток культури особистості (як мети та результату сходознавчої освіти) - її індивідуальності, цінності, сходознавчого мислення, досвіду творчості, її самореалізації і саморозвиток.

Література

1. Зеленев Е. И., Касевич В. Б. Введение в востоковедение. Общий курс. / Е. И. Зеленев, В. Б. Касевич – Санкт-Петербург : КАРО, 2010. – 570 с.
2. Оськіна Н. О. Професійна підготовка бакалаврів у галузі сходознавства у педагогічному університеті / Н. О. Оськіна // Наука і освіта. – 2016. – №10. – 34–38.

3. Попова О. В. Теоретико-методологічні засади професійно-мовленнєвої підготовки майбутніх перекладачів китайської мови в умовах університетської освіти: дис... д-ра пед. наук : 13.00.04; 13.00.02 / Попова Олександра Володимирівна. – Одеса, 2017. – Т. 1. – 479 с.

Oleksandra Popova

**State institution “South Ukrainian National
Pedagogical University named after K. D. Ushynsky”
Ukraine**

MODERN VECTORS OF EDUCATION IN THE FRAMEWORK OF THE ACADEMIC COOPERATION BETWEEN CHINA AND UKRAINE

Confucius Institute at South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky (CI at SUNPU) was founded in 2012. A period of five years has gone since then. The total number of the registered students accounts to 2200. Today our Confucius Institute enjoys wide popularity in the sphere of education and influences the local society in a favourable way.

The Administration board of Ushynsky University supports diverse spheres of its activity. Thus, due to the gained experience, we intend to initiate certain measures which could facilitate further academic cooperation between China and Ukraine. Let us specify them: *1) language advanced integrated training of the future translators and teachers of the Chinese language and Literature on the territory of China and Ukraine; 2) creation of the Ukrainian education and culture centres in China on the platform of Confucius Institute; 3) implementation of the Chinese language into the system of secondary school extra-class activities; 4) advanced language training for Ukrainian postgraduates and teachers specialized in Sinology in Chinese universities and vice versa.*

Language Advanced Integrated Training Of The Future Translators And Teachers Of The Chinese Language And Literature On The Territory Of China And Ukraine. Ushynsky University intends to start two joint projects within the programs of academic mobility:

- The Master Program “Teaching Chinese as a foreign language” targeted to the Ukrainian students who are to be trained in Harbin Normal University (China) for two academic years; they are going to receive two diplomas at the end of the study: the Chinese one and the Ukrainian one, since they are supposed to continue their study at Ushynsky University at the designated period. The contents of the curricula and syllabi are to be confirmed by the two sides. It should be mentioned that master students are to be guided and supervised by the Chinese and Ukrainian scientists while writing their master scientific projects in Chinese Philology (we call it “bilateral guidance and consultancy”).

- Language training intended for the future translators of Chinese for the period of one semester and one academic year at Harbin Engineering University. At the end of the training they are supposed to take a standardized multilevel examination HSK and obtain corresponding certificates in accordance with the Chinese education standards in the area of Chinese Philology or Contrastive Linguistics.

Creation of the Ukrainian education and culture centres in China on the platform of Confucius Institute. Creation of the Ukrainian education and culture centres in China on the platform of Confucius Institute seem to be perspective for strengthening culture relations between China and Ukraine. This will give Chinese and overseas students and teachers an excellent opportunity to get acquainted with the Ukrainian cultural heritage, come closer to the Ukrainian customs and traditions.

Implementation of the Chinese language into the system of secondary school extra-class activities. Implementation of the Chinese language into the system of secondary school extra-class activities may facilitate creation of natural atmosphere for learning Chinese by Ukrainian schoolchildren starting from primary school. Elaboration of syllabi in Chinese as well as appropriate teaching materials and textbooks which would cover all school education levels – primary, basic secondary, high – in accordance with the Ukrainian secondary school standards for foreign language teaching and learning are the subjects to be discussed.

Advanced language training for Ukrainian postgraduates and teachers specialized in Sinology in Chinese universities and vice versa. Language training

is proved to be efficient if a student or a specialist is put into language environment. Taking this fact into consideration we offer support to the Chinese postgraduates and teachers in mastering language skills in Ukraine and to the Ukrainian ones – on the territory of China on a free basis. These advanced language programs turn to be a perfect solution for developing professional qualities when dealing with foreign languages.

We are sure that CI at SUNPU will get enough ground for sustainable development provided that modern demands in the spheres of culture and education are taken into consideration and followed as well as expedient measures are undertaken.

Reference

1. Popova O. V. How CI at South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky promotes cooperation between partner universities (European and Chinese)/ Future Development of Confucius Institutes in Europe: Workshop material. – 2017 Joint Conference for 33 European Confucius Institutes & Classrooms. – May 17, 2017, Copenhagen, Denmark. – S. 48–49.
2. Попова О. В. Міжнародний проект «Інститут Конфуція» як освітньо-виховна детермінанта концепції формування професійної компетентності майбутніх перекладачів китайської мови / О. В. Попова // Науково-практичний журнал «Наука і освіта» Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. – Серія : Педагогіка. – №10. – Одеса : ПНПУ, 2016. – С.84–93.

谈存玉

孔子学院志愿者

乌克兰国立南方师范大学

乌克兰

对外汉语离合词偏误类型

现代汉语中有一种特殊的语言现象 - 离合词。离合词在日常交际中使用频率较高，由于它的实际使用形式多样，学生很难完全掌握。基于此，作者对离合词的类型以及偏误进行了分析，以此来帮助学生更准确地掌握离合词

。

关键词：离合词；偏误分析；对外汉语教学

一、 离合词概述

“离合词”是指汉语中有一种双音节结构，该结构意义凝固，形式上A B中间可以插入别的成分，A与B可离可合。在现代汉语研究和对外汉语教学中：离合词合为词，分开为短语。离合词的类型有以下三种：动宾型，动补型和主谓型。

二、 离合词偏误类型

（一）错序

1.动态助词位置的错序：在动宾型离合词的扩展形式中，最主要的一种扩展形式就是插入动态助词，表示动作或性状在变化过程中的情况，这个动态助词插入的位置经常会被学生弄错，造成错序的偏误。

2.补语位置的错序：在离合词中插入补语时要将补语插入到离合词两语素中间。

3.定语位置的错序：定语位置的错序经常出现在使用动宾型离合词时，学生常将动宾型离合词当作一般动词，将定语放在离合词后。

（二）误用

1.该“合”而误用为“离”：学生分不清哪些是离合词，哪些是一般动词，哪些情况可以进行扩展，哪些情况不能扩展而造成误用。

2.不及物动词误用为及物动词：在离合词中，动宾型离合词是主要类型，在不扩展使用时就是一个动词，但是动词还分为及物动词和不及物动词两类，这就造成了留学生在用这类词时会出现偏误。

三、 结语

离合词是汉语中的一类特殊的语法现象，是对外汉语词汇教学的重点及难点。本文对汉语离合词的分类、偏误分类进行了分析，希望能够顺应语言表达的需要，不断总结其规律，做好正确的导向。

参考文献

1. Liu Xun. 对外汉语教学引论 [Duiwai Hanyu Jiaoyuxue Yinlun]. – BeiJing: Beijing Yuyan Daxue Chubanshe, 2000. – 22-32 y.
2. Li Xiaoqi, Luo Qingsong, Liu Xiaoyu, Wang Shuhong and Xuan Ya. 快乐汉语教师用书 [Kuaile Hanyu Jiaoshi Yongshu]. - Beijing: Beijing Renmin Jiaoyu Chubanshe, 2009. - 13-55 y.

Tan Cunyu

**The Volunteer teacher of Confucius Institute State institution
“South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky”
Ukraine**

The Errors of Foreign Chinese Detachable Words

There is a special linguistic phenomenon in modern Chinese – the word of clutch. Clutches are frequently used in everyday communication, and because of the variety of ways in which they are used, students find it hard to fully grasp them. Based on this, the author analyses the type and error of the word use, in order to help students master the word correctly.

Key words: *detachable words, error analysis, teaching Chinese as a foreign language*

陈琪

乌克兰国立南方师范大学孔子学院汉语教师志愿者

中国

课堂氛围对生词教学的影响

生词是对外汉语教学中最重要的部分之一。对于汉语课堂教学来说，课堂氛围也会对学生的学习兴趣与动力产生不可忽视的影响。教师设计的教学

顺序贯穿课堂始终，这个过程同时也伴随着课堂氛围的变化。因此，本文从汉语课堂实际教学出发，谈谈课堂氛围对生词教学的影响。

关键词：课堂氛围，生词，教学法

一. 课堂氛围与词汇教学

词汇是语言的建筑材料，是构成句子的基本单位。众所周知，词汇量的多少直接关系到第二语言学习者是否能正确表达自己的思想。因此，词汇教学在对外汉语教学中占据着十分重要的地位。对于在母语环境中学习汉语的学生们而言，大部分学生都是只能在课堂上学习和使用汉语，相比于到中国留学的留学生们而言，目的语环境较差。正因如此，课堂氛围是学习者能否融入课堂、能否更好更有效地习得汉语的重要因素之一。

在每一节新课开始之初，许多老师都会采用复习-讲解生词-讲解语法-讲解课文-课堂练习等方式来进行教学。一般利用直观法(即图片、实物等)、情景法、练习法等多种教学方法，并结合多媒体教学设备，对词语的性质、用法、搭配等进行多方面讲解。

二. 课堂生词教学

“生词”即为本节词汇教学课的新内容。讲练新内容是课堂教学中的重点环节。因此，要使同学们产生学习的兴趣、接受新的知识，就需要教师采用多种教学方法，营造良好的学习氛围，循序渐进、讲练结合，力求同学们精确理解与正确应用。在课堂导入较为成功的环境下进行生词的展示会减少学生的抵触情绪。生词在 PPT 展示上不使用拼音作为标注，教师进行领读，学生点读等方式朗读生词，这种形式可以帮助学生加强对汉字的识记，减少对拼音的依赖。

对生词的讲解主要在词语的词性、用法、搭配，以及部分词语的同义词辨析和反义词扩展。我们可以利用情景法、图片法、归纳法、对比法等，丰富词语的展现形式，加强对词语使用性的教学，帮助学生找出重点词的重点用法，减轻学习负担。

三. 课堂演练与小结

根据词汇教学原则，加强词汇的重现与复习显得尤为重要。因此，练习与纠错是非常必要而且关键的。学生不仅要认真掌握每一个词语的具体意义和用法，而且，要使学生在一定的语境中掌握词汇。运用填空、造句、连词成句等游戏的方法，调动同学们的积极性，争取让每个人都充分参与课堂，提高运用所学词语的能力。其中，游戏法是活跃课堂气氛的好方法，但要求教师对课堂有较强的把控能力。

课程小结具有梳理的作用，可以帮助学生总结一节课的内容，明确学习的重点与难点。一般，在这个时候，学生们都会比较专注。作为课堂的最后一个环节，布置作业非常重要。作业内容应从巩固课堂所学的内容、督促学生及时复习和预习新课的目标出发，作业量不应过大大，难度也应适中。主要是突出所学的重点，并将生词准确应用到具体情景中。

四. 小结

整堂课应该呈现出轻松愉快的课堂氛围，无论是词语讲解部分还是练习、总结与作业，都不应该让学生感到“太难”或“容易”，要使学生在练习和运用中获得满足感，有克服学习困难生词的勇气。同时，学生之间的情绪也会传递，积极、良好的学习氛围有利于高效学习习惯的养成。因此，教师应该把握好课堂氛围，使其更好地为教学服务。

参考文献

1. Fu Huaiqing. 现代汉语词汇（增订本） [Xiandai Hanyu Cihui (Zengding Ben)]. – BeiJing: Beijing Daxue Chubanshe, 2004. – 536 y.
2. Liu Xun. 对外汉语教学引论 [Duiwai Hanyu Jiaoyuxue Yinlun]. – BeiJing: Beijing Yuyan Daxue Chubanshe, 2000. – 422 y.
3. Shao Jingmin. 现代汉语通论 [Xiandai Hanyu Tonglun]. – ShangHai: Shanghai Jiaoyu Chubanshe, 2001.–113-167y.
4. Wang Jianqin. 第二语言习得研究 [Di'er Yuyan Xide Yanjiu]. – BeiJing: Shangwu Yinshuguan, 2009. – 344 y.

Chen Qi

The Volunteer teacher of Confucius Institute State institution
“South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky”
China

THE INFLUENCE OF CLASSROOM ATMOSPHERE ON THE TEACHING OF NEW WORDS

A new word is one of the most important parts of teaching Chinese as a foreign language. For the Chinese classroom teaching, the classroom atmosphere can have a negligible impact on students' interest and motivation as well. Teachers' model teaching methods sequence throughout the class, this process is also accompanied by changes in the classroom atmosphere. Therefore, starting from the actual teaching of Chinese, emphasis is given to the teaching of new words in terms of classroom atmosphere.

Key words: classroom atmosphere, new words, teaching methods.

庄博

汉语教师志愿者
乌克兰南方师范大学
中国

直观说明对词汇教学的影响

作为汉语语言的三要素：语音、词汇、语法，词汇是语言结构的基本单位。没有词汇便没有语言，对于对外汉语教学来说，词汇教学是对外汉语教学的重要环节。在对外汉语教学中，直观说明法便于学生记忆词汇，调动学生积极性。因此，本文从汉语课堂实际教学出发，谈谈直观说明法对词汇教学的影响。

关键词：直观说明，词汇，教学法

一. 直观说明法与词汇教学

词汇量的多少从来都是衡量语言水平高低的一项重要指标。而对于外国学生尤其是字母国家的学生来说，汉字对于他们是难点，词汇学习比较困难，有时即使用翻译法学生也不能完全正确理解，这边需要老师用动作演示直观说明。教师可以利用图片、实物、肢体语言进行说明。

二. 课堂操练与小结

词汇教学是课堂教学中的重点环节，要使学生产生学习的兴趣、接受新的知识，词汇教学更为重要。汉语中有很多词汇富有很多情感，比如“想要”，若是俄语，不过仅仅“ХОТИТЬ”，可在汉语中“想要”是因为自己没有才会想去向别人要。那么直观说明，便可以用自己手中有的，而学生没有的，给学生进行演示。又比如教“苹果”“橙子”可以用实物演示，或是用词卡和图片展示给学生，便于学生接受新词更好地利用生词来说句子。

三. 小结

当然对外汉语词汇教学并不是采取一成不变的教学方法，词汇教学方法彼此间不能孤立存在，而直观说明法是十分基本的方法，能够让学生轻而易举的掌握词语，并且能够正确运用。

参考文献

1. Fu Huaqing. 现代汉语词汇（增订本） [Xiandai Hanyu Cihui (Zengding Ben)]. – BeiJing: Beijing Daxue Chubanshe, 2004. – 536 y.
2. Liu Xun. 对外汉语教学引论 [Duiwai Hanyu Jiaoyuxue Yinlun]. – BeiJing: Beijing Yuyan Daxue Chubanshe, 2000. – 422 y.
3. 1. Huang Xiaofeng. 对外汉语儿童教学 [Duiwai Hanyu Ertong Jiaoxue]. - Beijing: Beijing Yuyan Daxue Chubanshe, 2001. – 1–2 y.
4. Li Xiaoqi, Luo Qingsong, Liu Xiaoyu, Wang Shuhong and Xuan Ya. 快乐汉语教师用书 [Kuaile Hanyu Jiaoshi Yongshu]. - Beijing: Beijing Renmin Jiaoyu Chubanshe, 2009. – 133 y.

Zhuang Bo

The Volunteer teacher of Confucius Institute State institution
“South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky”

Vocabulary teaching: visual description and impact

As the three elements of the Chinese language are voice, vocabulary, grammar, vocabulary is a basic unit of any language structure. Not a single language can exist without words. For teaching Chinese as a foreign language, vocabulary teaching is an important part of teaching Chinese as a foreign language. In teaching Chinese as a foreign language, the intuitive explanation method facilitates students to remember vocabulary and mobilizes students' enthusiasm. Therefore, the influence of the method of visual explanation on vocabulary teaching is considered in the thesis.

Key words: classroom atmosphere, new words, teaching method.

张思琦

汉语教师志愿者

乌克兰南方师范大学

中国

初级阶段留学生“把”字句偏误个案分析

本文以前人对“把”字句的研究成果为理论基础，结合笔者的教学实践，搜集了两名初级阶段留学生在输出“把”字句时的偏误。由于样本量小，仅作为个案分析。

关键词：个案分析，初级阶段留学生，“把”字句偏误

1 文献综述

生命等级度原则是从名词性成分的语义信息角度来探讨“把”字句。所谓“生命度”(animacy)首先是生物学领域的一个术语，原指自然界生命形式的高低，分为“有生命的”和“无生命”的两个等级。人类对有生命性和无生命性的区分能力可以说是先天获得的，这种认知分类能力也影响了语言，借用到语言学领域，“生命度”是以生物学特征为基础划分的名词性成分所指实体生命性和相关等级强度。^[2]生命度在语言学中主要反映为名词性成分所承载的语义信息，生命度是生命性的量化等级序列。

本文在前人研究的基础上对留学生“把”字句偏误做个案分析，以期能够对症下药，帮助案例中的学习者尽早纠正“把”字句偏误。笔者搜集了他们的偏误并从中挑选了四例他们在最初学习“把”字句时输出的句子加以分析。

2 初级阶段留学生“把”字句偏误个案分析

(1)* 这个消息把他告诉了我。

句(1)的正确表达形式应该是“他把这个消息告诉了我。”笔者先引导学生说出了双宾句“他告诉了我这个消息。”接着请学生把这个双宾句改写成“把”字句。结果学生只是简单地把双宾句中的 O2 直接放到了“把”字前面，充当主语，将双宾句的其他成分原封不动地放到“把”字后面，进而生成了句(1)。根据句首题元角色生命度等级序列：人类 > 有生命体（除人类以外的生物） > 无生命体 > 抽象。由于受名词所指代事物的施动力和自控度的影响，高生命性的指人名词倾向于扮演施事的题元角色，而低生命性的名词成分倾向于扮演受事的题元角色。^[2]“这个消息”是无生命体，倾向于扮演受事的论元角色；“他”是高生命度指人名词，倾向于扮演施事的论元角色。在双宾句中高生命度的名词成分要前置于低生命度名词，并倾向于与动词靠近。即在“主语（施事）+谓语+间接宾语（与事）+直接宾语（受事）”的结构中与事的生命度要高于受事。在“A 把 B+VP”的结构中，高生命度指人名词（他）充当施事，应该在 A 的位置上。低生命度指物名词（这个消息）充当受事，应该在 B 的位置上。“我”充当与事，也可以理解为 B 的运动终点，应该放在 v 之后。笔者反思，双宾句与“把”字句的交互性改写看似为学生生成“把”字句做了

铺垫，但其实在留学生尚未掌握“把”字句的结构、语义之前，这样的改写是有一定难度的。而学生出现的改写偏误归根结底还是不清楚“把”字句施动和受动的位置。在转化为学习者可理解的输入时，笔者向学生提出““这个消息把他告诉了我。””这个消息可以做出告诉的动作吗？通过这样的提问，能让学生很快明白施动者是指人名词“他”，应该处在句首位置，“这个消息”作为受事，应该放在“把”字之后，“我”作为消息接收者放在句末。

3 结语

笔者在前人研究的基础上，尝试将“把”字句的语义核心结合生命等级度原则来分析留学生“把”字句偏误的个案。究其原因还是调查对象不太明白“把”字句的语义核心是施事对受事施加的某种行为产生了作用于受事的结果，而受留学生水平和实际教学情况的限制，教师不能向学生解释太多语法知识，而只能通过操练来保证学习者会用“把”字句进行交际。

参考文献

1. Cui Xiliang. “把”字句的若干句法语义问题 [“ba” Zi Ju De Ruogan Jufa Yuyi Wenti]. – Beijing: Shijie Hanyu Jiaoxue, 1995. – 17-22 c.
2. Han Xiao and Feng Liping. 汉语句法实现中的生命度效应及其产生原因 [Hanyu Jufa Shixian Zhong De Shengmingdu Xiaoying Jiqi Chansheng Yuanyin]. – Kunming: Yunnan Shifan Daxue Xuebao (Duiwai Hanyu Jiaoxue Yu Yanjiu Ban), 2016. – 29-39 c.

Zhang Siqi

The Volunteer teacher of Confucius Institute State institution

“South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky”

China

Error Analysis of the Ba-Sentence Based on Primary Stage Foreign Students’

Learning Results

The theoretical basis of this article is the study of the *Ba*-sentence. The writer selected two foreign students to analyze their errors in the use of the *Ba*-sentences. The hierarchy of the *Ba*-sentences has been investigated. The reason why the

learners confuse the subject and the object in the *Ba*-sentence is that they do not understand their hierarchy. The attempt to make the animacy hierarchy of the *Ba*-sentence has been made, the most widespread error made by the learners has been analyzed.

Key words: individual case; primary stage foreign students; error analysis of the *Ba*-sentence.

张亚冰

乌克兰国立南方师范大学孔子学院教师

乌克兰

强化汉字意识,提高汉字在汉语教学中的应用

如何找到一条符合汉语特点和汉语学习规律的教学路子,是国际汉语教学界一直以来不断探索的课题。通过发挥汉字形符的表意作用,利用语素义以及系联法的应用等方法,以汉字教学带动整个汉语教学。

关键词:字本位,形符,语素义,系联法

一 引言

本文主要探讨如何从字本位理论出发,寻找一条符合汉语特点和汉语学习规律的教学路子。通过发挥汉字形符的表意作用,利用语素义以及系联法的应用等方法,以汉字教学带动整个汉语教学。

吕必松认为,一种语言教学的路子必须与这种语言的特点相一致。根据印欧系语言特别是英语的特点研究出来的教学法,并不能完全解决汉语教学的特殊问题。我们必须立足于汉语教学自身的特点,找到一条符合汉语习得规律的教学路子。潘文国先生也极力倡导字本位理论,同样强调汉语教学应立足于汉语教学本体,反对一味地用“印欧语的眼光”,模仿西方学的语言学理论体系。如何以汉字教学带动整个汉语教学,提高国际汉语教学的效率

，解决这一制约外国人汉语能力发展的“瓶颈”问题，是汉语教学界探索多年已取得一定成果但仍未能很好解决的课题。

二 发挥汉字形符的表意作用

汉字中绝大多数是兼表音表意功能的形声字，在 3500 个常用汉字中，有 2522 个形声字，占 72.1%，而在这 2522 个形声字中，形符的有效表意率达到 83%。可见在学习形声字时，抓住形声字的特点，恰当地利用形符的表意功能，能以点带面，帮助学生快速学习汉字。

三 加强语素义的分析与应用

长期以来我们在对外汉语词汇教学上实施的是整词教学法，教材的生词翻译基本上是对译的，忽视了汉语词汇的自身特点，学生不知道每个字（语素）基本都有自己独立的意义，更不知道能从语素中导出新词的意义。汉语是理据性高的语言，复合词的意义一般可以由其组成成分去推求。通过语素分析推进词义教学，是提高词汇学习的有效方法。

（一）通过语素义建立一词多义网络

汉语词汇系统形成一个网络，要想掌握这个网络就必须抓住网络上的节点，汉语网络的节点之一就是语素，我们可以用语素义串联起词语的多个意义之间的联系，以熟代生，建立一种词汇的网络概念，理解和记忆词语就显得比较容易。

（二）利用溯源法寻找语素本义

在漫长的语言演变过程中，有些词语的本义或已消失，或只存在于一些固定用法中，失去了原型的作用。再加上现代词典的编撰并不是围绕原型词义来编排的，这又给确定原型词义带来一定的困难。对词义发展的来龙去脉进行隐喻式的溯源。这样的溯源不仅有利于学生对词汇深层含义的解读，还可使课堂教学变得生动有趣。

（三）利用语素义辨析近义词

辨析近义词通常是从词的理据义、感情色彩，语体色彩等方面加以辨析，我们也可以利用语素义来辨析，这样更形象更直观。

四 利用系联法建立汉字网络

所谓系联法主要是指通过对汉字形符、声符的系联，使学生认识到汉字的系统和理据性，并自觉地遵循汉字规律去学习汉字的一种教学方法，从而达到举一反三、事半功倍的效果。也可以让学生在考试或紧迫的阅读过程中充分利用汉字的表意性去分析字形中所携带的信息，从而排除阅读障碍。系联法主要包括形的系联和声的系联。

五 结论

了解和掌握汉字结构的特点，表音、表意的规律和汉字体系的系统性知识，了解汉字与汉语的关系，以较少数量的汉字负载较大的词汇量，提高汉字的利用率，减轻学习者的负担，了解汉字中所蕴含的文化内涵，实现以汉字教学带动整个汉语教学的最终目的。

参考文献

1. Lü Bisong. 汉语教学路子刍议 [Hanyu Jiaoxue Luzi Chuyi]. – GuangDong: Jinan Daxue Huawen Xueyuan Xuebao, 2003. – 24 y.
2. Pan Wenguo. 字本位与汉语研究 [Zibenwei Yu Hanyu Yanjiu]. – ShangHai: Huadong Shifan Daxue Chubanshe, 2002. – 113 y.
3. Zhang Yabing. 隐喻认知对一词多义的阐释 [Yinyu Renzhi dui Yiciduoyi de Chanshi]. – LiaoNing: Liaodong Xueyuan Xuebao, 2011. – 71 y.
4. Du Lirong. “系联法”对外汉字教学研究 [XiLianfa Duiwai Hanzi Jiaoxue Yanjiu]. – SiChuan: Xinan Minzu Daxue Chubanshe, 2004. – 147 y.

Zhang Yabing

University Teacher, State institution “South Ukrainian National

Pedagogical University named after K. D. Ushynsky”

Ukraine

STRENGTHENING THE CONSCIOUSNESS OF CHINESE CHARACTERS AND IMPROVING THE APPLICATION OF CHINESE CHARACTERS IN CHINESE TEACHING

How to find a way of teaching in accordance with the characteristics of Chinese and the law of Chinese learning is a subject that has been constantly explored by the

international Chinese teaching community. "Character standard" is an effective way to solve this problem. By playing the ideographic function of Chinese character form, using morpheme meaning and the application of association method, we can promote the whole Chinese teaching with Chinese character teaching.

Key words: Word standard, character, morpheme meaning, association method

赵凤鸣

乌克兰国立南方师范大学

中国

儿歌在低年级小学对外汉语课堂中的应用

少儿汉语学习者，尤其是学龄初期的汉语学习者，由于在他们所处年龄段的生理和心理特点，他们在学习动机和学习策略上都和成人有很大的区别，因此教师在教学中也需要采取不一样的教学方式。本文从少儿汉语学习者的特点、儿歌的特点及其在教学中的价值和在实际教学中儿歌的应用三个方面初探了儿歌在低年级小学对外汉语课堂中的应用。

关键词: 儿歌，少儿，对外汉语教学

一、少儿汉语学习者的特点

在学习动机上，少儿汉语学习者的学习动机主要有：（1）分数和表扬。（2）来自学校课程要求，即为了完成任务。并且根据调查，学生年级越低，学习动机受兴趣的影响就越大。而小学生的学习兴趣，是从初步的对学习的外部活动兴趣逐渐转化到对学习内容的兴趣上的。同时，少儿汉语学习者又有着注意力持续时间短的特点，如果在实际教学中没有足够的符合儿童天性的，具有趣味性、能激发儿童兴趣和吸引学生注意力的教学手段，无论是出自于哪种学习动机，学生的学习热情都会很快减退。以至于不能产生对汉语的兴趣。

在认知方面，少儿在课堂中的注意受教学内容的直观性和形象性影响很大。在低年级的汉语课堂中，学生经常会被教师展示的多媒体图片、教具等引起无意的注意。随着年龄的增长，学生的注意才会由无意的注意为主逐渐转变为有意的注意为主。所以在课堂中，儿歌作为教学辅助手段之一，可以有效的引起学生尤其是低年级学生无意的注意，帮助教师维持良好的课堂气氛。

二、儿歌的特点及其在实际教学中的价值

儿歌具有旋律简单，歌词朗朗上口的特点，使儿童容易记忆。与此同时，以《汉语乐园》为例，现有的主流少儿汉语教材课文主要以短对话或单句主，很少有一定长度的独白。而儿歌的歌词相对课文来说长度比较长，但是又不至于难度太大以至于学生无法记忆。如《汉语乐园 1a》中第四课《找朋友》的歌词：一二三四五六七，我的朋友在哪里？在这里在这里，我的朋友在这里。在《汉语乐园》中到这一课为止，课文的内容都是以一问一答为主的对话组成的。《找朋友》的歌词刚好填补了课文在独白方面的不足，可以作为一个独白类的训练使用。

在旋律上，儿歌的旋律通常是轻快的，而又由于受众是儿童，为了照顾学生的接受能力，儿歌中的语速又不会太快。因此儿歌中的语速既不会过慢，也不会太快以至于学生无法跟上。在低年级的小学汉语课堂中，经常遇到的问题是，学生在进行对话的时候，即使已经掌握了所学内容，也会一字一顿地把句子说出来，这种情况在句子中包含与学生母语发音差异较大的词的时候尤为明显。为了保证自己的发音是准确的，学生会在较难发音的字之前停顿一下。在跟视频或音频唱儿歌的时候，视频不会像教师一样等学生的回应，学生不得以既定的速度唱下去。并且儿歌的节奏也让学生无法擅自在不熟悉的地方进行停顿，正好可以锻炼学生汉语的流畅度，以及在语流中的正确停顿。

三、儿歌在实际教学中的应用

在了解了儿歌在教学中的价值以后，对外汉语教师在使用的儿歌作为辅助教学手段时也需要注意几点。一是儿歌与所学内容的相关性。还是以《汉语乐园 1a》中第四课的《找朋友》为例，《汉语乐园 1a》中第四课的内容是数字，那么《找朋友》的歌词中的“一二三四五六七”正好可以作为学生汉语数数的练习。教师在选取儿歌时候，如果把与课文的相关性纳入考虑范围，可以减少学生学习儿歌时候的难度，也能把儿歌作为所学内容的辅助练习，一举两得。二是儿歌在教学中，教师不宜过多地去注意学生的发音是否准确。如上文提到的，儿歌在教学中更多的是辅助的手段，锻炼的是学生的语流和语速，教师在儿歌教学时不必纠结于学生的发音准确与否。另外，儿歌作为教学辅助手段，本来就是为了增加课堂趣味性、吸引学生注意力而使用的，过于纠结于学生的发音等问题，未免就有点偏离了原本的目的，削弱了儿歌的趣味性。

四、小结

出于低年级小学生的生理和心理特点以及儿歌的特点，儿歌在低年级小学对外汉语课堂中可以作为一种有效的辅助教学手段。但是教师在儿歌的选取上以及在教授儿歌时也要注意一定的原则，以免本末倒置。

参考文献

1. Sun Qian. 小学生心理发展特点及其辅导方案 [Xiaoxuesheng Xinli Fazhan Tedian Ji Qi Fudao Fangan]. – Hefei: Kejiao Wenhui, 2006(12). – 182-183 y.
2. Che Hongyan. 儿歌在少儿对外汉语教学中的应用 [Erge Zai Shaoer Duiwai Hanyu Jiaoxue Zhong De Yingyong]. – Suzhou: Suzhou Daxue, 2016. – 71 y.
3. Wang Xiaoqing. 论儿歌在少儿对外汉语教材中的应用 [Lun Erge Zai Shaoer Duiwai Hanyu Jiaocai Zhong De Yingyong]. – Guangzhou: Jinan Daxue, 2015. – 86 y.

Zhao Fengming
The Volunteer teacher of Confucius Institute State institution
“South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky”
Ukraine

**THE ROLE OF CHINESE CHILDREN’S SONGS WHILE TEACHING
CHINESE AS A SECOND FOREIGN LANGUAGE TO THE JUNIOR
PUPILS OF PRIMARY SCHOOLS**

Primary school Chinese learners, especially those demonstrating lower grades, tend to have a different motivation which makes it expedient to take different methodic tactics due to their physical and psychological characters. As a result, teachers need to apply a different teaching method while teaching them. Considering the characters of primary school Chinese learners. The role of using Chinese songs in the teaching / learning process intended for the junior pupils of primary school has been specified.

***Key words:** children’s song, primary school pupils, Chinese as a second language, teaching.*

蔡小雨
孔子学院志愿者
乌克兰国立南方师范大学
乌克兰

游戏教学在对外汉语儿童教学中的作用

儿童，作为一类特殊的学习群体，既容易对学习产生浓烈的兴趣，也容易失去学习的动力，在对外儿童汉语教学中更是如此。怎么样才能在课堂上利用有限的时间牢牢地把孩子们吸引住？唯有“寓教于乐”。

关键词：游戏教学，儿童教学，课堂活动

一、游戏教学在对外汉语儿童教学中的必要性

运用游戏教学与“寓教于乐”的教学理念相匹配，也是我们常说“因材施教”。不一样的群体自然也就改变我们的教学方法。对于儿童，更是如此。儿童往往出于生存或娱悦的需要学习语言，所以教师在语言教学中也应遵循“无察觉原则”，让儿童通过玩游戏并运用语言，从而达到学习的目的。

二、对外汉语儿童教学游戏的分类

对外汉语课堂的游戏种类繁多，根据这几年的志愿者经历我简单总结出几类适合儿童教学的游戏。

1、表演类

我们对于语言的习得也是来自于模仿。这充分的利用儿童善于观察、善于模仿的特点，让他们扮演成人中的各种角色。例如：“买菜”、“点餐”、“问路”等等。

2、卡片类

教师在教学过程中可以准备各种好玩有趣与教学内容相关的卡片。在上课过程中，可以利用这些卡片进行提问。例如：“快问快打”，就是老师快速拿出卡片，学生马上说出这个单词。

3、视频教学类

对于儿童来讲，没有什么比生动有趣的视频更打动人，当孩子对课堂感到枯燥无聊，没有耐心继续学下去的时候，不妨尝试一下视频教学。有一点基础的学生可以选择一些寓言故事，发散思维，描述故事，总结道理。

三、结语

“兴趣是最好的老师”，对于儿童的汉语教学最重要的就是消除孩子畏惧的情绪，引发他们对汉语的兴趣，让孩子对汉语产生“乐知、好学”的感情。

参考文献

1. Cui Yonghua. 对外汉语课堂教学技巧研究 [Duiwai Hanyu Ketang Jiaoxue Jiqiao Yanjiu]. - Beijing: Waiyu Jiaoxue Yanjiu Chubanshe, 2005. – 13-16 y.
2. Zhou Xiaobing, Li haiou. 对外汉语教学入门 [Duiwai Hanyu Jiaoxue Rumu]. - Zhongshan Daxue Chubanshe, 2004.-23-24y.

Cai Xiaoyu

The Volunteer teacher of Confucius Institute State institution
“South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky”
Ukraine

The Role of Game Teaching in Teaching Chinese as a Foreign Language to Children

As a special kind of learning group, children can not only have a strong interest in learning, but also lose the motivation to learn. This is even more so in Chinese teaching to foreign children. How to use the limited time in the classroom firmly to attract children? Only "entertaining".

Key words: *game teaching, children's teaching, classroom activities*

于恩浩

孔子学院志愿者

乌克兰国立南方师范大学

乌克兰

对外汉语语音教学对初学者的影响

对于汉语初学者而言，正确掌握汉语的标准发音是汉语学习的基础，而教师对于汉语语音教学工作的好掌握显得尤为重要。如何让初学者正确掌握汉语发音，是汉语教学值得研究的主题之一。

关键词： 语音，教学方法

一、语音教学在对外汉语教学中的意义

对于汉语初学者而言，语音教学尤为重要，是初学者在学习汉语时最基础的部分。如果基础没有做好，那么以后错误的发音习惯一旦养成就很难再纠正。那么如何让初学者更准确地掌握汉语语音的正确发音呢？这就需要教师为初学者打下良好的基础，在对外汉语语音教学中采用各类教学方法，从而使得初学者可以掌握汉语标准发音，并为以后的进一步学习做好铺垫。

二、语音教学分类

1、描述法

首先在语音教学之初，教师做发音示范。向学生展示发音口型，同时可以通过发音部位图，向学生展示正确的发音方法，并用双手模拟口腔与舌头，这样可以让学生们更加准确理解汉语语音发音要素，掌握正确的发音方式。

2、夸张法

在语音教学中可以适当采取夸张的手法，例如在讲授韵母 a,o,e 时可以在板上根据开口度的不同夸大板书的写法。同时教师在做语音示范时，如 a 将嘴巴尽可能张到最大，韵母 o, e 依次减小。这样初学者可以更好的理解并掌握汉语发音。

3、听说法

在语音教学中听说练习法是最重要的方法，首先让学生认真听正确发音，然后让学生以模仿练习为主，知识讲解为辅。学生通过反复练习，由教师检查并逐个纠正学生发音，从而实现正确的发音。

三、结语

“精诚所至，金石为开”，只有通过初学者坚持不懈地练习以及教师的正确示范，初学者才会更好的掌握汉语发音。要知道，良好的开端是成功的一半。这也始终是教师需要不断为之努力的方向。

参考文献

1. Cui Yonghua. 对外汉语课堂教学技巧研究 [Duiwai Hanyu Ketang Jiaoxue Jiqiao Yanjiu]. - Beijing: Waiyu Jiaoxue Yanjiu Chubanshe, 2005. – 13-16 y.
2. Zhou Xiaobing, Li haiou. 对外汉语教学入门 [Duiwai Hanyu Jiaoxue Rumen]. - Zhongshan Daxue Chubanshe, 2004.-23-24y.

Yu Enhao

The Volunteer teacher of Confucius Institute State institution

“South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky”

Ukraine

THE INFLUENCE OF PHONETICS WHILE TEACHING FOREIGNERS AT THE ELEMENTARY STAGE

For beginners, correct understanding of the standard pronunciation of Chinese is the basis of Chinese learning. Good mastery of Chinese phonetic teaching is of particular importance. How to make beginners master Chinese pronunciation correctly is one of the acute topics Chinese teaching methods.

Key words: *voice, teaching methods.*

ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРІВ

Аккурт Владислава Євгенівна – викладач кафедри перекладу і теоретичної та прикладної лінгвістики Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса, Україна)

Базік Ірина – студентка факультету іноземних мов Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса, Україна)

Богуш Алла Михайлівна – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України, завідувач кафедри теорії і методики дошкільної освіти Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса, Україна)

Буднік Анжела Олександрівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри слов'янського мовознавства Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса, Україна)

Бундуки Валерія – студентка факультету іноземних мов Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса, Україна)

Ван На – волонтер Освітньо-культурного центру «Інститут Конфуція» Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Баотоу, КНР)

Ван Веньцзін – волонтер Освітньо-культурного центру «Інститут Конфуція» Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Хенань, КНР)

Гаврилюк Наталія Андріївна – директор мовного центру “Fauna centre” (м. Чорноморськ, Україна)

Гохман Христина – аспірантка кафедри перекладу і теоретичної та прикладної лінгвістики Державного закладу «Південноукраїнський

національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса, Україна)

Грушко Світлана Петрівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри перекладу і теоретичної та прикладної лінгвістики Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса, Україна)

Дербеньова Лідія Вікторівна – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри документознавства та інформаційної діяльності інституту гуманітарної підготовки та державного управління Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу (м. Івано-Франківськ, Україна)

Дерік Ілона Морисівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри перекладу і теоретичної та прикладної лінгвістики Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса, Україна)

Дін Сінь – кандидат психологічних наук, доцент гуманітарного інституту Харбінського інженерного університету, співдиректор Освітньо-культурного центру «Інститут Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» з китайського боку. (м. Харбін, Китай)

Драченко Марія – студентка Вінницького державного педагогічного університету імені М. Коцюбинського (м. Вінниця, Україна)

Дружина Тетяна Антонівна – кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри перекладу і теоретичної та прикладної лінгвістики Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса, Україна)

Зосімова Олена – студентка факультету іноземних мов Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (Одеса, Україна)

Іграк Карина Юріївна – викладач кафедри перекладу і теоретичної та

прикладної лінгвістики Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса, Україна)

Камишенцева Тетяна – студентка факультету іноземних мов Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса, Україна)

Койчева Татяна Іванівна – доктор педагогічних наук, професор проректор з наукової роботи Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса, Україна)

Корольова Тетяна Михайлівна – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри перекладу і теоретичної та прикладної лінгвістики Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса, Україна)

Куцак Вікторія – студентка факультету іноземних мов Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса, Україна)

Лай Сяоцян – волонтер Освітньо-культурного центру «Інститут Конфуція» Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Сінін, КНР)

Лі Чжан – волонтер Освітньо-культурного центру «Інститут Конфуція» Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Хубей, КНР)

Лю Їге – волонтер Освітньо-культурного центру «Інститут Конфуція» Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Пекін, КНР)

Лю Цзяо – волонтер Освітньо-культурного центру «Інститут Конфуція» Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Хубей, КНР)

Лу Цзянжун – волонтер Освітньо-культурного центру «Інститут Конфуція» Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний

університет імені К. Д. Ушинського» (м. Шиянь, КНР)

Масур Ганна Сергіївна – викладач кафедри філології та перекладу Дніпропетровського національного університету залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна (м. Дніпро, Україна)

Моргун Інна – студентка факультету іноземних мов Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса, Україна)

Моргун Олександра Олександрівна – фахівець Освітньо-культурного центру «Інститут Конфуція» Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса, Україна)

Мяо Юйфень – студентка факультету іноземних мов за спеціальністю: Філологія (Переклад з англійської українською) Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Аньхой, КНР)

Наумкіна Світлана Михайлівна – доктор політичних наук, професор, академік Української академії політичних наук, завідувач кафедри політичних наук і права Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса, Україна)

Негрівода Олена Олексіївна – кандидат педагогічних наук, викладач кафедри германської філології та методики викладання іноземних мов ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса, Україна)

Оськіна Наталія Олександрівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри західних і східних мов та методики їх навчання, Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (Одеса, Україна)

Пак Антоніна – координатор Освітньо-інформаційного й культурного центру Республіки Корея Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Сеул, Південна Корея)

Попова Олександра Володимирівна – доктор педагогічних наук, доцент, декан факультету іноземних мов, співдиректор Освітньо-культурного центру «Інститут Конфуція» Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» від українського боку (м. Одеса, Україна)

Пшетюк Вікторія Віталіївна – студентка Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (м. Вінниця, Україна)

Скакун Марина – студентка Вінницького державного педагогічного університету ім. М. Коцюбинського (м. Вінниця, Україна)

Скоромна Маріанна Володимирівна – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри педагогічних технологій початкової освіти Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса, Україна)

Сумцова Ганна – студентка факультету іноземних мов Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса, Україна)

Стоянова Тетяна Володимирівна – аспірант та викладач кафедри перекладу і теоретичної та прикладної лінгвістики Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса, Україна)

Сун Сяоцзін – волонтер Освітньо-культурного центру «Інститут Конфуція» Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Цінхай, КНР)

Сюй Болунь – волонтер Освітньо-культурного центру «Інститут Конфуція» Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Харбін, КНР)

Сюй Цянь – волонтер Освітньо-культурного центру «Інститут Конфуція» Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Чжумадянь, КНР)

Терзі Вікторія – студентка факультету іноземних мов Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса, Україна)

Тань Цуньюй – волонтер Освітньо-культурного центру «Інститут Конфуція» Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Ланчжоу, КНР)

У Лі - викладач кафедри перекладу і теоретичної та прикладної лінгвістики Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Чифен, КНР)

Цай Сяюй – волонтер Освітньо-культурного центру «Інститут Конфуція» Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Чанчунь, КНР)

Цзінь Лулу – волонтер Освітньо-культурного центру «Інститут Конфуція» Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Харбін, КНР)

Чень Ці – волонтер Освітньо-культурного центру «Інститут Конфуція» Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Харбін, КНР)

Чжан Бо – волонтер Освітньо-культурного центру «Інститут Конфуція» Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (пр. Гирін, КНР)

Чжан Сиці – волонтер Освітньо-культурного центру «Інститут Конфуція» Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Сичуань, КНР)

Чжан Ябін – викладач кафедри перекладу і теоретичної та прикладної лінгвістики Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Даньдун, КНР)

Чжао Фенмін – волонтер Освітньо-культурного центру «Інститут Конфуція» Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Гуандун, КНР)

Юй Еньхао – волонтер Освітньо-культурного центру «Інститут Конфуція» Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Гуандун, КНР)

Яблонська Тетяна Миколаївна – доктор педагогічних наук, професор кафедри західних і східних мов та методики їх навчання Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса, Україна)

Явуз Мустафа – викладач кафедри західних і східних мов та методики їх навчання Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Анкара, Туреччина)

Ян Чжао – викладач кафедри перекладу і теоретичної та прикладної лінгвістики Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Шиянь, Китай)

Яо Шуан – викладач кафедри перекладу і теоретичної та прикладної лінгвістики Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (провінція Хэйлунцзян, Китай)

Наукове видання

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ І ПРОФЕСІЙНОЇ
ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ**

(м. Харбін, м. Одеса, 14–15 травня 2018 року)

Підписано до друку з оригінал-макета 27.04.2018.
Формат 60×84 ¹/₁₆. Папір офсетний. Гарнітура Times.
Обл.-вид. арк. 6,04. Ум. друк. арк. ____.
Тираж 300 прим.
Різографія.

Надруковано з готового оригінал-макету.

Видавництво «Харбінський інженерний університет»
м. Харбін, вул. Наньтон, 145-1, район Наньган, 150001, КНР